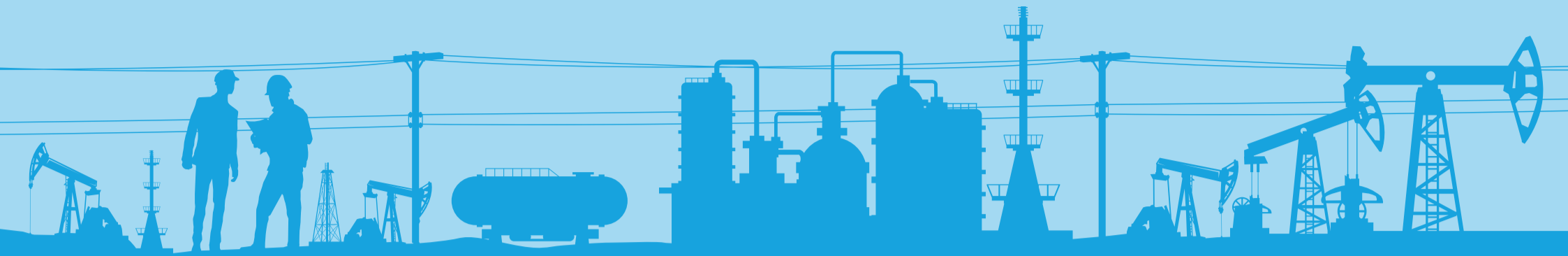

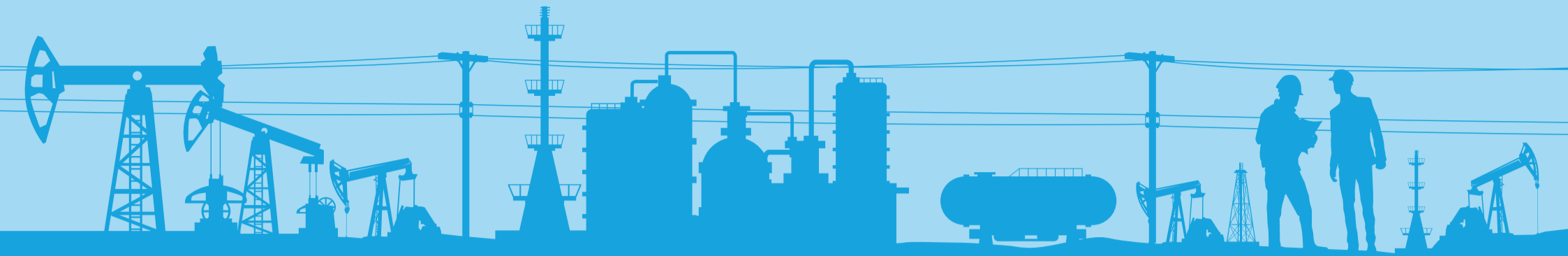
SOCAR-ın İdarə Heyətinin
2024-cü il
tarixli _____
nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir

SOCAR-ın 2023-cü il üzrə Davamlı inkişaf haqqında hesabatı

- 05 SOCAR Prezidentinin müraciəti
- 06 Hesabat haqqında
- 06 Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən edilməsi
- 07 Əhəmiyyətli aspektlərin əhatə dairəsi
- 08 Şirkət haqqında
- 09 SOCAR-ın missiyası
- 09 SOCAR-ın məramı
- 09 SOCAR-ın biznes modeli
- 09 İqtisadi təsirlər və sənaye fəaliyyəti
- 10 SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyət istiqamətləri
- 13 Xarici bazarda fəaliyyət
- 19 Dayanıqlı inkişafın təmin edilməsi
- 19 Dayanıqlı inkişaf məsələlərinin idarə edilməsi
- 20 SOCAR-ın idarəetmə strukturu
- 21 SOCAR-ın İdarə Heyəti
- 21 Hesabat dövründə baş verən dəyişikliklər
- 22 SOCAR-ın İdarə Heyətinin kollektiv biliyi
- 23 SOCAR-ın İdarə Heyətinin üzvlərinin qiymətləndirilməsi
- 23 SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının komitələri
- 24 Etik biznesin qurulması
- 24 Komplayns
- 25 Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz
- 26 Korporativ maraqların toqquşması hallarının tənzimlənməsi
- 27 İnsan haqları
- 27 Korporativ etika, komplayns və anti-korrupsiya üzrə təlim və məlumatlandırma
- 27 SOCAR-da Risklərin idarə edilməsi
- 29 SOCAR-da informasiya təhlükəsizliyi
- 30 Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə illik fəaliyyət
- 30 Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə işlərin təşkili
- 30 Digər şirkətlər ilə birgə layihələr
- 31 Beynəlxalq idarəetmə sistemlərinin tətbiqi
- 32 İşçilərin maarifləndirilməsi
- 33 Texniki təhlükəsizlik tədbirləri
- 33 Əmək şəraitinin vəziyyətinə nəzarət
- 35 Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət
- 36 Bədbəxt hadisələr
- 37 İşçilərlə münasibətlərin qurulması
- 37 SOCAR işçilərinin sayı və kateqoriyaları
- 38 Mütəxəssislərin cəlb olunması və işə götürülməsi
- 39 Bərabər və ədalətli imkanların təqdim edilməsi
- 40 Təlim və peşəkar inkişaf
- 43 Digər təşəbbüs və əməkdaşlıqlar

- 43 Liderlik səriştəliliklərinin inkişaf etdirilməsi
- 43 İşçilərin performansının idarə olunması
- 44 Səriştələrin idarə edilməsi
- 45 Qiymətləndirmə mərkəzinin tətbiqi
- 45 İşçilərə təqdim olunan imtiyazlar
- 46 Sosial fəaliyyət və yerli inkişafa dəstək
- 46 İşçilərə edilən yardım və dəstək
- 46 İşçilərin asudə vaxtının təşkili
- 47 Sosial və tibbi xidmət təminatı
- 48 Xeyriyyəçilik və sponsorluq
- 48 İdman, təhsil və mədəniyyət üzrə sosial layihələr
- 49 SOCAR-ın xaricdə sosial fəaliyyəti
- 50 Təchizat zəncirinin idarə edilməsi
- 50 Təchizat zənciri dayanıqlılığının təmin olunması
- 51 Yerli təchizatçıların dəstəklənməsi
- 52 Ekoloji fəaliyyət
- 52 Normativ baza
- 53 Təşkilati dəyişikliklər və yeni gündəlik
- 54 Enerji keçidi və dekarbonizasiya
- 56 Təkmilləşdirilmələrin aparılması
- 57 Yaşıl layihələr
- 58 Emissiyalar
- 62 Enerji
- 63 Su
- 64 Tullantılar
- 65 Torpaqdan səmərəli istifadə və neft gölləri
- 66 Biomüxtəliflik
- 67 Dağılmalar
- 67 Resurslardan istifadə və dövriyyə
- 67 Ekoloji fəaliyyət və tədbirlərə çəkilən xərclər
- 68 Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri
- 85 İxtisarlar
- 87 GRI Standartlarına uyğunluq cədvəli
- 95 Müstəqil Əminlik Bəyannaməsi

2023-cü il ölkəmizdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi ilə əlamətdar olmuşdur. “Heydər Əliyev İli” çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) tərəfindən tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Ötən il bütün sahələrdə olduğu kimi, enerji sektorunda da mühüm nailiyyətlər əldə edilmişdir. Nüfuzlu enerji şirkətləri ilə əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasını, xaricdə SOCAR-ın yeni nümayəndəliklərinin açılmasını, “Abşeron” qaz-kondensat yatağından İlkin Hasilat Sxemi mərhələsi üzrə hasilata başlanılmasını, bərpa olunan enerji sahəsində atılan strateji addımları xüsusi qeyd etmək istərdim.

SOCAR-ın fəaliyyətində səmərəliliyin artırılması və idarə edilməsinin müasir korporativ standartlar çərçivəsində təkmilləşdirilməsi məqsədilə ötən il SOCAR-ın Müşahidə Şurası tərəfindən “Hədəf Əməliyyat Modeli” təsdiqlənib. Korporativ strukturun və daxili proseslərin təkmilləşdirilməsini hədəfləyən yeni əməliyyat modeli biznes dayanıqlılığının və korporativ mədəniyyətin növbəti inkişaf mərhələsinə çatdırılmasını nəzərdə tutur.

İqlim dəyişmələri üzrə qlobal çağırışları daim nəzərdə saxlayan şirkətimiz bərpa olunan enerji layihələrinin səmərəli idarə edilməsi, neft-qaz əməliyyatlarında dekarbonizasiya proseslərinin dəstəklənməsi sahələrində beynəlxalq tərəfdaşlarla əməkdaşlıq imkanlarını mütəmadi olaraq genişləndirir. “Masdar” “ACWA Power”, “Energy China” və bəzi kimi şirkətlərlə imzalanan sənədlər bu istiqamətlərdə müəyyənləşdirdiyimiz vahid strategiyamızın əsas tərkib hissələridir.

Ekoloji məsələlərə sadiqliyini daim nümayiş etdirən SOCAR ötən il Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində təşkil olunan COP28 çərçivəsində irəli sürülən “Neft və Qazın Dekarbonizasiyası Xartiyası”na (OGDC) qoşulmuş və bir sıra mühüm hədəflər götürmüşdür.

Bu hədəflərə

- 2030-cu ilə qədər bütün əməliyyat sahələrində rutin məşəldə yandırılmanın sifira endirilməsi;

- 2022-ci ilin göstəricisi ilə müqayisədə 2030-cu ilə qədər apstrim seqmentində emissiya intensivliyinin 30% azaldılması;
- 2022-ci ilin göstəricisi ilə müqayisədə 2035-ci ilə qədər korporativ emissiya intensivliyinin 30% və ümumi emissiyaların həcmnin 20% azaldılması;
- 2035-ci ilə qədər sifira yaxın metan hədəfi;
- 2050-ci ilə qədər “xalis sifir”ə nail olmaq daxildir.

SOCAR artıq “apstrim” seqmentində birbaşa emissiyaları minimuma endirməyə nail olub. Hazırda digər seqmentlərdə də aşağı karbonlu biznes modelləri və strategiyaları həyata keçirilir. Bu çərçivədə, ekoloji baxımdan əlverişli texnologiyaların tətbiq edilməsi ilə emissiya intensivliyinin azaldılması və karbon neytrallığının təmin olunması məqsədlərinə doğru inamla irəliləyirik.

SOCAR, eyni zamanda Korporativ Sosial Məsuliyyət siyasətinə uyğun olaraq əməkdaşların bilik və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi, habelə onların sosial rifahının və əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətlərində ardıcıl tədbirlər həyata keçirir.

Yüksəkixtisaslı kadr potensialının gücləndirilməsi və insan resurslarının optimal idarə olunması şirkətimizin fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindəndir. Türkiyənin Boğaziçi Universiteti və SOCAR-ın Bakı Ali Neft Məktəbinin birgə təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən “Liderlik Akademiyası” layihəsi bu baxımından maraqlı təşəbbüsdür.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi gənclər siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri könüllük hərəkatının ölkəmizdə geniş vüsət almasıdır. “SOCAR Könüllüləri” də artıq böyük könüllülər ailəsinin tərkib hissəsi kimi gənc neftçilər nəslinin formalaşmasına, cəmiyyət həyatının bütün sahələrində fəal iştirakına, tələbələrin yaradıcı və innovativ potensialının üzə çıxarılmasına əlverişli imkanlar açır. Şirkətimizdə gənc mütəxəssislərin və könüllülərin dəstəklənməsi istiqamətində işlər bundan sonra da davam etdiriləcəkdir.

GRI 2-1, GRI 2-2, GRI 2-3, GRI 2-4, GRI 2-5, GRI 3-1

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (bundan sonra "SOCAR" və ya "Şirkət") hər il olduğu kimi, bu il də sayca on üçüncü Davamlı İnkişaf haqqında Davamlı İnkişaf haqqında Hesabatını (bundan sonra "Hesabat") təqdim edir.

Hesabatın əsas məqsədi SOCAR-ın bütün maraqlı tərəflərinə davamlı inkişaf istiqamətində görülən işləri, əhəmiyyətli nəticələri haqqında dolğun və şəffaf məlumatı təqdim etməkdir. Belə ki, hazırkı Hesabat Şirkətin iqtisadi, sosial və ekoloji sahələr üzrə fəaliyyət göstəriciləri, həmçinin korporativ idarəetmə və sosial məsuliyyət haqqında məlumatların əsas mənbəyidir.

SOCAR-ın 2023-cü il üzrə Hesabatı "Hesabatlılıq üzrə Qlobal Təşəbbüs"ün (bundan sonra "GRI") davamlı inkişaf sahəsində hesabatlar üzrə standartlarının, eyni zamanda aşağıdakı standart və təlimatların tövsiyələri nəzərə alınaraq hazırlanmışdır:

- BMT-nin Qlobal Sazişinin prinsipləri
- BMT-nin 2030 Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri
- "SASB" Standartlarının Neft və Qaz sənayesi üçün olan tövsiyələri

Davamlı inkişaf haqqında hesabatlar SOCAR-ın rəhbərliyinin nəzarəti altında hazırlanaraq, hər il İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunur. Hesabatın etibarlılığını və düzgünlüyünü təmin etmək məqsədilə, əks olunmuş məlumatlar müvafiq fəaliyyət istiqamətləri üzrə rəhbər şəxslər tərəfindən nəzərdən keçirilir.

Həmçinin, Hesabatın beynəlxalq standartların tələblərinə uyğun hazırlanmasına, hesabatı maraqlı tərəflər üçün vacib olan məsələlərin daxil edilməsinə və məlumatların düzgün əks olmasına dair zəmanət vermək məqsədilə "EY" şirkəti tərəfindən əminlik prosedurları yerinə yetirilərək, əminlik bəyannaməsi əldə olunmuşdur (səh. 95).

SOCAR-ın əməliyyatlarının əhatə dairəsinin genişliyini və çoxşaxəli olduğunu nəzərə alaraq, Hesabat boyu açıqlanan mövzulara ardıcıl olaraq eyni yanaşmanın tətbiq olunmasına xüsusi diqqət və nəzarət ayrılır. Hər hansı səbəbdən əhəmiyyətli göstəricilərin əhatə dairəsinin ümumi Hesabatın sərhədlərindən fərqli olduğu və ya ötən illər ilə müqayisədə rəqəmlərdə əhəmiyyətli dəyişikliklərin edildiyi hallarda, həmin göstəricilər üçün müvafiq qeydlər Hesabat boyu əlavə edilmişdir.

Cari Hesabatın sərhədləri iqtisadi, sosial və ekoloji aspektlər üzrə SOCAR-ın Azərbaycanda yerləşən müəssisələri, eləcə də "SOCAR Enerji Türkiyə A.Ş." (bundan sonra "SOCAR Türkiyə"), "SOCAR Energy Georgia", "SOCAR Energy Ukraine" və "SOCAR Energy Switzerland" üzrə əhəmiyyətli fəaliyyət göstəricilərini daxil edir.

Qeyd etmək lazımdır ki, müxtəlif hesabatlılıq sərhədlərinin (əhatə olunan şirkətlərin sayı) mövcudluğuna görə hazırkı Hesabatda "SOCAR Türkiyə" haqqında açıqlanan məlumatlar və "SOCAR Türkiyə"nin özünün dərc etdiyi dayanıqlı inkişaf hesabatları arasında müəyyən göstəricilərdə fərqlər müşahidə oluna bilər.

Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması

GRI 2-29, GRI 3-1, GRI 3-2, GRI 3-3

Hesabatın məzmununu, o cümlədən əhəmiyyətli mövzuları müəyyənləşdirmək məqsədilə, hər il bir sıra təhlillər və araşdırmalar aparılır. Belə ki, Şirkətin maraqlı tərəfləri üçün vacib məsələlərin Hesabatda açıqlanmasını təmin etmək məqsədilə aşağıda qeyd olunmuş mərhələlərdən ibarət əhəmiyyətlik təhlili aparılır:

- Qlobal tendensiyaların və qabaqcıl analoji şirkətlərin dayanıqlı inkişaf üzrə hesabatlarının təhlili;
- Müxtəlif dayanıqlılıq mövzularının idarə olunmasına Şirkətin yanaşması və mövcud daxili sistem və sənədlərin təhlili;
- Şirkətin müxtəlif fəaliyyət sahələri üzrə məsul şəxslərlə müsahibələrin keçirilməsi;
- Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin (bundan sonra "KİV") dərc etdiyi əsas hadisələrin təhlili.

Şəkil 1. Əhəmiyyətli mövzular

Ətraf mühitin mühafizəsi və təbii resursların səmərəli istifadə olunması

- İqlim dəyişikliyinə təsirlərin idarə edilməsi
- Birbaşa və dolaylı İEYQ emissiyaları
- Enerjinin səmərəli istifadəsi
- Suyun səmərəli istifadəsi
- Tullantıların effektiv idarə olunması
- Biomüxtəlifliyə təsirlərin azaldılması

İqtisadi dayanıqlılıq və biznesin səmərəliliyi

- İqtisadi göstəricilərin yaxşılaşdırılması
- Tərəfdaşlıqlar və əməkdaşlıq
- Güclü korporativ idarəetmə sisteminin qurulması
- Maraqlı tərəflərlə əlaqələrin qurulması
- Yerli təchizatçıların cəlb edilməsi
- Təchizatçıların dayanıqlılıq prinsiplərinə görə qiymətləndirilməsi
- Yerli ictimaiyyət ilə əlaqələrin qorunması

Sosial inkişaf və rifahın artırılması

- İnsan resurslarının idarə edilməsi
- Müxtəliflilik və bərabər imkanların yaradılması
- Mütəxəssislərin cəlb olunması
- İşçilərin təlim və inkişafı
- Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik
- Korporativ sosial məsuliyyət

Etik davranış

- Korrupsiyaya qarşı mübarizə
- Etik biznes təcrübələri
- İnsan hüquqlarının qorunması
- Vergi fəaliyyətinin şəffaflığı

Əhəmiyyətli aspektlərin əhatə dairəsi

GRI 3-2

Cədvəl 1. Əhəmiyyətli aspektlərin əhatə dairəsi

Əhəmiyyətli aspektlərin siyahısı	Aspektin əhatə dairəsi	Aspektin əhatə dairəsi	
		Müvafiq DİM-lər	Töhfəmiz
İqlim dəyişikliyinə təsirlərin idarə edilməsi	- Şirkət - Yerli əhali - Dövlət - Rəqiblər - İnvestorlar	12, 13, 17	SOCAR üzrə İEYQ inventarlaşması, enerji səmərəliliyinin artırılması, ekoloji və innovativ texnologiyaların tətbiqi, davamlı inkişafın iqlim dəyişmələri ilə mübarizə məqsədli "SOCAR: 2021-2030 - Aşağı karbonlu inkişaf strategiyası" sənədini təsdiq edilmişdir.
Birbaşa və dolaylı İEYQ emissiyaları	- Şirkət - Yerli əhali - Dövlət - Rəqiblər - İnvestorlar	9, 12, 13	Azərbaycanın dayanıqlı inkişafına töhfə vermə və mədəni yanacaqlarından asılılığını azaltmaq üçün Şirkət günəş elektrik stansiyaları və külək enerji turbinləri inşa etmiş, həmçinin bəzi apstrim müəssisələrdə məşəldə yandırılan qazı sıfıra endirmişdir.
Enerjinin səmərəli istifadəsi	- Şirkət - Yerli əhali - İnvestorlar	7, 13	Şirkətin enerji balansında bərpa olunan enerji mənbələrinin payının və ümumi enerji səmərəliliyinin artırılmasını hədəfləyir, nüfuzlu şirkətlərlə əməkdaşlıq müqavilələri imzalayır.
Suyun səmərəli istifadəsi	- Şirkət - Yerli əhali	12, 14	SOCAR bütün layihələrdə sudan səmərəli istifadə üçün innovativ yeniliklərin tətbiqinə üstünlük verir, lay sularının idarə olunmasına xüsusi diqqət ayırır.
Tullantıların effektiv idarə olunması	- Şirkət - Yerli əhali - Dövlət - İnvestorlar	6, 12, 13	SOCAR fəaliyyəti zamanı ətraf mühit standartları və qaydalarına riayət edərək daima çirklənmənin azaldılması, tullantıların minimuma endirilməsi və təbii resurslardan səmərəli istifadəni nəzərdə saxlayır.
Biomüxtəlifliyə təsirlərin azaldılması	- Şirkət - Dövlət	14, 15	Ümumilikdə, 2023-cü il ərzində davamlı olaraq SOCAR-ın neft-qaz əməliyyatları aparılan sahələrində biomüxtəlifliyin mövcud vəziyyətinin qiymətləndirilməsi məqsədilə tədqiqatlar həyata keçirilmiş və lazımi tədbirlər görülmüşdür.
İnsan resurslarının idarə edilməsi	- Şirkət - Şirkət işçiləri - Yerli əhali - Dövlət	10, 16	İşçilərimizə qayğı strategiyamızın əsas elementlərindən biridir. Müxtəlif iş sahələrində çətin iş şəraitini nəzərə alaraq onların daim inkişafına nəzarət edir, işçilərin inkişafının, şirkətdaxili bərabərliyin, müxtəlifliyin və azad fikir ifadəsinin dayanıqlı biznes üçün vacib olduğuna inanır.
Müxtəliflik və bərabər imkanların yaradılması	- Şirkət - Şirkət işçiləri	5, 10	İş yerində istedadların idarə edilməsi və məşğulluq sahəsində bərabərlik və müxtəliflik prinsiplərinə sadıqlıq Şirkətimizin müvəffəqiyyətini və davamlılığını ifadə edən ən vacib elementlərdən biridir.
Mütəxəssislərin cəlb olunması	- Şirkət - Şirkət işçiləri - Yerli əhali	8, 10	Şirkət fəaliyyətinin effektivliyinin və səmərəliliyinin təmin olunması üçün ixtisaslaşmış şəxslərin cəlb olunmasının labüdlüyünü nəzərə alaraq, yerli əhaliyə iş yerləri ilə təmin olunması, gənc mütəxəssislərin müxtəlif proqramlar vasitəsilə məşğulluğunun təmin edilməsinə xüsusi diqqət yetirilir.
İşçilərin təlim və inkişafı	- Şirkət - Şirkət işçiləri - Müştərilər	4, 5, 8, 10	İş performansının və işçilərin ixtisaslarının artırılması məqsədilə bütün əməkdaşlarımıza fərdi təlim və inkişaf planlarına uyğun olaraq mövcud vəzifələrinin tələbatına əsasən bir sıra təlimlər keçirilir və ildən-ilə təlim və proqramların əhatə dairəsi genişləndirilir.
Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik	- Şirkət - Şirkət işçiləri - Yerli əhali - Dövlət - İnvestorlar	3, 12	2023-cü il ərzində SOCAR üzrə SƏTƏMM idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində - Bizi Qoruyan Qaydalar, "Hədəf Sıfır" proqramı və digər zəruri işçi sənədlər hazırlanmış və tətbiq edilmişdir.
Korporativ sosial məsuliyyət	- Şirkət - Yerli əhali - Dövlət - Rəqiblər - İnvestorlar	11, 16	SOCAR ictimai əhəmiyyətə malik sosial nəticələr əldə etmək və cəmiyyət üçün müsbət təsirlər yaratmaq məqsədilə bir sıra tədbirlər həyata keçirir. Cari ildə qeyd edilən məsələlərə 300 mln AZN məbləğində pul vəsaiti ayrılmışdır. Bu prosesdə, həmçinin, maraqlı tərəflərin cəlb olunmasına, onların fikir və təşəbbüslərinin nəzərə alınaraq fəaliyyətlərin davam etdirilməsinə xüsusi diqqət yetirilir.

Əhəmiyyətli aspektlərin siyahısı	Aspektin əhatə dairəsi		
	Aspektin əhatə dairəsi	Müvafiq DİM-lər	Töhfəmiz
İqtisadi göstəricilərin yaxşılaşdırılması	Şirkət Şirkət işçiləri Yerli əhali Dövlət Müştərilər Rəqiblər	8, 11	SOCAR ən böyük vergi ödəyicilərindən biri olaraq dövlət büdcəsinin formalaşmasında əhəmiyyətli yer tutur və ölkə iqtisadiyyatının inkişafında təkanverici rol oynayır. İqtisadi fəaliyyətin təşkilində analoji şirkətlər, həmçinin, müxtəlif sahələrdə ixtisaslaşmış qabaqcıl şirkətlərlə tərəfdaşlıq və əlaqələrin qurulmasına xüsusi yer ayrılır.
Tərəfdaşlıqlar və əməkdaşlıq	Şirkət Şirkət işçiləri Dövlət Rəqiblər Müştərilər İnvestorlar	9, 11, 16, 17	Şirkətin iqtisadi fəaliyyətinin təşkilində analoji şirkətlər, həmçinin, müxtəlif sahələrdə ixtisaslaşmış qabaqcıl şirkətlərlə tərəfdaşlıq və əlaqələrin qurulmasına xüsusi yer ayrılır, müxtəlif sahələrdə müqavilə və anlaşma memorandumları imzalanır, həmçinin, bu əməkdaşlıqların Şirkətin bütün fəaliyyət istiqamətlərini əhatə etməsi təmin olunur.
Maraqlı tərəflərlə əlaqələrin qurulması	Şirkət Yerli əhali Dövlət İnvestorlar	11, 16, 17	Şirkətin fəaliyyətində potensial risklərin minimuma endirilməsi, müxtəlif maraqların təmin olunması, mənfi ekoloji və sosial təsirlərin azaldılması və dəyər yaradılması üçün müvafiq maraqlı tərəflərlə əlaqələrin qurulması olduqca önəmlidir.
Yerli təchizatçıların cəlb edilməsi	Şirkət Yerli əhali Dövlət Rəqiblər	11, 12	SOCAR öz fəaliyyəti ilə Azərbaycanda bir çox sahələrin iqtisadi inkişafına töhfə verərək tələb olunan mal, material və xidmətlərin satın alınması zamanı yerli şirkətlərə üstünlük verir. 2023-cü ildə yerli təchizatçılara xərclənən vəsaitin nisbəti 52% olub.
Təchizatçıların sosial və ekoloji qiymətləndirilməsi	Yerli əhali Dövlət Rəqiblər	12, 17	Şirkət hər zaman təchizatçıların SOCAR-ın işgüzar dəyər və etik standartları ilə uyğunluğunu nəzarət altında saxlayır, bütün satınalma prosedurları SOCAR-ın Pre-kvalifikasiya qiymətləndirməsinə dair Prosedur Sənədinə və müvafiq meyarlara əsaslanaraq həyata keçirilir.
Yerli ictimaiyyət ilə əlaqələrin qorunması	Şirkət Yerli əhali Dövlət	16, 17	Şirkətin fəaliyyəti üzrə yaranan təsirləri operativ müəyyən etmək və effektiv idarə etmək, eyni zamanda bütün maraqlı tərəflər ilə açıq dialoqun və əməkdaşlığın qurulması Şirkətin əsas prinsiplərindən biridir.
Korrupsiyaya qarşı mübarizə	Şirkət Yerli əhali Rəqiblər İnvestorlar	10, 16	SOCAR korrupsiyanın hər bir növünə qarşı "sıfır tolerantlıq" prinsipini təsbit edən Korrupsiya ilə mübarizə siyasətini hazırlayaraq illərdə uğurla həyata keçirir və müxtəlif standart və sənədlər əsasında Şirkətin bütün fəaliyyət sahələrinə tətbiq edir.
Etik biznes təcrübələri	Şirkət Rəqiblər İnvestorlar	8, 16	Artıq illərdə tətbiq olunan Biznes Etikası Məcəlləsinin 2023-cü il ərzində də işçilərlə kommunikasiyası davam etmişdir. Şirkətdə daxili sistem vasitəsilə işçilərə yaddaşlıq və rəqələri təqdim olunmuş, müxtəlif maarifləndirmə tədbirləri həyata keçirilmişdir.
İnsan hüquqlarının qorunması	Şirkət Yerli əhali Dövlət Rəqiblər İnvestorlar	5, 10	İnsan haqlarının qorunması SOCAR üçün ənənəvi olaraq əhəmiyyətli məsələlərdən hesab edilir. İl ərzində heç bir insan haqlarının pozulması üzrə şikayət və ya insident qeydə alınmamışdır.
Vergi fəaliyyətinin şəffaflığı	Şirkət Dövlət	10, 12	Ölkə üzrə ən iri vergi ödəyicilərindən biri olaraq Şirkət 2023-cü ildə büdcəyə 2 079 393,2 min. AZN həcmində ödəmələr etmiş və ödənişlərin təmin olunmasını daim nəzarətdə saxlamışdır.

Şirkət haqqında

GRI 2-1, GRI 2-6

SOCAR beynəlxalq iqtisadi inkişaf proseslərində yaxından iştirak edən, neft-qaz sənayesində fəaliyyət göstərən, qlobal arenada əhəmiyyətli yer tutan Azərbaycanın ilk milli neft şirkətidir.

Şirkət Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 sentyabr 1992-ci il tarixli Fərmanına əsasən əsası qoyulmuş və öz fəaliyyəti çərçivəsində iqtisadi, sosial və ətraf mühitə müsbət və məsuliyyətli təsirlərin yaradılması məqsəd qoyulmuşdur. Bu məqsədlərə nail olunması üçün Şirkətin strategiyası, siyasət və qaydaları, həmçinin, müvafiq missiya və məramı müəyyən edilmişdir. Dayanıqlı inkişaf məqsədlərinə nail olunması istiqamətində Şirkət tərəfindən həyata keçirilən bütün yeni layihələrdə ekoloji və sosial effektivliyin artırılması əsas prinsiplərdən birini təşkil edir.

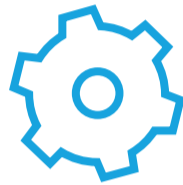

Neftin, qazın və qaz kondensantının hasilatı, emalı və nəqli

Neft və neft-kimya məhsulunun, qazın daxili və xarici bazarlarda satışı

Neft və qaz yataqlarının axtarışı, kəşfiyyatı və işlənməsi

Ölkə ərazisində sənayenin və əhəlinin təbii qazla təchizatı

Missiyamız və məramımız

Missiyamız

Zəngin neft-qaz əməliyyatları təcrübəsini müasir texnologiya və səriştəliklərlə təkmilləşdirərək yerli, regional və beynəlxalq müstəvidə dayanıqlı inkişafa və enerji təhlükəsizliyinə töhfə vermək.

Məramımız

Enerji keçidi, innovasiyalar və rəqəmsallaşdırma vasitəsilə əməliyyatları inkişaf etdirərək qabaqcıl enerji şirkəti olmaq.

SOCAR-ın biznes modeli

GRI 2-1, GRI 2-6

SOCAR-ın biznes modeli neft-qaz sənayesinin bütün mərhələlərini özündə ehtiva edərək 3 əsas sektora bölünür: Kəşfiyyat və hasilat (Upstream), Nəql və nəqliyyat (Midstream), Emal və satış (Downstream).

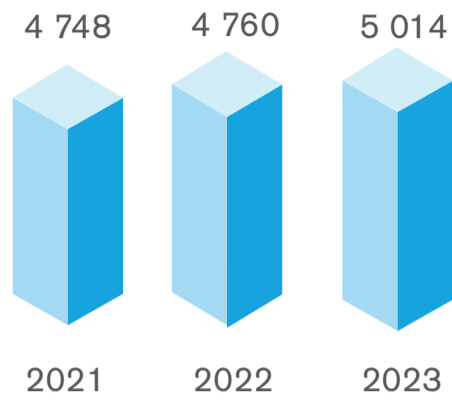
Bu modeldə hər bir istehsalat halqası dəyər yaradılması zəncirində dəstəkləyici və, eyni zamanda, istehsalat davamlılığını təmin edən əhəmiyyətli elementdir. Belə ki, Şirkətin son məhsulun yaradılaraq istehlak bazarlarına çatdırılması üçün öz emal müəssisələri, bu müəssisələri xammalla təchiz edən neft-qaz çıxarma idarələri, hasilatın davamlılığının və ehtiyat bazalarının artırılması üçün geoloji və kəşfiyyat müəssisələri və hasil olunan nefti, qazı ötürməsi üçün neft-qaz boru kəmərləri təsərrüfatı və buna cavabdeh müəssisələri vardır.

İqtisadi təsirlər və sənaye fəaliyyəti

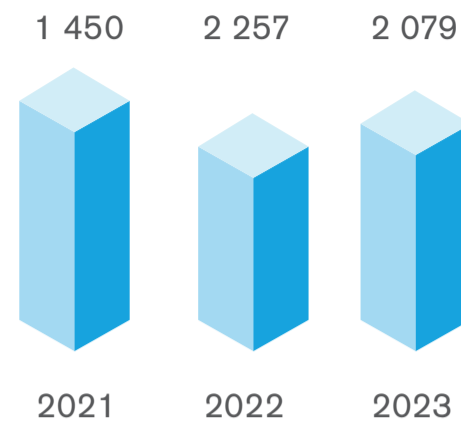
GRI 2-6, GRI 207-1

Ölkə üzrə ən iri vergi ödəyicilərindən biri olaraq SOCAR dövlət büdcəsinin formalaşmasında əhəmiyyətli yer tutur və ölkə iqtisadiyyatının inkişafında təkanverici rol oynayır. Şirkət 2023-cü ildə büdcəyə 2 079 393,2 min. AZN həcmində ödəmələr etmişdir.

Şəkil 2. 2021-2023-cü illər üzrə SOCAR-ın nizamnamə kapitalı, mln. AZN

Şəkil 3. 2021-2023-cü illər ərzində SOCAR üzrə büdcə ödənişləri, mln. AZN

Cədvəl 2. 2021-2023-cü illər üzrə SOCAR-ın iqtisadi göstəriciləri, mln. AZN¹

	2021	2022	2023
Gəlirlər	77 531	119 228	85 201
Satışların maya dəyəri	(68 689)	(104 526)	(76 639)
Paylaşdırma xərcləri	(1 708)	(3 048)	(2 206)
Ümumi və inzibati xərclər	(1 456)	(1 851)	(1 939)
Sair əməliyyat xərcləri	(1 195)	(973)	(2 561)
Maliyyə xərcləri	(1 247)	(1 537)	(1 833)
Digər xərclər	(1 121)	2 131	2 050
İl üzrə (zərər)/mənfəət	2 115	9 424	2 073
İl üzrə sair məcmu zərər (vergilər çıxılmaqla)	(656)	1 622	(103)
İl üzrə cəmi məcmu gəlir/(zərər)	1 459	11 046	1 970

SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyət istiqamətləri²

GRI 2-1, GRI 2-2, GRI 2-6, GRI 301-1

SOCAR-ın fəaliyyət istiqamətində istehsalat birlikləri, trest və zavodlarla yanaşı, müxtəlif sahələri əhatə edən birgə müəssisələr və əməliyyat şirkətləri, birgə sazişlər əsas yer tutur. Həmçinin, hesabat ilində bərpaolunan enerji layihələri sahəsində SOCAR ilə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin "Masdar" şirkəti arasında Azərbaycan Respublikasında 2 QVt gücündə "Dənizdə Külək və Hidrogen Layihələrinin işlənməsinə dair Birgə İşlənmə Sazişi", həmçinin 1 QVt gücündə "Günəş Fotovoltaik" və 1 QVt gücündə "Quruda Külək Layihələrinin işlənməsinə dair Birgə İşlənmə Sazişi" imzalanmışdır.

Əlavə olaraq, əməkdaşlığın genişləndirilməsi və yeni layihələrin icrası məqsədilə 2023-cü ilin fevral ayında SOCAR və Səudiyyə Ərəbistanının "ACWA Power" şirkəti arasında Azərbaycan Respublikasında quruda və dənizdə külək, günəş bərpa olunan enerji layihələri, yaşıl hidrogen, habelə yaşıl gübrə istehsalı üzrə əməkdaşlıq sazişi imzalanmışdır.

Sözügədən sazişlər Azərbaycan Respublikası ilə Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da gücləndirilməsinə, habelə Azərbaycanda istixana qazı emissiyalarının azaldılmasına, bərpa olunan enerji mənbələrinin və ölkənin davamlı iqtisadi inkişafına töhfə verəcək.

Cədvəl 3. 2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın Azərbaycanda təsdiq edilmiş neft və qaz ehtiyatları³

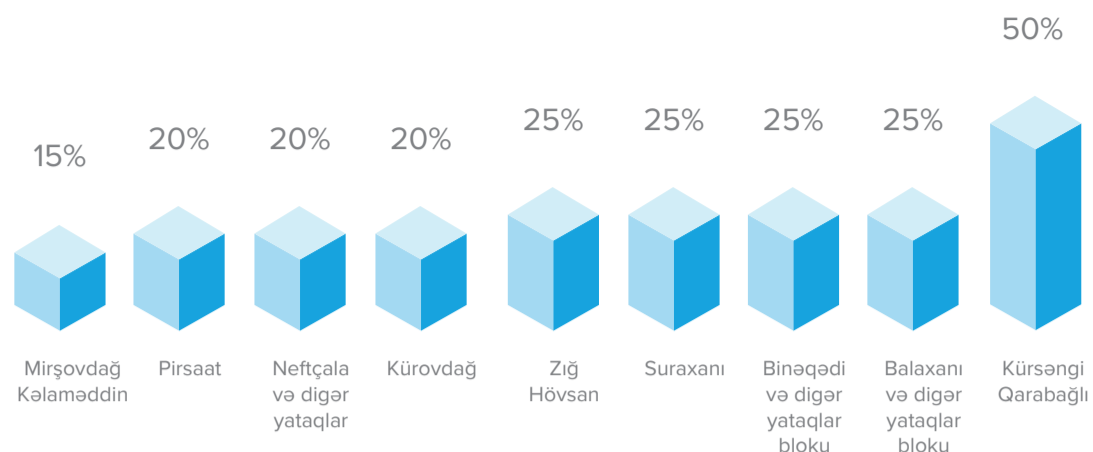
Ehtiyat kateqoriyaları	Neft, 10 ³ mt		Kondensat, 10 ⁶ mt		Qaz, 10 ⁶ m ³	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Təsdiq edilmiş, işlənmiş	61 132	55 508	7 381	7 010	61 975	59 982
Təsdiq edilmiş, işlənmiş və istehsala daxil edilən	59 280	53 211	4 718	7 010	52 040	59 596
Təsdiq edilmiş, işlənmiş və istehsala daxil edilməyən	1 852	2 297	2 663	0	9 935	386
Təsdiq edilmiş və işlənməmiş	32 791	26 911	8 457	6 855	51 751	52 804
Ümumi təsdiq edilmiş	93 923	82 419	15 838	13 865	113 726	112 786

¹SOCAR-ın iqtisadi göstəriciləri SOCAR Qrupu üçün təqdim olunur və 31.12.2023 tarixinə dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq şirkətin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əsaslanır. İqtisadi göstəricilər GRI 201-1 standartına uyğun olaraq göstərilir.

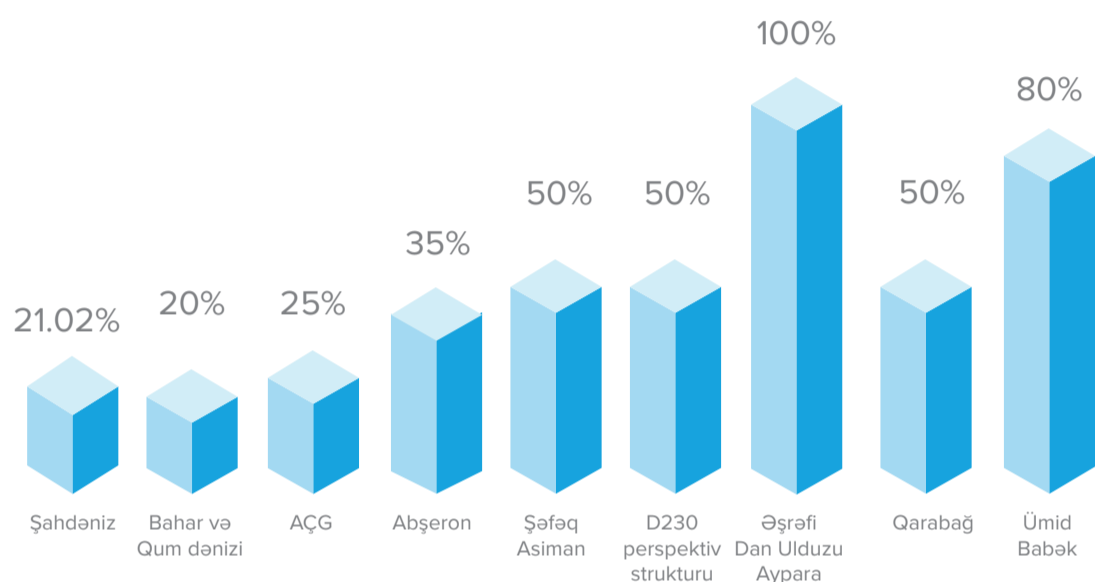
²SOCAR-ın fəaliyyət istiqamətləri haqqında geniş məlumat şirkətin veb-saytında əks olunmuşdur: <https://socar.az/az/home>

³SOCAR-ın təsdiq edilmiş neft və qaz ehtiyatları 2020-ci ildə "DeGolyer & MacNaughton" şirkətinin, 2021-ci ildə isə "NETHERLAND, SEWELL & ASSOCIATES, INC.", 2022-2023-cü illərdə "DeGolyer & MacNaughton" şirkətinin apardığı tədqiqat və qiymətləndirmə hesabatına istinadən verilmişdir.

Şəkil 4. SOCAR-ın quruda yerləşən yataqlarda Hasilatın Pay Bölgüsü və Risk Xidmət sazişləri üzrə iştirak payı, %

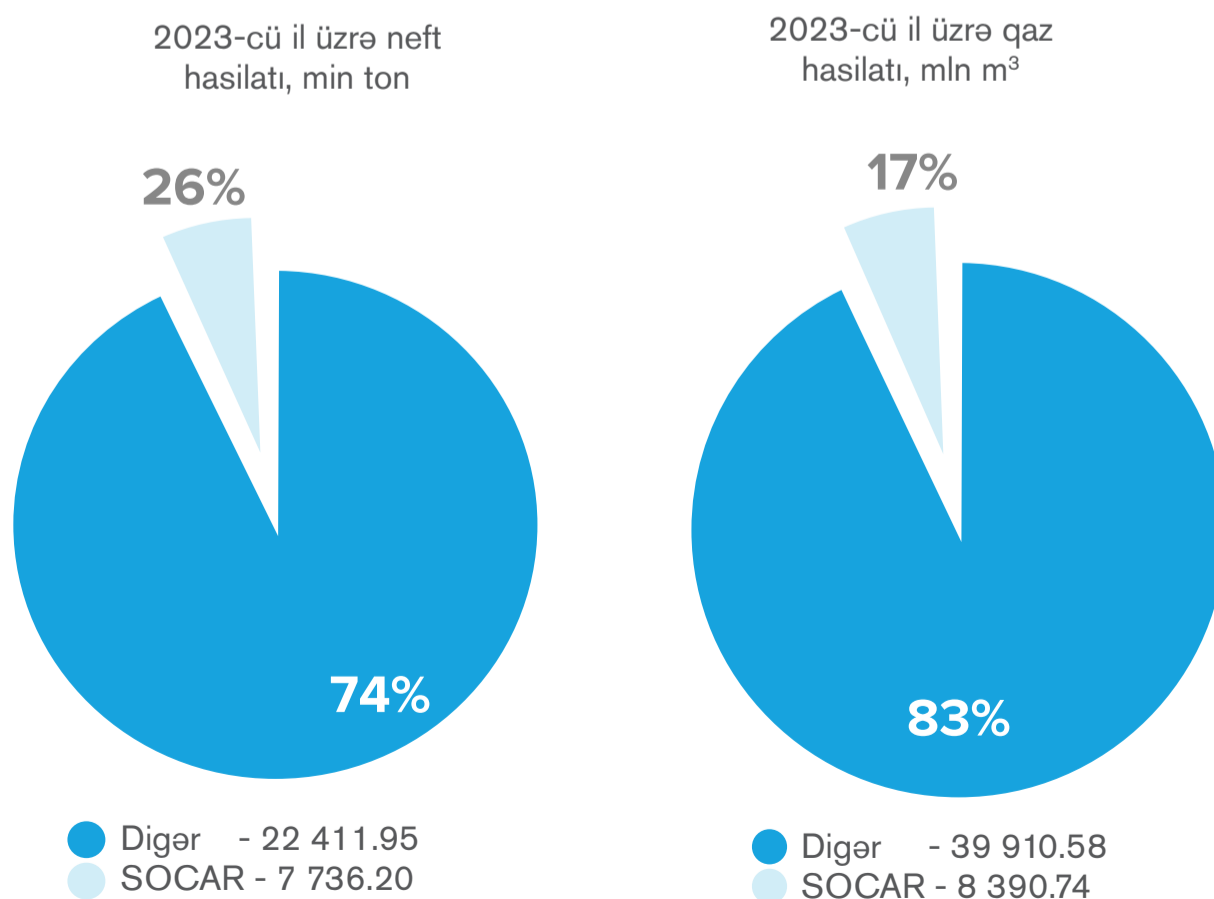

Şəkil 5. SOCAR-ın Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda yerləşən yataqlarda Hasilatın Pay Bölgüsü və Risk Xidmət sazişləri üzrə iştirak payı, %

Ehtiyatların idarə olunması, işlənmə və hasilatının aparılması, yeni quyuların layihələndirilməsi, qazılması və tikintisinin həyata keçirilməsi üçün Şirkətin geniş və ixtisaslaşdırılmış qurumları mövcuddur (Upstream):

- "Neftqazəlimtədqiqatlayihə" İnstitutu
- Geologiya və Geofizika İdarəsi
- "Kompleks Qazma İşləri" trestı
- "Neftqaztikinti" trestı
- "Azneft" İB

Quru və dəniz yataqlarından hasil olunan xam neftin yığılması, hazırlanması və ötürülməsi üçün SOCAR-ın mədənarası və magistral neft-qaz boru kəmərləri təsərrüfatı mövcuddur (Midstream):

- Neft Kəmərləri İdarəsi
- Qaz İxrac İdarəsi
- "Azəriqaz" İB

Cədvəl 4. 2022-2023-cü illər üzrə ötürülmüş neftin və qazın həcmi

	2022	2023
Emal və ixrac üçün ötürülmüş neftin həcmi, min ton	7 700.1	7 976.5
Təbii qazın ümumi paylanması həcmi, mln. m ³	18 371.5	19 289.6
Ölkədaxili satılmış qazın həcmi, mln. m ³	7 320.6	7 371.5

Hasil olunan xam neft və qazın SOCAR-ın strukturuna daxil olan emal müəssisələrində emal olunaraq istehlakçıya çatdırılması və satışı üçün "Downstream" seqmenti mövcuddur:

- Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu
- Karbamid Zavodu
- Qaz Emalı Zavodu
- Metanol Zavodu
- "Azərikimya" İB

Cədvəl 5. 2021-2023-cü illərdə SOCAR üzrə neft-qaz emalı

Sənaye nəticələri	2021	2022	2023
Neft emalı, min ton	6 630.2	6 240.32	6 501.70
Qaz emalı, mln. m ³	3 602.3	3 608.53	3 506.94

Cədvəl 6. 2022-2023-cü illər ərzində emal müəssisələrində istehsal olunmuş məhsulların həcmi, min ton

Müəssisənin adı	2022	2023
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunda	5 851	6 165.21
"Azərikimya" İB-də	563.67	591.41
Metanol Zavodunda	534.5	494.59
Karbamid Zavodunda	537.07	453.58

SOCAR Azərbaycan Respublikasında neft-qaz sənayesində həyata keçirilən digər layihələrdə də pay bölgüsünə malikdir.

Şəkil 6. SOCAR-ın pay bölgüsündə iştirak etdiyi layihələr

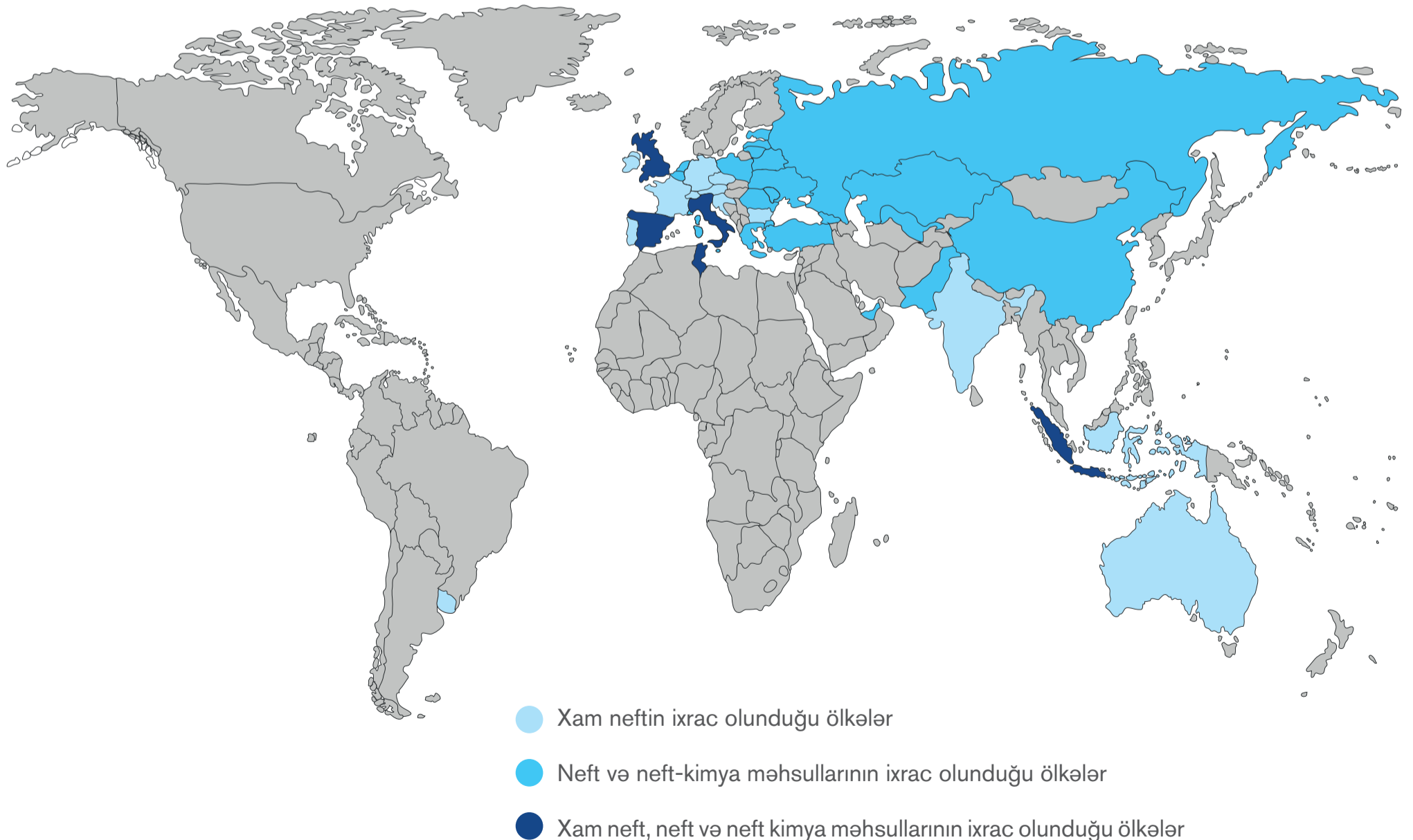
Bakı-Tbilisi-Ceyhan Boru Kəməri	Hazırda BTC boru Kəməri əsasən Azərbaycandan AÇG neftini və Şahdəniz kondensatını daşıyır. Bundan əlavə, BTC vasitəsilə Xəzərin digər regional xam neft və kondensat həcmi (Qazaxıstan və Türkmənistan) də nəql olunur. 2023-cü ildə Bakı-Tbilisi-Ceyhan Boru Kəməri marşrutu vasitəsilə 228.8 milyon barel neft ixrac edilmişdir.
Cənubi Qafqaz Boru Kəməri	Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda yerləşən Şahdəniz qaz yatağından hasil edilən qazı Gürcüstana və Türkiyəyə nəql etmək üçün inşa edilmiş qaz kəməridir. 2023-cü ildə Cənubi Qafqaz Boru kəməri vasitəsilə 21.83 milyard m ³ qaz ixrac edilib.
TANAP	TANAP Layihəsi Xəzər Dənizinin Azərbaycan sektorundakı "Şahdəniz-2" yatağından və Xəzər Dənizinin digər sahələrindən hasil edilən təbii qazı Türkiyəyə və öz növbəsində bu ölkədən Avropaya nəql edir. 2023-cü il ərzində TANAP vasitəsilə ixrac edilən 17.11 milyard m ³ qaz həcmindən 5.6 milyard m ³ hissəsi Türkiyəyə ixrac edilib.
TAP	Trans-Adriatik Boru Kəməri Layihəsi (TAP), Yunanıstan ərazisində Yunan-Türkiyə sərhədindən başlayaraq, Trans-Anadolu Boru Kəmərinə (TANAP) birləşən, Yunanıstandan, Albaniya və Adriatik Dənizindən keçərək İtaliyada başa çatan və "Snam Rete Gas" (SRG) şəbəkəsinə birləşən təbii qaz boru kəmərinin layihələndirilməsindən, tikintisindən və istismarından ibarətdir. 2023-cü il ərzində TAP vasitəsilə Avropa bazarlarına 11.43 milyard m ³ qaz ixrac edilib.
Qərb İxrac Boru Kəməri	Qərb İxrac Boru Kəməri (QİBK) Xəzərdəki neft yataqlarından xam nefti Qara dəniz sahilinə nəql edir və xam neft orada tankerlərə yüklənərək Bosfor boğazından keçməklə Avropa bazarlarına yola salınır. 2023-cü ildə Qərb İxrac Boru Kəməri marşrutu vasitəsilə 1.09 milyon barel neft ixrac edilmişdir.

Xarici bazarda fəaliyyət

GRI 2-2, GRI 2-6

SOCAR yerli iri neft şirkəti olmaqla bərabər son illər aparılan işlər və investisiyalar nəticəsində beynəlxalq şirkətə çevrilmişdir. Şirkətin Azərbaycan hüdudlarından kənar fəaliyyəti əsasən neft-qazın ötürülməsi, emal, neft və yanacaq-sürtgü materiallarının satış fəaliyyətindən ibarətdir. (Şəkil 7. Xarici fəaliyyət coğrafiyası)

Şəkil 7. SOCAR-ın xarici fəaliyyət coğrafiyası

SOCAR Energy Ukraine

“SOCAR Energy Ukraine” şirketi 2008-ci ildə yaradılmışdır. Şirkətin əsas fəaliyyəti neft məhsullarının topdan və pərakəndə, təbii qazın və aviasiya yanacağına isə topdan satışını həyata keçirməkdən ibarətdir. Şirkətə fəaliyyətə başladığı dövrdən etibarən SOCAR tərəfindən ümumilikdə 294.2 milyon ABŞ dollarına qədər sərmayə yatırılıb.

31 dekabr 2023 tarixinə şirkətin Ukraynanın 11 vilayətində 56 müasir yanacaq doldurma kompleksi fəaliyyət göstərir. Şirkət, həmçinin, kiçik və orta ölçülü gəmilərin yanacaq təminatı üçün Kiyevdə və Odessada 2 üzən yanacaq doldurma məntəqəsini də işə salmışdır.

SOCAR Energy Georgia

“SOCAR Energy Georgia” MMC Gürcüstan bazarında neft və qaz məhsullarının idxalı, topdan və pərakəndə satışı, habelə təbii qazın paylanması məqsədilə 2006-cı ildə təsis edilmiş və SOCAR tərəfindən xarici ölkədə açılmış ilk şirkətdir. Şirkət dost ölkədə ən iri sərmayəçi və vergi ödəyən şirkətlərdən biridir. “Forbes” jurnalına görə, “SOCAR Energy Georgia” Gürcüstanda ən iri şirkətlərdən biridir. Şirkət fəaliyyəti ərzində Gürcüstan iqtisadiyyatına 772.8 milyon ABŞ dolları məbləğində sərmayə qoymuş və dövlət büdcəsinə 2 036.2 milyard ABŞ dolları məbləğində vergi ödəmişdir. Şirkətdə 31.12.2023-cü il tarixi üçün 4 055 işçi çalışır.

Topdan və pərakəndə fəaliyyəti ilə yanaşı, “SOCAR Energy Georgia” tərəfindən yanacaq doldurma məntəqələrinin (YDM) inşası və istismarı, neft məhsulları terminaları və nəqliyyat vasitələri ilə təchizat, idxal əməliyyatlarının həyata keçirilməsi kimi funksiyalar da yerinə yetirilir. Sadalanan fəaliyyət növlərini həyata keçirtmək üçün “SOCAR Georgia Gas”, “SOCAR Georgia Petroleum” və “SOCAR Georgia Security” kimi hüquqi cəhətdən tam olaraq “SOCAR Energy Georgia”ya məxsus olan törəmə şirkətlər yaradılmışdır. “SOCAR Georgia Petroleum” şirkəti YDM-lərin inşası və istismarı məqsədilə 2006-cı ildə təsis edilmiş və 2010-cu ilin sonu üçün şirkətə məxsus YDM-lərin sayı artıq 60-a çatdırılmışdır. 31.12.2023-cü il tarixində əldə edilmiş məlumata əsasən, Gürcüstanda “SOCAR” brendi altında 108 YDM müştərilərə yüksək səviyyəli xidmət göstərir. 2007-2023-cü illər ərzində şirkət tərəfindən Azərbaycan Respublikasından Gürcüstan bazarına 4 521 337 ton müxtəlif növ neft məhsulları gətirilmişdir. 2023-cü il üzrə isə bu göstərici 76 622 ton təşkil edir.

“SOCAR Georgia Petroleum” 13 xidmət mərkəzi və 4 neft məhsulları terminalına malikdir. YDM-də mayeləşdirilmiş təbii qaz (LPG), sıxılmış təbii qaz (CNG), dizel yanacağı və müxtəlif oktanlı yüksək keyfiyyətli benzin satılır. Şirkətə məxsus YDM-də satılan dizel yanacağı və benzin Avropa ölkələrindən idxal olunur və tam olaraq “Avro-5” (Euro 5) standartlarının tələblərinə uyğundur. Həmçinin, Gürcüstanda ilk dəfə olaraq elektrik enerjisi ilə işləyən avtomobil sahibləri ölkənin əsas yollarında və Tbilisi şəhərində şirkətin 15 YDM-də 19 nöqtədə öz maşınlarını elektrik enerjisi ilə təmin edən aparatlardan yararlanırlar.

2021-ci ildə bir YDM-də maksimum gücü illik 39.6 kVt, 2023-cü ildə isə gücü 28 kVt olan günəş panelləri stansiyası quraşdırılaraq istismara verilmişdir. Hər iki stansiyada istehsal olunan 74 min kilovat/saat elektrik enerjisi müəssisənin daxili tələbatı üçün istifadə edilmişdir. Hal-hazırda şirkətin 4 obyektində analoji olaraq, illik gücü 1.7 meqavat təşkil edəcək stansiyaların qurulması üzrə layihələndirmə işləri aparılır.

2007-ci ildə digər törəmə şirkət olan “SOCAR Georgia Gas” ölkədə təbii qazın idxalı, pərakəndə və topdan satışı, paylanması və eləcə də, qaz boru kəmərlərinin tikintisi və reabilitasiyası məqsədilə yaradılıb. 2008-ci ildə Gürcüstanda qazlaşdırma səviyyəsi 46% olubsa, “SOCAR Georgia Gas”ın və Gürcüstan hökumətinin birgə fəaliyyəti nəticəsində 2024-ci ilin sonu üçün bu göstəricinin 88%-ə çatdırılması gözlənilir. Aparılan işlər nəticəsində 2009-cu ildə sayı 71 min olan abonentlərin sayı 31.12.2023-cü il tarixinə 870 minə çatdırılıb. Bundan əlavə, 2007-2023-cü illər ərzində şirkət tərəfindən 11.2 min km-ə qədər yeni qaz kəmərləri quraşdırılıb.

SOCAR Türkiye

SOCAR Türkiyədə fəaliyyətinə 2008-ci ildə "Petkim" neft-kimya kompleksinin səhmlərinin 51%-ni aldıqdan sonra başlamış, hal-hazırda isə "Petkim", "STAR Refinery" ("STAR" Neft Emalı Zavodu), "SOCAR Storage", "SOCAR Ticaret" kimi böyük neft emalı və neft-kimya şirkətlərini əhatə edir. Şirkət, həmçinin, "Petkim RES", "SOCAR Enerji Ticaret A.S.", "Bursagaz", "Kayserigaz", "Millenicom", "SOCAR Terminal", "SOCAR Fiber", "SOCAR R&D", "SOCAR Broker" və TANAP kimi digər sahələr üzrə ixtisaslaşmış şirkətləri vasitəsilə ümumi dəyəri 18 215 milyard dollar olan nəhəng layihələri ilə Türkiyə iqtisadiyyatına investisiya qoymuşdur.

"SOCAR Türkiye" Əliağa yarımadasında yerləşən bütün törəmə müəssisələrini əhatə edən ərazisi üçün Türkiyədə "Xüsusi Sənaye Zonası" adını alan ilk şirkətdir. Ümumilikdə 5 600 işçisi və subpodratlarla birlikdə yaradılan 10 000-dən çox iş yeri ilə "SOCAR Türkiye" ölkədə fəaliyyət göstərən ən böyük və inteqrasiya olunmuş sənaye qruplarından biridir.

“Petkim” neft-kimya kompleksi

2008-ci ildən etibarən “Petkim”ə hər il təxminən 100 milyon ABŞ dolları dəyərində investisiya qoyulmuşdur. Bu investisiyalar “Petkim”in daxili imkanları hesabına təmin edilmiş, hal-hazırda qoyulan əlavə investisiyaların ümumi məbləği 2 040 milyon ABŞ dollarına çatmışdır. “Petkim” Türkiyə daxilində ən yüksək səviyyəli sənaye müəssisələri və ixracat liderləri arasındadır.

“Petkim”in 15 əsas və 6 köməkçi istehsal müəssisəsində ümumilikdə 60-a yaxın müxtəlif növ məhsul istehsal olunmaqdadır ki, bu isə Türkiyənin neft-kimya məhsullarına olan ehtiyacının 12%-ni qarşılıyır. Bu məhsullar ölkə daxilində demək olar ki, bütün sənaye sahələrində 1 500-dən çox müştəri tərəfindən istifadə olunur. Eyni zamanda, “Petkim” ölkə xaricində də 350-dən çox müştəri portfelinə malikdir. Zavodun illik istehsal həcmi 3.6 milyon tondur.

“Petkim” Əliağa yarımadasındakı layihələrin həyata keçirilməsini asanlaşdırmaq məqsədilə Türkiyə dövləti tərəfindən “Petkim” ərazisinə “Özəl Təhlükəsizlik Sahəsi” və “Özəl Layihə Sahəsi” statusları verilmişdir.

“Petkim” dünyada Sənaye 4.0 texnologiyalarını istehsalatda ən səmərəli tətbiq edən müəssisələrin qəbul edildiyi Dünya İqtisadi Forumunun (WEF) “Global Lighthouse Network”una 2020-ci ildə Türkiyədən seçilən yeganə şirkətdir. 60-a yaxın ölkəyə ixrac edən “Petkim”in 2023-cü il üçün ixrac rəqəmi 803 milyon ABŞ dolları olmuş (869 min ton), satış həcmi isə 60.4 milyard TL təşkil etmişdir.

“STAR” Neft Emalı Zavodu

İzmir şəhərinin Əliağa rayonunda SOCAR-ın “Petkim” neft-kimya kompleksinin ərazisində inşa etdiyi “STAR” Neft Emalı Zavodu (NEZ) Türkiyədə emal edilmiş neft məhsullarına olan tələbatın təxminən 19.5%-ni ödəməkdədir. Türkiyənin ilk və yeganə inteqrasiya olunmuş neft-kimya istehsalçısı olan “Petkim”in xammal ehtiyacının isə demək olar ki, hamısı “STAR” NEZ-də istehsal edilən illik nafta miqdarı ilə qarşılanmaqdadır.

“STAR” NEZ Türkiyənin emal sektor tarixinin ən böyük və ən uzunmüddətli layihə maliyyələşdirmə krediti sazişini imzalamışdır. Zavod Avropa, Yaxın Şərq və Afrika regionunda reallaşdırılan ən böyük neft emalı zavodu layihələrindən biridir. Layihənin 6.7 milyard ABŞ dolları dəyərindəki investisiyasının 3.3 milyard ABŞ dolları dəyərində olan hissəsi layihə maliyyələşdirməsi krediti hesabına ödənilmişdir.

Türkiyədə emal sektorun tək nöqtəyə həyata keçirdiyi ən böyük investisiya olaraq neft emalı və neft-kimya inteqrasiyasını reallaşdıran “STAR” NEZ, Türkiyənin ilk “Strateji Investisiya Təşviq Sertifikatı”na malikdir.

“STAR” NEZ-in tikintisinin ən intensiv dövründə şirkətdə 14 ölkədən 3 000-dən çox mühəndis də daxil olmaqla ümumi məşğulluq sayı 19 500-ə çatmış, hal-hazırda isə işçilərin sayı 1 100 nəfərdən çoxdur. Şirkətin ağır sənayedə fəaliyyət istiqamətini nəzərə almaqla, işçi sayının əksər hissəsini kişi işçilər (91%) və yerli əhali təşkil edir (96%).

İllik təqribən 11.5 milyon ton xam neft emalı həcminə sahib olan “STAR” NEZ-də dizel və nafta, eləcə də Türkiyənin cari kəsinin əhəmiyyətli komponentlərindən olan təyyarə yanacağı və “LPG” kimi neft məhsulları da istehsal olunur. 2023-cü ildə “STAR” NEZ-in hasilat həcmi orta hesabla ilə 117.1% təşkil etmişdir. “STAR” NEZ hər il xam neft və məhsul qiymətlərindən də asılı olaraq, Türkiyədəki cari kəsinin əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına töhfə verir.

“STAR” Neft Emalı Zavodu, “ISO” tərəfindən hazırlanan “Türkiyənin 500 Ən Böyük Sənaye Müəssisəsi 2023 Araşdırması”nda ikinci olmuş, həmçinin, İstanbul Kimya və Kimya Məhsulları İxracatçıları Birliyi tərəfindən hazırlanan “2023 İxrac Ulduzları Mükafatları Mineral Yanacaq Kateqoriyası”nda ikinci yeri tutmuşdur.

“SOCAR Türkiyə”nin Təbii Qaz Biznes Vahidi

“SOCAR Türkiyə”nin Təbii Qaz Biznes Bölməsi 17 iyun 2019-cu il tarixində Almaniyanın “EWE” şirkətinin Türkiyədəki törəmə müəssisələrinin alınması ilə fəaliyyətə başlamış və bundan sonra “Bursagaz” və “Kayserigaz”ın 80%-i, “SOCAR Enerji Ticarət A.Ş.” və “Millenicom”un 100%-i şirkətin portfelinə keçmişdir. Həmçinin, 2023-cü ilin noyabr ayında daha öncə portfelə daxil olan “Enervis” şirkəti “SOCAR Türkiyə Doğalgaz Yatırım A.Ş.” (STDGY A.Ş.) ilə birləşmişdir.

Azərbaycan və Türkiyənin Energetika nazirlikləri arasında 2021-ci ildə imzalanan müqavilə ilə “SOCAR Türkiyə” Azərbaycandan hər il 1.7 milyard kubmetrə qədər təbii qaz tədarük edir. “SOCAR Türkiyə”nin uzunmüddətli müqaviləsinə əlavə olaraq, dekabrın 22-dən etibarən təbii qaz Azərbaycandan spot idxal vasitəsilə tədarük edilir. “SOCAR Türkiyə” ölkəmizə alternativ mənbədən qaz gətirən yeganə özəl sektoru olaraq, satış və ticarət fəaliyyətləri ilə bağlı topdansa satış enerji portfelinin 300 MvT-dan çox satış və ticarət həcmi ilə qeyri-aktiv enerji şirkətləri arasında seçilir. Ümumiyyətlə isə, enerji ticarətinin əhatə dairəsi 2023-cü ildən başlayaraq Gürcüstan və Bolqarıstan tərəfləri ilə transsərhəd ticarət fəaliyyətləri ilə ənənəvi məhsullardan kənara çıxmışdır.

SOCAR Energy Switzerland

1 iyul 2012-ci ildə SOCAR "ExxonMobil"-in "Esso Schweiz GmbH"dəki bütün səhmlərini və bununla da, İsveçrədəki "Esso" yanacaq doldurma məntəqələri şəbəkəsini əldə etmişdir. Bu gün SOCAR birinci dərəcəli və yüksək keyfiyyətli məhsul və xidmətlərin tərəfdarıdır və İsveçrənin pərakəndə satış və enerji bazarında yeni standartlar müəyyən edir. Şirkət 2023-cü ilin sonuna qədər İsveçrədəki yanacaq doldurma məntəqələrinin sayını 206-a çatdırıb.

Yaşıl hidrogen istehsalı zavodunun tikintisi layihəsi çərçivəsində "Alpiq", "EW Hofe" və "SOCAR Energy Switzerland" konsorsiumu "Freinbax" bələdiyyəsində gücü 10 MVt-a qədər olan elektroliz zavodunun inşa edilməsi planlaşdırılmışdır. Ümumilikdə isə 2025-ci ildə başlanacaq tikintinin sonunda zavodun tam genişləndirilməsi nəticəsində ildə 1-1.2 min tona qədər yaşıl hidrogen istehsalı planlaşdırılır. Hasıl edilmiş hidrogenin boru kəməri vasitəsilə "Fuksberq" şossesində qurulacaq SOCAR-ın yanacaq doldurma stansiyalarına daşınması təmin olunacaq.

"SOCAR Energy Switzerland" Bern şəhəri yaxınlığındakı ayda 150-ə yaxın yük maşınını yanacaq ilə təmin edən "Grauholz Sud" yanacaq doldurma məntəqəsi vasitəsilə ilk hidrogen yanacaq doldurma məntəqəsini işə salmışdır. Şirkət, həmçinin, elektrikli akkumulyatorlu avtomobillər üçün enerji doldurma biznesini genişləndirir. Hazırda şirkət əsasən avtomobil yollarında və Sürix şəhərinin daha geniş ərazilərində 20 sürətli enerjiləndirmə qurğusundan istifadə edir və 2026-cı ilə qədər İsveçrədə 100 sürətli akkumulyator cihazının yayılması planlaşdırılır.

Dayanıqlı inkişafın təmin olunması

GRI 2-6, GRI 2-22, GRI 2-23, GRI 2-24

Azərbaycan Respublikasının ən iri vergi ödəyicisi, ən böyük işə götürən və ən strateji mövqe tutan şirkətlərindən biri olan SOCAR dayanıqlılıq mövzusunda və davamlı inkişafına mühüm önəm verir.

Bu səbəbdən davamlı inkişafı ilə bağlı bəzi məqsədlər SOCAR-ın korporativ strategiyasının tərkib hissəsi olmuşdur. Burada Şirkətin neft-qaz hasilatının resurs bazasının, emal güclərinin artırılması, təhlükəsiz sənaye istehsalının təmin olunması, fəaliyyət coğrafiyasından asılı olmayaraq sosial, ekoloji və iqtisadi dəyərlərin yaradılması məqsədi qoyulmuşdur. Bu strategiyanın icrası Milli Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə və BMT tərəfindən qəbul edilmiş Dayanıqlı İnkişaf üzrə Qlobal Məqsədlərə (SDG) əsaslanır:

- İqtisadi artım - resursların effektiv idarə olunması, istehsalatın effektiv idarə olunması, risklərin idarə olunması, innovasiya və rəqəmsallaşma.
- Sosial inkişaf - sağlamlıq və səhiyyə, insan dəyərlərinə hörmət, təhsil və səriştəliliyin artırılması, layiqli iş və əməkhaqqı.
- Ekoloji məsuliyyət - ekoloji norma və qaydalara riayət olunması, tullantıların azaldılması və idarə olunması, mövcud və yeni texnologiyaların tətbiqində ekoloji aspektin əsas yer tutması, iqlim dəyişikliyi təsirlərinin azaldılmasına yönəldilən tədbirlərinin icrası və onlara nəzarət.

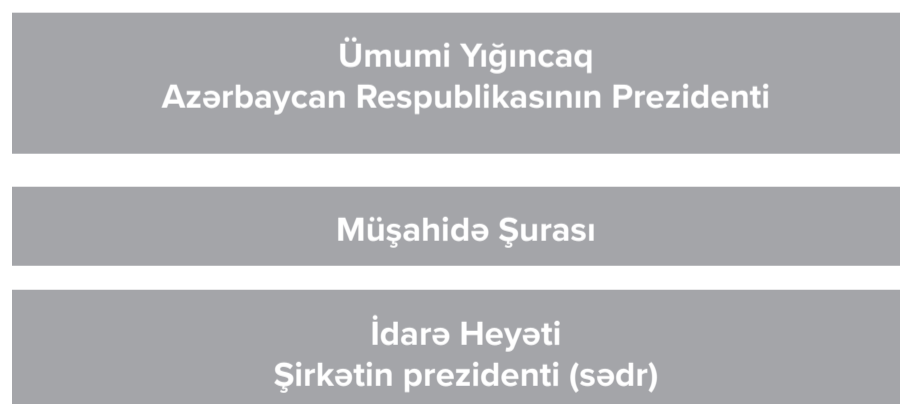
Məqsəd Şirkət fəaliyyətinin qeyri-maliyyə aspektlərinin onun kommersiya fəaliyyəti ilə vəhdət təşkil etməsi, Şirkətin mövcud resurslarının düzgün idarə edilməsi, sosial təminatların yaradılması, ekoloji və digər qanunvericilik tələblərinin yerinə yetirilməsidir.

Davamlı inkişaf məsələlərinin idarə edilməsi

SOCAR öz davamlı inkişafının təmin edilməsi, idarəetmə və investisiya qərarlarının qəbul edilməsi, maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin effektivliyinin artırılması məqsədilə korporativ idarəetmə sisteminin tətbiqi və təkmilləşdirilməsini əsas və həlledici amil kimi qəbul edir.

Korporativ idarəetmə dedikdə risklərin səmərəli idarə edilməsinə, effektiv daxili nəzarət sisteminin tətbiqinə, Şirkətin fəaliyyətində və idarəetməsində şəffaflığa, eləcə də səmərəliliyə nail olunması məqsədi ilə Şirkətin Ümumi Yığıncağı, Müşahidə Şurası, İdarə Heyəti, Şirkətin prezidenti, o cümlədən digər maraqlı tərəflər arasında mövcud olan münasibətlər üzrə tənzimləmələrin, bütün idarəetmə səviyyələrində dəqiq səlahiyyət bölgüsünün aparılmasının üsul və mexanizmləri nəzərdə tutulur. Belə ki, Şirkətdə Müşahidə Şurası, İdarə Heyəti, komitələr, daxili audit, risklərin idarə edilməsi, daxili nəzarət, eləcə də korporativ idarəetmə sistemləri, daxili etika qaydaları və şəffaflığın artırılması, maliyyə və qeyri-maliyyə hesabatlılığı qurulmuşdur ki, bu da korporativ idarəetmə bütövlüyünün əsas şərtləndirici amillərindən biridir.

Şəkil 8. SOCAR-ın Korporativ İdarəetmə Strukturu

Azərbaycan İnvestisiya Holdingi onun idarəetməsinə verilmiş dövlət şirkətlərinin və müəssisələrinin, dövlət payı olan təsərrüfat cəmiyyətlərinin vahid prinsiplər əsasında idarə edilməsi, fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, o cümlədən həyata keçirdikləri investisiya proqramlarının şəffaflığının və iqtisadi səmərəsinin yüksəldilməsi, onların rəqabət qabiliyyətinin təmin olunması, maliyyə sağlamlığının və dayanıqlılığının yaxşılaşdırılması sahəsində fəaliyyət göstərən publik hüquqi şəxsdir.

SOCAR-ın idarəetmə strukturu

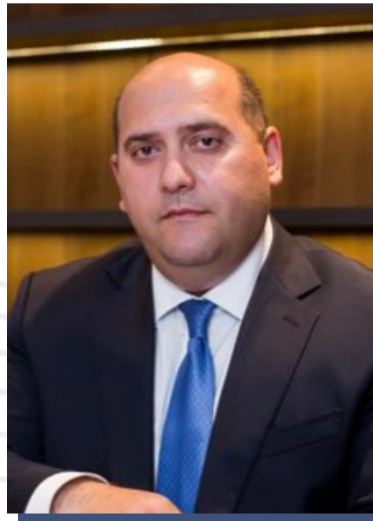
GRI 2-9, GRI 2-10, GRI 2-11, GRI 2-12, GRI 2-14

“Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsinə dair tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 23.01.2021-ci il tarixli Fərmanına müvafiq olaraq, SOCAR-ın fəaliyyətində səmərəliliyi artırmaq, onun idarə edilməsini müasir korporativ idarəetmə standartları nəzərə alınmaqla təkmilləşdirmək məqsədilə SOCAR-ın fəaliyyətinə ümumi rəhbərliyi və nəzarəti SOCAR-ın Müşahidə Şurası tərəfindən həyata keçirilir. SOCAR-ın Müşahidə Şurası Azərbaycan Respublikası Prezidentinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad etdiyi sədr də daxil olmaqla 7 (yeddi) üzvdən ibarətdir.

Şəkil 9. Müşahidə şurasının tərkibi

Mikayıl Cabbarov
Müşahidə Şurasının sədri

Emin Hüseynov
Müşahidə Şurasının üzvü

İsrafil Məmmədov
Müşahidə Şurasının üzvü

Elnur Soltanov
Müşahidə Şurasının üzvü

Azər Bayramov
Müşahidə Şurasının üzvü

Ruslan Əlixanov
Müşahidə Şurasının üzvü

Anar Axundov
Müşahidə Şurasının üzvü

SOCAR-da aparılan struktur dəyişikləri zamanı korporativ idarəetmənin təkmilləşdirilməsi, eləcə də SOCAR-ın Müşahidə Şurası və Azərbaycan İnvestisiya Holdingi ilə vahid əlaqələndirmənin təşkili məqsədilə Korporativ İdarəetmə Mərkəzi (bundan sonra “Mərkəz”) yaradılmış və Mərkəzin əsasnaməsi təsdiq edilmişdir. Mərkəz tərəfindən hesabat dövründə SOCAR Qrup üzrə korporativ katiblik funksiyalarının, eləcə də, təsdiq edilmiş əsasnaməsinə uyğun olaraq, Korporativ idarəetmə əmrində göstərilən bir sıra funksiyaların vahid mərkəzdən həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

SOCAR-ın İdarə Heyəti

GRI 2-9, GRI 2-10, GRI 2-19, GRI 2-20

SOCAR-ın İdarə Heyəti Şirkətin strateji məqsədlərinə çatmaq üçün ən optimal yolun müəyyən edilməsi, bu yöndə fəaliyyətin təşkili və ona nəzarət istiqamətində çalışmaqdadır.

SOCAR-ın Nizamnaməsinə əsasən, İdarə Heyəti Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təyin olunan Şirkətin prezidenti, 2 birinci vitse-prezident və 12 vitse-prezidentdən ibarətdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 21 iyul 2022-ci il tarixli 3376 nömrəli Sərəncamına əsasən, Rövşən Nəcəf SOCAR-ın prezidenti təyin edilmişdir.

SOCAR-da səlahiyyətlərin ötürülməsi Şirkətin nizamnaməsi, əmr (SOCAR-ın Korporativ strukturunun təşkili və icra orqanlarının üzvləri arasında vəzifə bölgüsü haqqında 4 avqust 2023-cü il tarixli), sərəncam və vəzifə təlimatına uyğun olaraq tənzimlənir. Belə ki, Şirkətin strukturuna daxil olan idarə və müəssisələr üzrə idarəetmə qərarlarının qəbul olunması və onların maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinə nəzarət və tənzimlənməsi vitse-prezidentlər və biznes seqmenti rəhbərləri üzrə bölüşdürülmüşdür.

SOCAR-ın İdarə Heyətinin məvacibi Əmək Məcəlləsinə müvafiq olaraq Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin kollegiyası və Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış "Bütün sahələr üçün ümumi olan qulluqçu vəzifələrinin Tarif-İxtisas Sorğu Kitabçası"na (VTİSK) və ARDNŞ-də İşçilərin Əməyinin Ödənilməsi haqqında Əsasnaməyə əsasən təmin olunur.

Hesabat dövründə baş verən dəyişikliklər

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən imzalanmış 28 iyul 2023-cü il tarixli Sərəncamlara əsasən, SOCAR-ın vitse-prezidenti Yaşar Lətifov, Süleyman Qasımov, Daşqın İskəndərov, Bədəl Bədəlov, Xalid Məmmədov, Rəfiqə Hüseynzadə vəzifələrindən azad edilmişdir. Həmçinin, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 iyul 2023-cü il tarixli digər Sərəncamlarına əsasən, Arzu Cavadova, İsmayıl Zərgərli, Ziba Mustafayeva, Babək Hüseynov, Əfqan İsayev, Anar Məmmədov və Fuad Musayev Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti təyin edilmişdir.

Rövşən Nəcəf
SOCAR-ın prezidenti (Sədr)

Elşad Nəsirov
Vitse-prezident
İntegrə edilmiş qaz seqmentinin rəhbəri

Kənan Nəcəfov
Vitse-prezident
Strategiya və rəqəmsallaşma seqmentinin rəhbəri

İsmayıl Zərgərli
Vitse-prezident
Hüquq və uyğunluq seqmentinin rəhbəri

Arzu Cavadova
Vitse-prezident
Təbii ehtiyatların kəşfiyyatı seqmentinin rəhbəri

Ziba Mustafayeva
Vitse-prezident
İnsan kapitalı və inklüzivlik seqmentinin rəhbəri

Zaur Qurbanov
Vitse-prezident
Maliyyə seqmentinin rəhbəri

Babək Hüseynov
Vitse-prezident
İşlənmə və hasilat əməliyyatları seqmentinin rəhbəri

Anar Məmmədov
Vitse-prezident
Emal və neft-kimya seqmentinin rəhbəri

Əfqan İsayev
Vitse-prezident
Enerji keçidi, ətraf mühit və dekarbonizasiya seqmentinin rəhbəri

Fuad Musayev
Vitse-prezident
Əməliyyat dəstəyi, sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi seqmentinin rəhbəri

SOCAR-ın İdarə Heyətinin kollektiv biliyi

GRI 2-13, GRI 2-17, GRI 2-18

SOCAR-ın kollegial idarəetmə orqanı olan İdarə Heyətinin üzvləri (prezident və vitse-prezidentlər) şirkətin korporativ idarəetmə proseslərində aktiv şəkildə iştirak etməkdədir. Şirkətin missiya və məramına, qlobal enerji sektorunun trendlərinə və yeni korporativ idarəetmə hədəflərinə uyğun olaraq insan kapitalının idarə edilməsi istiqamətində də bir sıra addımlar atılmaqdadır:

Korporativ mədəniyyətin təkmilləşdirilməsi və dəyərlərin yenilənməsi

“SOCAR-ın 2035-ci ilə qədər Korporativ Strategiyası”na uyğun olaraq SOCAR üzrə korporativ mədəniyyətin və dəyərlərin yenilənməsi məqsədilə İdarə Heyətinin üzvləri də daxil olmaqla strateji rəhbərliyin iştirakı ilə müxtəlif sorğu və praktiki məşğələlər (workshop) təşkil olunmuşdur. Bu əsnada SOCAR-ın yeni hədəflənən korporativ dəyərləri şirkət rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunmuşdur və korporativ mədəniyyətin təkmilləşdirilməsi istiqamətində isə müvafiq tədbirlərin icrası davam etdirilməkdədir.

Liderlik Səriştə Modelinin qurulması

SOCAR-ın korporativ dəyərlərinə uyğun rəhbər kateqoriyalı işçilərin seçimi, yerləşdirilməsi və onların performanslarının qiymətləndirilməsi, həmçinin inkişaf ehtiyaclarının müəyyən edilməsi proseslərində istifadə edilməsi məqsədilə müasir qlobal tələblərə cavab verən, eləcə də şirkət üzrə vahid lider profilini formalaşdıran Liderlik Səriştə Modelinin qurulması həyata keçirilmişdir. Qeyd olunan modelin formalaşdırılması üçün şirkətin vitse-prezidentləri ilə müsahibə formatlı fikir mübadilələri aparılmış, eləcə də rəhbər heyətin iştirakı ilə 10 seminar təşkil edilmişdir.

Strateji rəhbərliyin performansının qiymətləndirilməsi

SOCAR-ın İdarə Heyətinin (vitse-prezidentlər) üzvlərinin performanslarının qiymətləndirilməsi məqsədilə 2023-cü il üzrə AİH-lə razılaşdırılmaqla hədəflər müəyyənləşdirilmişdir. Hazırda 2023-cü il üzrə təyin edilmiş hədəflərin faktiki göstəricilərinin əldə olunması ilə əlaqədar olaraq, vitse-prezidentlərə sorğu göndərilmiş və faktiki göstəricilər əldə olunduqdan sonra yekun qiymətləndirmənin tamamlanması üçün SOCAR Prezidenti ilə razılaşdırılmaqla AİH-ə göndəriləcəkdir. Bununla belə, vitse-prezidentlərin iştirakı ilə 2024-cü il üzrə strateji rəhbərlər üçün hədəf təyini və seqmentlərin hədəflərinin uzlaşdırılması məqsədilə ümumilikdə 15 sessiya təşkil olunmuşdur.

Liderlik səriştələrinin inkişafı

SOCAR-da strateji vəzifələrdə çalışan rəhbərlərin liderlik səriştələrinin təkmilləşməsinə təmin etmək və müasir liderlik yanaşmalarını tətbiq etməklə orta idarəetmə dəyərlərini formalaşdırmaq məqsədi ilə Türkiyənin Boğaziçi Universiteti və Bakı Ali Neft Məktəbinin qarşılıqlı əməkdaşlığı ilə “Liderlik Akademiyası” konsepti çərçivəsində strateji rəhbərlərin inkişafı proqramı hazırlanmışdır. SOCAR-da tətbiq edilən yeni idarəetmə modeli və şirkətin inkişaf strategiyasına uyğun olaraq tərtib edilən təlim proqramları müəyyən edilmiş və 2023-cü ilin aprel ayından etibarən tətbiqinə başlanılmışdır. Proqram çərçivəsində aşağıda qeyd olunan təlimlər həyata keçirilmişdir:

- “Strategic Change and Innovation”
- “Agile Leadership Masterclass”
- “Leader of Leaders – Leading Transformation and Cultural Change”

Əlavə olaraq, “İdarəetmə üzrə mentorluq proqramları”na cəlb edilmiş SOCAR-ın əməkdaşlarına vitse-prezidentlər tərəfindən liderlik bacarıqlarının inkişafı, strateji düşünmə və problem analiz etmə istiqamətlərində mentorluq proqramı həyata keçirilmişdir.

“ExCo” görüşləri

Bununla yanaşı, SOCAR üzrə prioritet korporativ situasiyalar üzrə fikir mübadiləsinin həyata keçirilməsi və strateji əməliyyatlar üzrə qərarvermə prosesinin təmin olunması məqsədilə 2023-cü ildən etibarən İdarə Heyətinin aylıq görüşlərinin keçirilməsinə başlanılmışdır. Bu da öz növbəsində İdarə Heyətinin üzvlərinin şirkətin korporativ idarəetmə proseslərinə aktiv qoşulmasını təmin etməklə yanaşı, yeni korporativ hədəflərə çatılması yolunda dəstəkləyici effekt göstərməkdədir.

SOCAR-ın İdarə Heyətinin üzvlərinin qiymətləndirilməsi

GRI 2-18

SOCAR-ın Nizamnaməsi, korporativ standartlar və digər nomenklatur sənədlərə uyğun olaraq, ilin nəticələrinə dair fəaliyyətin səmərəliyinin ölçülməsi üçün İdarə Heyətinin üzvlərinin ƏSG-lər üzrə qiymətləndirilməsi həyata keçirilir. Müvafiq seqmentlər tərəfindən İdarə Heyətinin üzvlərinə təyin olunmuş hədəflərin və onların faktiki nəticələrinin təhlili aparılaraq müvafiq hesabat hazırlanır. Razılaşdırılmış hesabat Azərbaycan İnvestisiya Holdinginə (AİH) göndərilir. Burada sorğu olduğu təqdirdə, həmin sorğular cavablandırılır və yekun hesabat təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim olunur.

SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının komitələri

GRI 2-9, GRI 2-13, GRI 2-16

SOCAR üçün ən əhəmiyyətli məsələlərdən biri istehsal prosesinin daha da genişləndirilməsi, baş verən çatışmazlıqların aradan qaldırılması, maliyyə sabitliyinin qorunub saxlanması və eyni zamanda idarəçiliklə bağlı olan məsələlərdir ki, bunlara da idarəetmənin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, təşkilati fəaliyyətdə risklərin aradan qaldırılması, Şirkət rəhbərliyinin vaxtında məlumatlandırılması və işgüzar tərəfdaşların etibarının qazanılması kimi istiqamətlər aiddir.

Qeyd olunanları nəzərə alaraq, Şirkətdə Audit Komitəsi, Təyinat və Mükafatlandırma Komitəsi, Strategiya və İnvestisiyalar Komitəsi, Risklərin İdarə Edilməsi Komitəsi, Satınalmalar Komitəsi, Kadrların İdarə Edilməsi Komitəsi, İnformasiya Təhlükəsizliyi Komitəsi formalaşdırılmışdır.

Şəkil 11. Komitələr və onların funksiyaları

Komitənin adı	Vəzifə / fəaliyyət
Audit Komitəsi	- Daxili audit siyasətini və strategiyasını müəyyən edir - Daxili audit planlarını təsdiq edir - Daxili audit fəaliyyətinə nəzarət edir - Nəzarət sisteminin təkmilləşdirilməsinə dair tövsiyələr verir - Risklərin idarə edilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsinə dair müvafiq idarəetmə orqanlarına təkliflər verir - SOCAR-da və struktur bölmələrdə maliyyə və digər risklərin yüksək olduğu sahələri müəyyənləşdirir
Təyinat və mükafatlandırma Komitəsi	Təyinat və Mükafatlandırma Komitəsi SOCAR-ın təsisçisinin maraqları çərçivəsində fəaliyyət göstərir və aşağıdakı məsələlər üzrə tövsiyələr hazırlamaqla Müşahidə Şurasına köməklik göstərir: - Müşahidə Şurasının və SOCAR-ın rəhbərliyinin fəaliyyətinin davamlılığının planlaşdırılması; - Müşahidə Şurasının, SOCAR-ın rəhbərliyinin və digər işçilərin fəaliyyətlərinin daimi və obyektiv qiymətləndirilməsinin təmin edilməsi; - Effektiv kadr siyasətinin, əməkhaqqı və mükafatlandırma sisteminin, eləcə də vəzifəli şəxslər və SOCAR-ın işçilərinə sosial dəstəyin, onların peşəkar təlim və inkişafının təmin edilməsi; - SOCAR-ın Nizamnaməsindən, bu Əsasnamədən və SOCAR-ın digər daxili sənədlərindən irəli gələn məsələlər.
Strategiya və İnvestisiyalar Komitəsi	Strategiya və İnvestisiyalar Komitəsi SOCAR-ın təsisçisinin maraqları çərçivəsində fəaliyyət göstərir və aşağıdakı məsələlər üzrə tövsiyələr hazırlamaqla Müşahidə Şurasına köməklik göstərir: - Uzunmüddətli perspektivdə SOCAR-ın inkişafına yönəlmiş strateji hədəflərin müəyyənləşdirilməsi; - SOCAR-ın investisiya cəlbediciliyinin artırılması; - SOCAR-ın maliyyə və təsərrüfat fəaliyyətinin düzgün planlaşdırılmasının təmin edilməsi; - Əsas investisiya istiqamətləri və layihələri də daxil olmaqla SOCAR-ın fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi; - SOCAR-ın maliyyə və təsərrüfat fəaliyyətinin monitorinqi və monitorinq nəticələrinə əsasən tədbirlərin görülməsi; - Dividendlərin və digər ödənişlərin müəyyənləşdirilməsi; - SOCAR-ın Nizamnaməsindən, bu Əsasnamədən və SOCAR-ın digər daxili sənədlərindən irəli gələn məsələlər.
Risklərin İdarə Edilməsi Komitəsi	- Qrup üzrə Risk İstəhası Bəyannaməsini (RİB) hazırlayır və onu baxılması üçün Audit Komitəsinə, təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim edir; - Audit Komitəsi və Müşahidə Şurasının müraciəti əsasında RİB-ə düzəlişlər edir; - Qrup üzrə Risk Xəritəsini hazırlayır və onu baxılması üçün Audit Komitəsinə, təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim edir; - Risk Xəritəsinə daxil edilmiş risklərə nəzarət və monitorinq üzrə məsuliyyətin bölüşdürülməsinə dair tövsiyələrin hazırlanması və baxılması üçün Audit Komitəsinə, təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim edir; - Korporativ risklərin cari vəziyyəti və risklərin idarə edilməsi üzrə həyata keçirilən tədbirlər haqqında rüblük hesabatların təsdiq edilməsi barədə qərar qəbul edir; - Qrupun strateji məqsədlərinə çatmasına təsir edəcək riskləri nəzarət altında saxlamaq üçün tədbirlərin formalaşdırılması üzrə qərar qəbul edir; - Məsələlərin RİK-in özü tərəfindən həll edilməsi və ya risklərin RİK tərəfindən idarə olunan limitləri aşdığı hallarda məsələnin vitse-prezidentə, prezidentə, Audit Komitəsinə və ya Müşahidə Şurasına eskalasiya edilməsi ilə bağlı qərar qəbul edir; - Qrupa təsir edəcək risklərin daha dərinlən təhlil edilməsi məqsədi ilə tapşırıqların verilməsi və Qrup şirkətlərinin əməkdaşlarının bu işə cəlb edilməsi ilə bağlı qərar qəbul edir. - Qiymətləndirilməsi üçün xüsusi bacarıq və bilik (modelləşdirmə, aktuarat, informasiya texnologiyaları və s.) tələb edən risklərin ölçülməsi məqsədi ilə kənar müstəqil ekspertlərin cəlbini ilə bağlı qərar qəbul edir. - Götürülmüş risklərin SOCAR-ın Risklərin İdarə Edilməsi Siyasəti və Risklərin İdarə Edilməsi Strategiyasına uyğunluğuna nəzarət edir.

Etik biznesin qurulması

GRI 2-23, GRI 2-24, GRI 2-25, GRI 2-26, GRI 2-27

100% dövlət neft şirkəti olan SOCAR öz etik dəyərlərini qanuna uyğunluq və korporativ məsuliyyət prinsipləri üzərində qurmuşdur. Bu prinsiplər Şirkətin idarə olunması, onun peşəkar fəaliyyətinin, qanunun aliliyinin təmin olunmasına və daha yüksək davranış qaydalarının tətbiqinə qulluq edir.

Bu məqsədlə Şirkət 2012-ci ildə SOCAR-ın Biznes Etikası Məcəlləsi, korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə siyasət, korrupsiyaya və şəffaflığa təsir göstərən müxtəlif amillər üzrə bir sıra daxili standartlar hazırlayaraq qəbul etmişdir. Qəbul olunmuş standartlar vasitəsilə Şirkət yüksək etik dəyərlərə sadıq olduğunu vurğulamış, etik dəyərlərə xələl gətirən təhdid və risklərin qarşısını alaraq işgüzar nüfuzunu və təşkilatı strukturunun möhkəmlənməsinə nail olmuşdur.

SOCAR-da tətbiq edilmiş Biznes Etikası Məcəlləsi qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq, artım və planlı inkişafı təmin etmək, işçilərinin və ümumiyyətlə Azərbaycan Respublikasının rifahını təmin etmək imkanını yaradan norma və davranış qaydalarını təsbit edir. İl ərzində Məcəllənin işçilərə kommunikasiyası davam etmiş, Şirkətdə daxili sistem vasitəsilə işçilərə yaddaşlıq vərəqələri təqdim olunmuşdur.

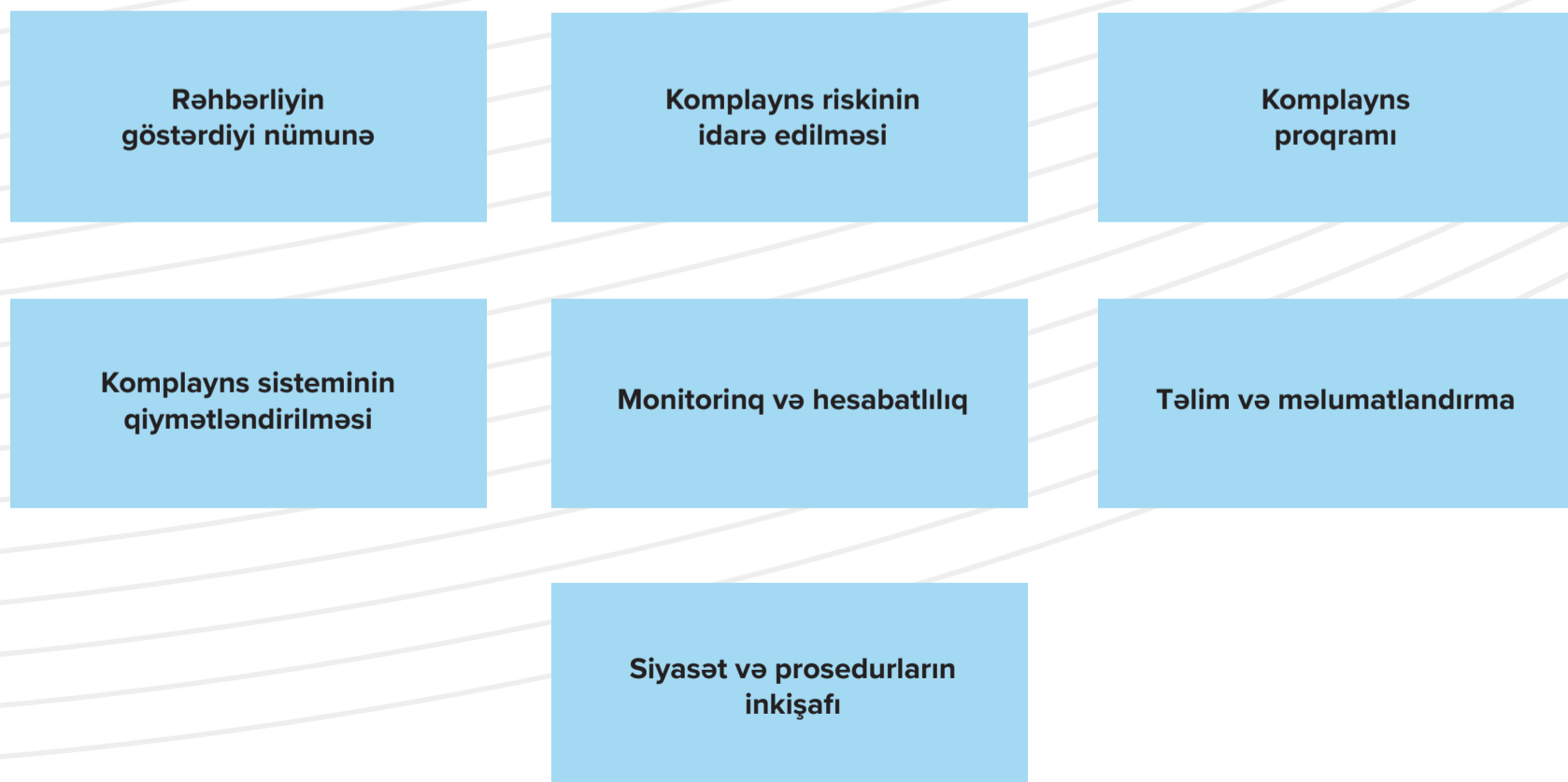
SOCAR-ın Biznes Etikası Məcəlləsinin və digər aidiyyəti daxili sənəd və prosedurların müasir dövrün tələblərinə uyğunlaşdırmaq, habelə tətbiq olunan qanunvericilikdə baş vermiş dəyişiklikləri və uyğunluğa nəzarət (komplayns) sahəsində mövcud beynəlxalq standartları nəzərə almaq, qarşı tərəflərin və digər maraqlı tərəflərin tələblərinə riayət etmək məqsədilə SOCAR-ın müvafiq daxili sənəd və prosedurlarının yenilənməsi üzrə işlər görülməkdədir. Bu işlərin nəticəsi olaraq, ilkin olaraq Müşahidə Şurasına baxılması və təsdiq üçün yeni Biznes Etikası və Davranış Kodeksinin layihəsi təqdim olunmuşdur. Yeni Kodeksin layihəsində əvvəlki Məcəllədən fərqli olaraq, rəhbər işçilərin üzərinə ümumi işçi vəzifələrindən savayı əlavə öhdəliklər qoyulmuş, insayder məlumatları, cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın leqallaşdırılması, cinayətlərin maliyyələşdirilməsi və vergidən yayınmaya qarşı mübarizə, beynəlxalq ticarət məhdudiyətləri (sanksiyalar), insan hüquqlarına dair və sair sahələrə aid yeni qaydalar nəzərdə tutulmuşdur.

Komplayns

GRI 2-23, GRI 2-24, GRI 2-26, GRI 2-27

SOCAR həyata keçirdiyi əməliyyatların yüksək peşəkarlıq standartlarına uyğunluğu və şəffaflığının artırılmasını daim nəzərdə saxlayır. Şirkətin komplayns siyasəti müvafiq qərar və qanunvericilik, sənaye standartları və daxili qaydaların pozulması riskini zamanında müəyyən etmək və qarşısını almaq, eləcə də maraqlı tərəflərimizə təqdim olunan məlumatların şəffaflığını təmin etmək üzrə qurulmuşdur. Beləliklə, Şirkət daima maliyyə zərəri və nüfuz risklərini minimuma endirmək üçün çalışır.

SOCAR-ın komplayns sistemi aşağıdakı meyarlar üzrə qurulub:

SOCAR-ın etik davranışı və komplayns sistemini idarə edən əsas sənəd Biznes Etika Məcəlləsi və onun müddəalarından irəli gələn xüsusi mövzulara dair bir sıra aşağıdakı daxili sənəd və siyasətlərdir:

Korrupsiya ilə mübarizə və şəffaflığın artırılması standartları:	
Biznes Etikasına Məcəlləsi	Korrupsiya ilə mübarizə üzrə siyasət
Pozuntular, o cümlədən etik normalar və korrupsiyaya qarşı tələblərin pozulması halları haqqında məlumatlandırma sistemi	Qarşı tərəflərin yoxlanılması haqqında siyasət
Korrupsiya fəaliyyətinə müqavimət sisteminin təşkilati-hüquqi strukturu	Korporativ maraqların toqquşması hallarının tənzimlənməsi üzrə siyasət
Rəhbər vəzifələrə namizədlərin yoxlanması	İşgüzar hədiyyələr haqqında siyasət
Təmsilçilik və ezamiyyət xərcləri, eləcə də korporativ kartların istifadəsi haqqında	Xeyriyyə, sosial və sponsor yardımı haqqında

Bundan başqa, SOCAR və Qrup şirkətləri tərəfindən öz biznes əməliyyatlarında sanksiya və ixrac məhdudiyyətlərinin tələblərinin nəzərə alınmasını, cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına (çirkli pulların yuyulmasına), terrorçuluğun və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizəyə, konfidensial informasiyasının və fərdi məlumatların qorunmasına dair fəaliyyət göstərdiyi yurisdiksiyalarda qəbul olunmuş və ya digər əsasla SOCAR-a və Qrup şirkətlərinə tətbiq olunan bütün normativ-hüquqi aktlara və ümumi qəbul edilmiş tövsiyələrə riayət edilməsini təmin etmək məqsədilə bir sıra siyasətlər hazırlanmış və təsdiq edilməsi üçün SOCAR-ın Müşahidə Şurasına təqdim olunmuşdur:

- Qlobal Sanksiyalar Siyasəti
- Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına, terrorçuluğun və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı Siyasət
- Konfidensial informasiyasının və fərdi məlumatların qorunması üzrə Siyasət

Qeyd olunmuş siyasətlər Müşahidə Şurasının 5 avqust 2022-ci il tarixli iclasının nəticələrinə əsasən təsdiq olunmuş və SOCAR-da tətbiq olunmasına başlanılmışdır.

SOCAR-da komplayns sahəsində daxili normativ sənədlərin təkmilləşdirilməsi prosesinin davamı olaraq, ilkin olaraq yeni Biznes Etikasına və Davranış Kodeksinin və Qlobal Sanksiyalar Siyasətinin layihələri baxılması və təsdiqi üçün Müşahidə Şurasına təqdim olunmuşdur. Bu prosesin 2024-cü ildə davam etdirilməsi və SOCAR-ın anti-korrupsiya və cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına qarşı mübarizə, hədiyyələr və qonaqpərvərlik, sosial xarakterli sərmayələr, xeyriyyəçilik və sponsorluq, maraqların toqquşması, qarşı-tərəflərin kompleks yoxlanılmasına dair daxili normativ sənədlərin yenilənməsi gözlənilir.

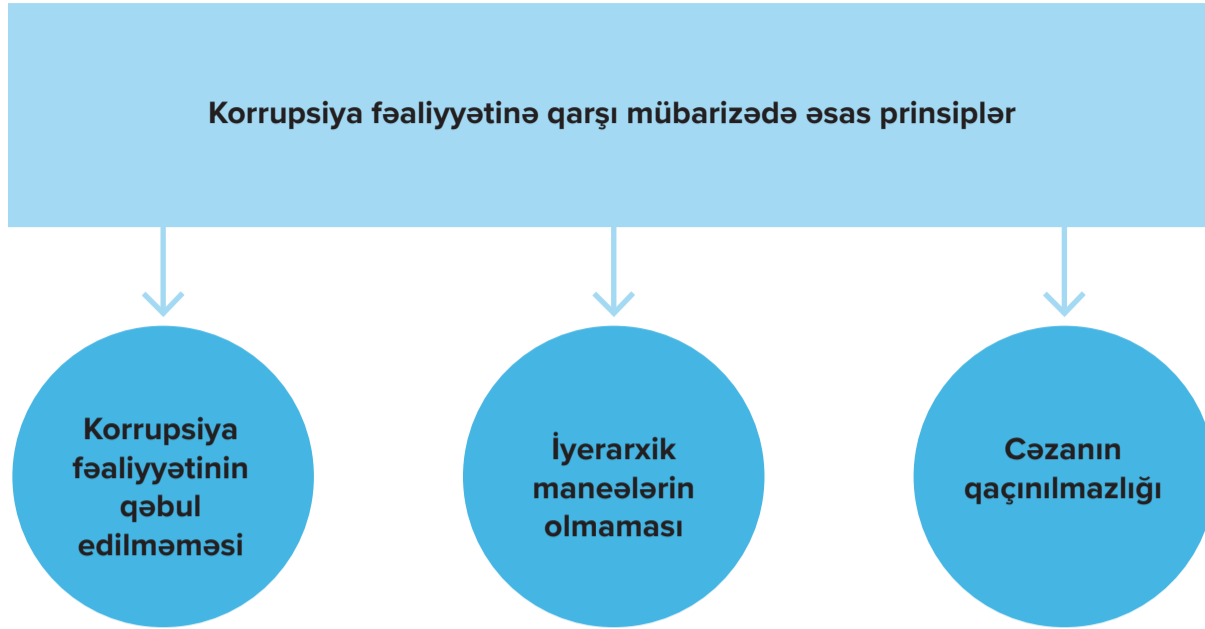
Əlavə olaraq, uyğunluğa nəzarətə dair tələblərə əməl olunmasına nail olmaq məqsədilə SOCAR-ın kontragenti qismində çıxış edən hüquqi və fiziki şəxslərin hər hansı hüquqpozumalarının subyektivi olub-olmaması, habelə sanksiyalara məruz qalıb-qalmaması barədə məlumatların operativ şəkildə əlçatanlığını təmin edən, axtarış və yoxlama imkanları təqdim edən və dünyada geniş istifadə edilən "Refinitiv" şirkətinin "World Check" proqram təminatından 2022-ci ildən başlayaraq SOCAR-da istifadə olunmasına başlanılmışdır.

Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz

GRI 2-26, GRI 2-27, GRI 205-1, GRI 205-2, GRI 205-3

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə qəbul edilmiş korrupsiya ilə mübarizə prinsipləri və tələblərinə, biznes etikasına normalarına, beynəlxalq qanunvericilik və normativ hüquqi aktlara və xarici ölkələrin qanunlarına, həmçinin beynəlxalq təcrübə ilə müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olaraq SOCAR korrupsiyanın hər bir növünə qarşı "sıfır tolerantlıq" prinsipini təsbit edən Korrupsiya ilə mübarizə siyasətini hazırlayaraq illərdir uğurla həyata keçirir.

Şəkil 12. Korrupsiya fəaliyyətinə qarşı mübarizədə əsas prinsiplər

Belə ki, bu siyasət çərçivəsində SOCAR dövlət və beynəlxalq prinsiplərə, eyni zamanda qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq korrupsiya ilə mübarizə və şəffaflığın artırılması üzrə geniş daxili normativ baza formalaşdırmışdır. Həmçinin, Korrupsiya ilə mübarizə və şəffaflığın artırılması üzrə standartlar toplusunun Korrupsiya ilə mübarizə üzrə siyasəti, Biznes Etikasına Məcəlləsi, SOCAR-ın “Qaynar xətt”ə aid standartının, habelə Korporativ maraqların toqquşması hallarının tənzimlənməsi üzrə siyasətin Azərbaycan və ingilis dillərində olan versiyaları SOCAR-ın korporativ veb-saytında yerləşdirilmişdir.

Hesabat dövründə SOCAR-ın struktur təşkilatlarında korrupsiya halları aşkar edilməmişdir.

Bundan başqa, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə “Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı” üzrə Tədbirlər Planının dövlət müəssisələri üçün nəzərdə tutulmuş vəzifələrin icrası məqsədilə 2023-cü ildə də SOCAR-ın müvafiq illik iş planı təsdiq olunmuş və Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyaya təqdim olunmuşdur.

Həmin iş planına əsasən 2023-cü ildə də SOCAR-da işə qəbul zamanı şəffaflığın artırılması, ictimai nəzarət mexanizmlərinin tətbiqi və bu sahədə ictimaiyyətin maarifləndirilməsi, işçilər arasında korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair təlimlərin keçirilməsi, korrupsiya risklərinin qiymətləndirilməsi və onların idarə edilməsi üzrə tədbirlər həyata keçirilmiş və görülmüş tədbirləri əks edən illik hesabat ilin sonunda Azərbaycan Respublikasının Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Komissiyaya və Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur.

2024-cü ildə yeni iş planının təsdiq olunması, həmin iş planı üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi və ilin sonunda görülmüş tədbirlər barədə yenidən aidiyyəti üzrə müvafiq hesabatların təqdim olunması planlaşdırılır.

Bundan əlavə, Şirkətin rəsmi veb-səhifəsində və ayrı-ayrı struktur vahidlərin sosial şəbəkə hesablarında korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair SOCAR-da görülmüş tədbirlər işıqlandırılmış və kütləvi informasiya vasitələri ilə birgə tədbirlər keçirilmişdir.

Korporativ maraqların toqquşması hallarının tənzimlənməsi

GRI 2-15, GRI 2-26

Maraqların toqquşmasının qarşısını almaq məqsədilə Şirkət öz əməkdaşının şəxsi və kommersiya maraqlarının Şirkət maraqları ilə toqquşması nəticəsində vəzifənin lazımi səviyyədə yerinə yetirilməsinə, o cümlədən obyektiv qərarların qəbul edilməsinə təsir göstərə biləcək vəziyyət və şəraitin yaranmasının əvvəlcədən qarşısının alınmasını təmin etmişdir.

İşçilərimizin SOCAR-ın birgə əməkdaşlıq etdiyi şirkətlərdə heç bir payının olmadığı hər zaman nəzarətdə saxlanılır. Belə ki, maraqların toqquşması halları haqqında məlumat toplamaq məqsədilə 2014-cü ildən şəxsi maraqların toqquşması halları haqqında xəbərdarlıq vərəqləri formalaşdırılmışdır. Aşkarlanan halların, eləcə də, potensial maraqların toqquşması halının faktiki maraqların toqquşması və korrupsiya halına çevrilməsi riski analiz olunur. Toplanan məlumatlara dair geniş hesabat Risklərin İdarə Edilməsi Komitəsinə təqdim olunur.

Qeyd olunmalıdır ki, korrupsiya fəaliyyəti, maraqların toqquşması və digər etik davranışlar haqqında məlumatlandırma kanalı olan “Qaynar xətt” vasitəsilə daxil olan doğru və məqbul məqsədli, anonim məlumat verənin şəxsiyyətinin məxfiliyinin təmin olunması üçün müvafiq baza formalaşdırılmışdır.

Bundan başqa, 2017-ci ildən etibarən SOCAR-da şəxsi maraqların toqquşması hallarından başqa korporativ maraqların toqquşması hallarının tənzimlənməsi üzrə siyasətin tətbiq olunmasına başlanılmışdır. Müvafiq siyasətin məqsədi SOCAR-ın işçilərinin digər müəssisələrin idarəedici orqanlarının üzvləri və başqa əlaqəli məsələlərlə bağlı məsul şəxslərlə münasibətləri tənzimləməkdir.

İnsan haqları

GRI 408-1, GRI 409-1

İnsan haqlarının qorunması SOCAR üçün ənənəvi olaraq əhəmiyyətli məsələlərdən hesab edilir. Şirkətin bu istiqamətdə yanaşması insan haqlarının pozulmasına qarşı "sıfır tolerantlıq" nümayiş etdirməkdədir. Hesabat dövrü ərzində heç bir insan haqlarının pozulması üzrə şikayət və ya insident qeydə alınmamışdır.

Əlavə olaraq, insan hüquqlarının qorunmasına dair SOCAR-ın yanaşmasını aidiyyəti daxili sənəd və prosedurlarda əks etdirmək məqsədilə müvafiq işlər görülməkdədir.

Korporativ etika, komplayns və anti-korrupsiya üzrə təlim və məlumatlandırma

GRI 205-2

Korrupsiya hallarının qarşısının alınmasında ilk növbədə işçilər ilə qurulan əlaqəyə xüsusi diqqət ayrılmalıdır.

SOCAR-da yeni işə qəbul olunanlarla bərabər Şirkətin bütün əməkdaşlarının hər biri korrupsiya ilə mübarizə siyasəti və həmçinin Biznes Etikası Məcəlləsi ilə tanış edilir, personalın Şirkətin korrupsiya ilə mübarizə və şəffaflığın artırılması istiqamətində fəaliyyətini tam olaraq anlaması üçün standartlardan irəli gələrək Şirkətin personalının təlimi həyata keçirilir. Şirkətin işçiləri mütəmadi olaraq personal təlim sistemi vasitəsilə peşəkar səviyyələrini daim artırmaq, yeni bacarıqlar öyrənmək, lazımı peşəkar biliklər əldə etmək, əməyinin nəticələrinin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq üçün səy göstərməyə təşviq olunur.

Distant və əyani şəkildə keçirilən bu təlimlər vasitəsilə Şirkət işçilərinə anti-korrupsiya siyasəti, prosedurlar və bundan irəli gələn öhdəliklər detallı şəkildə izah olunur. Mütəmadi olaraq keçirilən təlimlərin nəticələrinə əsaslanaraq onların effektivliyi, müvafiqliyi və kifayətliyi qiymətləndirilir, təkliflər hazırlanaraq növbəti ildə tətbiq edilmək üçün sistemləşdirilir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə "Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsinə dair 2022-2026-cı illər üçün Milli Fəaliyyət Planı" üzrə Tədbirlər Planının dövlət müəssisələri üçün nəzərdə tutulmuş vəzifələrin icrası məqsədilə 2023-cü ildə də SOCAR-da təsdiq olunmuş müvafiq illik iş planına və "Anti-korrupsiya davranış modeli" təlimatlandırma kursunun Tədris Planına əsasən təlimlər təşkil olunmuş və bu təlimlərdə korrupsiya riskinə həssas biznes proseslərinin əhatə etdiyi sahələr üzrə SOCAR-ın 585 nəfər əməkdaşı dinləyici kimi iştirak etmişdir.

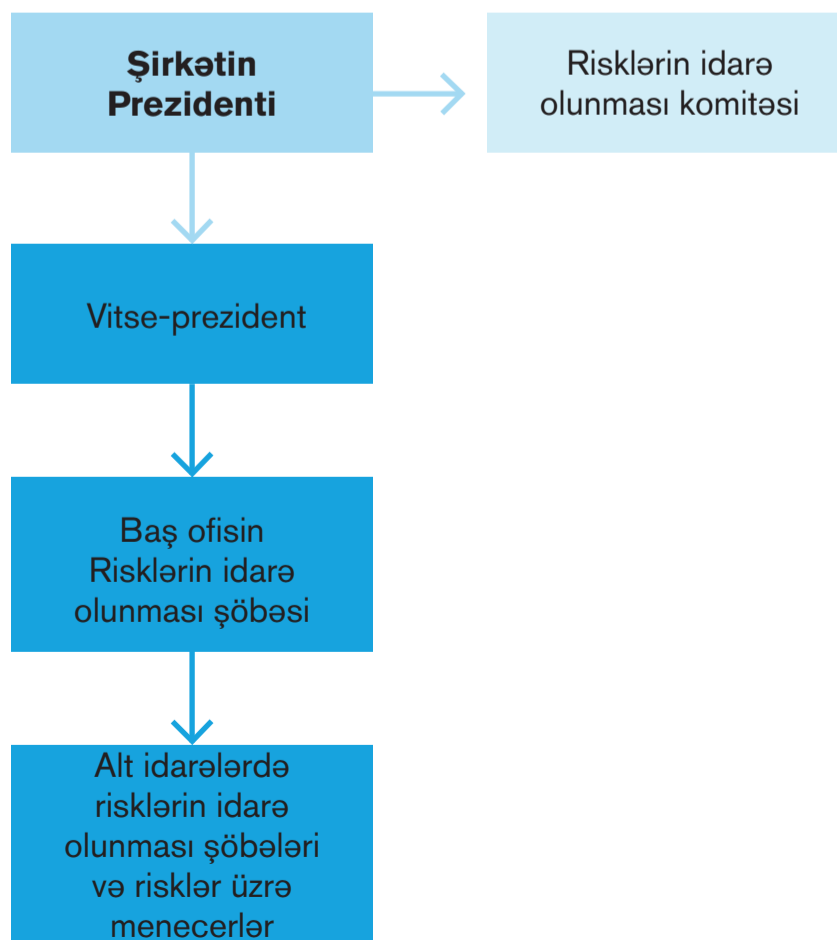
2024-cü ildə yeni iş planının təsdiq olunması, həmin iş planı üzrə həyata keçirilməli tədbirlər çərçivəsində anti-korrupsiya mövzusunda yeni təlimlərin keçirilməsi planlaşdırılır.

SOCAR-da Risklərin idarə edilməsi

GRI 2-12, GRI 2-13

Risklərin idarə edilməsində uzunmüddətli və effektiv fəaliyyəti təmin etmək üçün əsas proseslər risklərin vaxtında aşkarlanması, ölçülməsi və nəzarətdə saxlanmasıdır. Risklərin aşkar edilməsi Şirkətin bütün fəaliyyət istiqamətləri və onların tərkibinə daxil olan biznes prosesləri üzrə həyata keçirilir. Riskləri sistemativ şəkildə idarə etmək üçün risklərə cavab olaraq Şirkət daxilində effektiv metodlar və cavab tədbirləri tətbiq olunur ki, bunlar da risklərin uğurlu idarə olunması mühitini formalaşdırır. Hazırda fəaliyyət göstərən risklərin idarə olunması sistemi "COSO Enterprise Risk Management" konsepsiyasına uyğun olaraq 2008-ci ildən tətbiq edilməkdədir.

Şəkil 13. Risklərin idarə olunması strukturu

SOCAR-ın Prezidenti tərəfindən təsdiq edilmiş və tətbiq olunan "ARDNŞ-nin risklərin idarə edilməsi üzrə normativ sənədlər toplusu"na uyğun olaraq hazırlanmış hesabatlar vaxtında nəzərdən keçirilir və Şirkətdə risklərin idarə edilməsi sisteminin səmərəliliyi qiymətləndirilir. Qiymətləndirmənin nəticələrinə əsasən, rəhbərlik risklərin idarə edilməsi sistemində aşkar edilmiş çatışmazlıqların aradan qaldırılması istiqamətində zəruri tədbirlər həyata keçirir.

İcraedici orqanlar tərəfindən müəyyən olunmuş müxtəlif risklər, o cümlədən davamlı inkişaf riskləri, onların səviyyəsi və miqyası, eləcə də cavab tədbirlərin siyahısı SOCAR-ın illik Risk Xəritəsində, risklərin idarə edilməsi ilə əlaqədar yerinə yetirilən tədbirlər isə SOCAR-ın rüblük monitoring hesabatlarında öz əksini tapır.

Şəkil 14. Risklər Xəritəsinin təsdiqi prosesi

Risk kateqoriyası / alt kateqoriya	Riskin təsiri	Riskin idarə edilməsi proseduru
Strateji risklər	Şirkətin uzunmüddətli hədəfləri və strateji məqsədlərinə nail olmaq prosesində potensial itkilər və qeyri-müəyyənliklər məcmusu	SOCAR-ın strateji məqsədlərinə nail olmaqda əminliyin yaradılması
Əməliyyat riskləri	Qeyri-adekvat daxili proseslər və daxili sistemlər, insan fəaliyyəti və kənar hadisələr nəticəsində şirkətin üzləşə biləcəyi potensial itkilər	Hasılatın sabit saxlanması; Təhlükəsiz iş şəraitinin yaradılması; Ətraf mühitin qorunması
Maliyyə riskləri	Maliyyə sistemində və maliyyə idarəetməsində neqativ dəyişikliklər və tendensiyalar nəticəsində şirkətin üzləşə biləcəyi potensial itkilər	Maliyyə dayanıqlığının təmini; Bazar fundamentallarının neqativ təsirinə minimumlaşdırılması
İT riskləri	İnformasiya texnologiyalarında və ya informasiya sistemlərində mövcudluq, bütövlük və məxfilik prinsiplərinin pozulması nəticəsində şirkətin üzləşə biləcəyi potensial itkilər	Şirkətin hədəflərini dəstəkləyən informasiya texnologiyaları sisteminin təmin edilməsi; Xarici təsirlərə dayanıqlı informasiya sistemlərinin təmin edilməsi
Uyğunluq riskləri	Qanunların, tənzimləyici qaydalar və normaların, habelə şirkətin fəaliyyət göstərdiyi istiqamətlərdə sənaye standartlarının pozulması nəticəsində şirkətin üzləşə biləcəyi potensial itkilər	Şirkət tərəfindən müvafiq qanunvericilik və normativ aktların tələblərinin yerinə yetirilməsi

Aparılan təhlil və qiymətləndirmələri, eləcə də fəaliyyət növünü nəzərə alaraq, əsasən aşağıdakı risk kateqoriyaları müəyyən olunur və nəzarətdə saxlanılır:

SOCAR-da informasiya təhlükəsizliyi

SOCAR-da informasiya təhlükəsizliyi üzrə beynəlxalq standartlara uyğunluğun təmin edilməsi məqsədilə ISO/IEC 27001 beynəlxalq standartının 2022-ci il versiyasına əsasən informasiya təhlükəsizliyi üzrə siyasət və prosedurlar yenilənmişdir. Bununla yanaşı, kiberhücumlara qarşı müdafiənin möhkəmləndirilməsi, kritik aktivlərin qorunması və qabaqcıl dünya təcrübəsinin tətbiqi məqsədilə CIS 18 (Center for Internet Security) kontrollarının tətbiqi prosesi davam etdirilir və ona uyğun olaraq, SOCAR Qrupa daxil olan şirkətlərin İnformasiya və Kibertəhlükəsizlik səviyyəsinin hazırkı vəziyyətinin dəyərləndirilməsi aparılır.

Bu çərçivədə sistem və ya şəbəkədə mövcud olan informasiya təhlükəsizliyi zəifliklərinin təyin edilməsi məqsədilə müntəzəm olaraq boşluqların aşkarlanması prosesləri həyata keçirilir və aşkarlanan boşluqların və zəifliklərin aradan qaldırılması üçün müvafiq tədbirlər görülür. Bulud (Cloud) həllərindən istifadə zamanı informasiya təhlükəsizliyi risklərinin dəyərləndirilməsi, təhlükəsizlik kontrollarının sazlanması, çox faktorlu eyniləşdirilmənin tətbiq edilməsi istiqamətində araşdırmalar aparılmış və müvafiq qaydada tətbiqi həyata keçirilmişdir. Bundan əlavə, üçüncü tərəf müstəqil şirkətlərin cəlb olunması ilə müntəzəm olaraq nüfuzetmə testləri həyata keçirilir, fərqli mənbələrdən əldə edilən kiber təhdid kəşfiyyat məlumatları əsasında qabaqlayıcı tədbirlər görülür. Eyni zamanda, kritik informasiya infrastrukturunun təhlükəsizliyinin təmin edilməsi qaydalarının tələblərinə uyğun olaraq 24/7 "SOC" monitorinq xidmətinin təşkili təmin edilmiş, hadisə loqlarının müvafiq qaydada qeydiyyatı təmin edilmişdir. Həmçinin, tətbiq olunan təhlükəsizlik mexanizmlərinin effektivliyinin ölçülməsi məqsədilə kiberhücum simulyasiyaları həyata keçirilir.

SOCAR-da informasiya təhlükəsizliyini təmin etmək üçün tətbiq edilən texniki kontrol mexanizmlərinə paralel olaraq, əməkdaşların informasiya təhlükəsizliyi təhdidlərinə qarşı sayıqlığının, bilik və bacarıqlarının artırılması məqsədilə mütəmadi olaraq maarifləndirmə işləri aparılır. Maarifləndirmə çərçivəsində görülən işlərin effektivliyinin ölçülməsi məqsədilə müxtəlif sosial mühəndislik testləri həyata keçirilir.

Yuxarıda qeyd olunan informasiya təhlükəsizliyi üzrə görülən işlərin daimi monitorinqi aparılır, təkmilləşməyə ehtiyac olan sahələr müəyyənləşdirilir və müvafiq tədbirlər görülür.

Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə illik fəaliyyət

GRI 403-1

Biz işçilərin həyat və sağlamlığını istehsalat fəaliyyətindən üstün tutaraq əməliyyatların təhlükəsiz, etibarlı və əmək qanunvericiliyinin, təhlükəsizlik qayda və normalarının, standartların tələblərinə uyğun qaydada davam etdirilməsini diqqət mərkəzində saxlayırıq.

Bizim məqsədimiz – istehsalatda bütün işləri və əməliyyatları qəza hallarına, bədbəxt hadisələrə, peşə xəstəliklərinə yol vermədən və istehsal prosesində ətraf mühitə zərər vurmada həyata keçirmək, həmçinin, beynəlxalq standartların tələblərinə uyğun keyfiyyətə əminliyin və nəzarətin təşkil edilməsi, keyfiyyətə əminlik tələblərinə uyğun nəzarət mexanizmlərinin yaradılması və metodoloji bazasını davamlı inkişaf etdirməkdir.

Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə işlərin təşkili

403-5, 403-6

2023-cü hesabat ili ərzində SOCAR üzrə istehsalat sahələrində əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması və sağlamlaşdırılması istiqamətində bir sıra əhəmiyyətli işlər görülmüş, Şirkətin SƏTƏMM siyasətinin tələblərindən irəli gələn tədbirlərin icrası məqsədi ilə qarşıya qoyulan tapşırıqlar uğurla həyata keçirilmiş və nomenklatur tədbirlər planının icrası təmin edilmişdir. Bu məqsədlə istehsalat sahələrinin, binaların, iş yerlərinin müvafiq qaydaların tələblərinə uyğunlaşdırılması, istehsalat proseslərində xəsarət almalarının, qəzaların, peşə xəstəliklərinin qarşısının alınması üçün nəzərdə tutulmuş tədbirlərin yerinə yetirilməsi davam etdirilmişdir. Ümumilikdə 2023-cü il ərzində SOCAR üzrə əməyin mühafizəsi tədbirlərinə 35 008 380 manat vəsait xərclənmişdir.

Cədvəl 7. 2023-cü il üzrə SOCAR-ın əməyin mühafizəsi xərcləri, manat

Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi xərcləri	2021	2022	2023
Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyinə, o cümlədən:	20 838 576	24 000 076	35 008 380
Əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə nomenklatur tədbirlərə	13 002 296	16 764 746	22 209 323
Xüsusi geyim, xüsusi ayaqqabı və digər fərdi mühafizə vasitələrinə	6 390 410	5 618 055	10 890 616
Süd təchizatına	1 375 335	1 226 517	1 452 544
Digər xərclər	70 535	390 758	455 897

2023-cü il ərzində SOCAR üzrə SƏT idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində Baş Ofisin SƏT Departamenti tərəfindən əsaslı işlər görülmüşdür. Korporativ səviyyədə hazırlanmış və fəvqəladə hallar zamanı ölkədaxili və xarici əməliyyatların idarə edilməsini, strateji cavab tədbirlərinin təşkilini və nəzarət altında saxlanılmasını, eləcə də digər idarəetmə həllərini özündə birləşdirən "Böhran vəziyyəti və fəvqəladə halların idarə olunması üzrə plan" əsasında "SOCAR Tower"də fəaliyyət göstərən Vizualizasiya Mərkəzində 3 koordinasiyalı təlim-məşq keçirilmiş, eyni zamanda baş vermiş 1 qəza hadisəsinə cavab tədbirlərinin görülməsi təşkil edilmişdir.

Digər şirkətlər ilə birgə layihələr

2023-cü il ərzində SƏT sahəsində fəaliyyətin günün tələbləri səviyyəsində qurulması məqsədilə bir sıra digər neft-qaz şirkətləri və təşkilatlarla birgə layihələr həyata keçirilmişdir.

Təşkilatın adı	Tədbirin təsviri
Neft-Qaz Hasilatçılarının Beynəlxalq Birliyi (IOGP)	Neft-Qaz Hasilatçılarının Beynəlxalq Birliyi (IOGP) ilə əməkdaşlıq çərçivəsində sənayenin ən yaxşı təcrübələri nəzərdən keçirilmiş və şirkətin fəaliyyətinə uyğun təcrübələri tətbiq edilmişdir.
"Uzbekneftgaz" SC	SOCAR və "Uzbekneftgaz" SC şirkətləri arasında təcrübə mübadiləsi təşkil edilmiş və hər iki şirkətin nümayəndələrinin qarşılıqlı olaraq istehsalat sahələrinə səfərləri təşkil olunmuş, müxtəlif seqmentlər üzrə mövcud SƏT idarəetmə sistemi ilə tanış olunmuşdur.

Şirkətdə keyfiyyət amilini, həmçinin yerli və beynəlxalq standartların tələblərini əsas tutmaqla daxili və xarici bazarda rəqabətə davamlılığı artırmaq məqsədi ilə məhsulların (xidmətlərin, işlərin), onlarla əlaqəli proseslərin (o cümlədən idarəetmə sisteminin), istehsal metodunun keyfiyyətinin və işçi heyətinin bacarıqlarının daim təkmilləşdirilməsini, eyni zamanda təbii ehtiyatlardan və enerji resurslarından səmərəli istifadəni təmin etmək məqsədi ilə 2023-cü ildə SOCAR ilə "Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu" PHŞ (AZSTAND) arasında Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır.

Beynəlxalq idarəetmə sistemlərinin tətbiqi

GRI 2-28

SOCAR-ın müəssisələrində 2022-ci ildən beynəlxalq standartların tətbiqi ilə əlaqədar standartların sertifikatlaşdırması üçün müsabiqə əsasında seçilmiş üç beynəlxalq təşkilatın Azərbaycan Respublikası ərazisindəki nümayəndələri ilə müqavilə bağlanmış və 2023-cü ildə də proses uğurla davam etdirilmişdir:

- “Büro Veritas Azəri” MMC
- “SGS Azəri LTD” MMC
- “TÜV Austria Azərbaycan” MMC

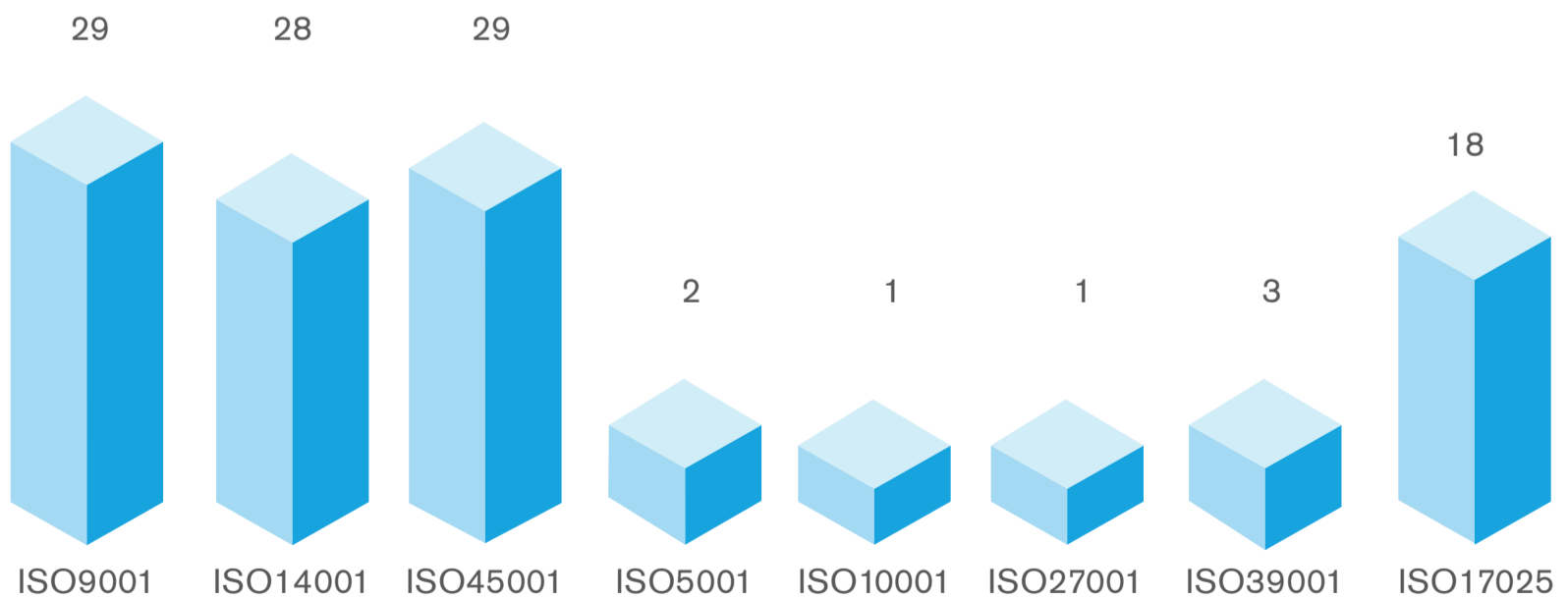
Bundan əlavə, “Neftqaztikinti” trestində ISO 17025, Nəqliyyat İdarəsində ISO 39001, “Azəriqaz” İB və Metanol Zavodunda isə ISO 50001 standartlarının yenilənməsi üçün sertifikatlaşma auditləri keçirilmiş və sertifikatlar yenilənmişdir.

Əlavə olaraq, yoxlama auditləri keçirilmiş digər müəssisələrdə mövcud sertifikatların həqiqiliyi təsdiq edilmişdir. Qeyd etmək lazımdır ki, SOCAR-ın tabeli təşkilatları tərəfindən Beynəlxalq İdarəetmə Sistemlərinin tələblərinə uyğun sertifikatların (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO/IEC 17024, ISO/IEC 17025 və ISO/IEC 27001, TSE-ISO 10002, ISO 50001, ISO 29990, ISO 39001) alınması, yenilənməsi və nəzarət auditinin keçirilməsi ilə əlaqədar işlər müvəffəqiyyətlə davam etdirilir.

Cədvəl 8. 2023-cü il üzrə SOCAR-ın müəssisələri üzrə beynəlxalq sertifikat bölgüsü

ISO 9001, ISO 14001 və ISO 45001 beynəlxalq standartlar üzrə sertifikatlar yenilənmişdir:	ISO 9001, ISO 14001 və ISO 45001 beynəlxalq standartlar üzrə ilk dəfə sertifikatlar təqdim olunmuşdur:
- “Azneft” İB-nin aparatı - “28 May” NQÇİ - Dalma Qurğularının Təmiri və Kirayəsi üzrə Eksperimental İstehsalat Müəssisəsi - Qaz Anbarlarının İstismarı İdarəsi - Qaz Emalı Zavodu - Dalğıcı Xidməti - Nəqliyyat İdarəsi - Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi - İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi - “Azəriqaz” İB	- “Abşeronneft” NQÇİ - “Neft Daşları” NQÇİ - “Bibiheybətneft” NQÇİ - “Siyəzəneft” NQÇİ - N.Nərimanov adına NQÇİ - Maddi-Texniki Təchizat İdarəsi - 1 saylı İxtisaslaşdırılmış Neft-Mədən Xüsusi Texnika İdarəsi - 2 saylı İxtisaslaşdırılmış Neft-Mədən Xüsusi Texnika İdarəsi - Neft Kəmərləri İdarəsi

Şəkil 15. Akkreditə edilmiş laboratoriyaların siyahısı

Bundan əlavə, SOCAR-ın 5 tabeli qurumunda ("Azneft İB"nin Dalma Qurğularının Təmiri və Kirayəsi Üzrə Eksperimental İstehsalat Müəssisəsi, "Neftqaztikinti" trest, "Kompleks Qazma İşləri" trest, Sənaye Təhlükəsizliyi İdarəsi, Geofizika və Geologiya İdarəsi) API Q1/Q2 standartlarının tətbiqinə başlanılmış, daxili auditlər keçirilmiş, boşluq analizləri aparılmış, sertifikatlaşdırma auditləri keçirilmişdir.

İşçilərin maarifləndirilməsi

GRI 404-1, GRI 404-2

Hesabat dövrü ərzində SOCAR-ın idarə və müəssisələrində əməyin mühafizəsi sahəsində görülən işlərin günün tələbləri səviyyəsində qurulması üçün bir sıra kompleks tədbirlər görülmüşdür. Bu məqsədlə Departament tərəfindən hər ay müxtəlif mövzularda məlumatverici posterlər hazırlanmış və SOCAR-ın strukturuna daxil olan bütün müəssisələri ilə şirkətdaxili elektron poçt ünvanı (InfoCenter) vasitəsilə paylaşılmışdır. Əlavə olaraq SOCAR-da tətbiq olunan "Hədəf Sıfır" proqramı üzrə müəssisələrin fəaliyyət planları nəzərdən keçirilmiş, təqdim olunan yarımillik və illik hesabatları təhlil edilmişdir. Həmçinin, SOCAR-ın müəssisələrində fəaliyyət göstərən daimi fəaliyyət göstərən komissiyaları (DFK) tərəfindən müntəzəm olaraq aparılan yoxlamalar vasitəsilə proqramın tələblərinə uyğunluğu qiymətləndirilmiş və hesabat hazırlanmışdır.

2023-cü il ərzində 1 geniştərkiibli seminar və 3 panel müzakirə təşkil edilmişdir:

Seminar:

14.12.2023-cü il tarixində Baş Ofisin Sağlamlıq və Əməyin təhlükəsizliyi (SƏT) Departamenti tərəfindən mütəmadi olaraq həyata keçirilən müxtəlif mövzulu tədbir və görüşlərin davamı olaraq SOCAR-ın strukturuna daxil olan idarə və müəssisələrin, həmçinin Əməliyyat Şirkətləri, Alyans və Birgə Müəssisələrin SƏTƏMM üzrə mütəxəssislərinin, eləcə də yükqaldırma əməliyyatları üzrə məsul əməkdaşların iştirakı ilə Bakı Ali Neft Məktəbində (BANM) "Yükqaldırma əməliyyatları təhlükəsizliyi" mövzusunda hibrid formatda seminar keçirilmişdir. Seminarda SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələrdən, Birgə Müəssisələrdən, Alyans və Əməliyyat Şirkətlərindən 150-dən çox əməkdaş iştirak etmişdir.

Panel müzakirə:

22.09.2023-cü il tarixində "SOCAR Tower"da "SƏTƏMM mədəniyyətinin inkişafı" mövzusunda panel müzakirə keçirilmiş və tədbirdə qonaq qismində iştirak edən "BP" şirkətinin nümayəndələri ilə SOCAR-ın tərkibinə daxil olan müəssisələrin məsul işçiləri arasında qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparılmışdır.

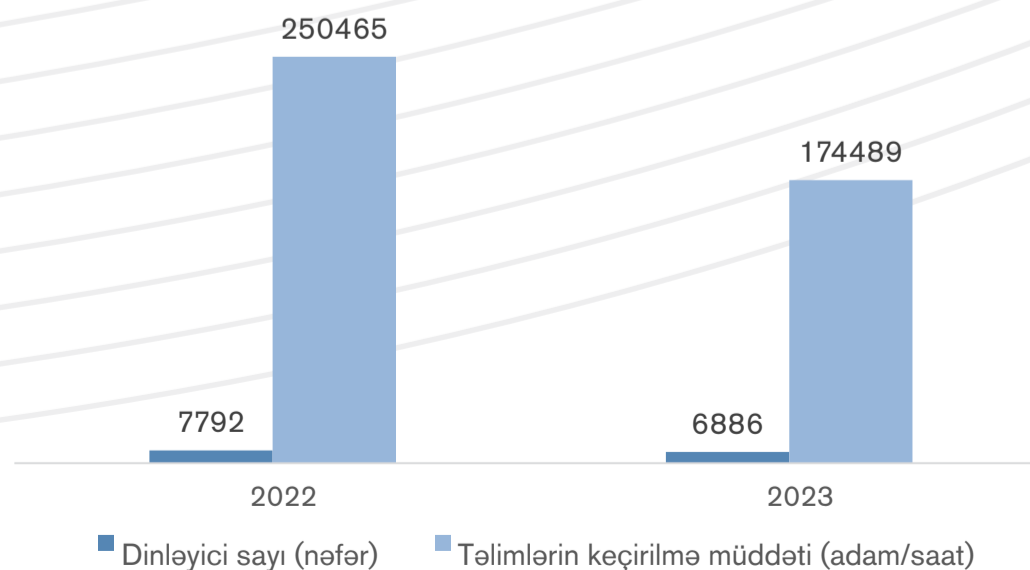
28.09.2023-cü il tarixində "SƏT icmasının görüşü" təşkil edilmiş, SOCAR-ın strukturuna daxil olan idarə və müəssisələrin, həmçinin Əməliyyat Şirkətləri, Alyans və Birgə Müəssisələrin SƏTƏMM üzrə mütəxəssislərinin iştirakı ilə SƏT məsələlərinin müzakirəsi və əməkdaşlıq imkanlarına baxılmışdır.

12.10.2023-cü il tarixində "Azneft" İB-də "Risklərin və Fövqəladə Halların İdarəedilməsi" mövzusunda panel müzakirə aparılmışdır. Qonaq qismində "BP" şirkətinin sahə üzrə mütəxəssisləri də dəvət olunmuş, müəssisələrdəki mövcud məsələlər, eləcə də beynəlxalq təcrübənin tətbiqi imkanları müzakirə olunmuşdur.

2023-cü ildə şirkətin tabeli təşkilatlarında işləyən işçilərin təhlükəsiz iş üsulları üzrə öyrədilməsi məqsədilə SOCAR-ın Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsinin təlim mərkəzlərində bir sıra istiqamətlərdə kurslar təşkil olunmuşdur. Kurslarda əməyin təhlükəsizliyi üzrə məsələlər, o cümlədən, dəniz şəraitində işləyən işçilərə fəvqəladə hallarda dənizdə sağ qalma üzrə mübarizə üsulları, platformadakı fərdi və kollektiv xilasetmə vasitələrindən sərbəst və düzgün istifadə etmə qaydalarının öyrədilməsi təşkil edilmiş, təlim kursunu müvəffəqiyyətlə bitirənlərə sertifikatlar təqdim edilmişdir. 2023-cü ildə əməyin mühafizəsi üzrə ümumilikdə 174 489 təlim saati olmaqla, müxtəlif mövzularda kurslar təşkil edilmiş və 6 886 nəfər dinləyicinin iştirakı təmin edilmişdir.

Əlavə olaraq, yoxlama auditləri keçirilmiş digər müəssisələrdə mövcud sertifikatların həqiqiliyi təsdiq edilmişdir. Qeyd etmək lazımdır ki, SOCAR-ın tabeli təşkilatları tərəfindən Beynəlxalq İdarəetmə Sistemlərinin tələblərinə uyğun sertifikatların (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO/IEC 17024, ISO/IEC 17025 və ISO/IEC 27001, TSE-ISO 10002, ISO 50001, ISO 29990, ISO 39001) alınması, yenilənməsi və nəzarət auditinin keçirilməsi ilə əlaqədar işlər müvəffəqiyyətlə davam etdirilir.

Şəkil 16. Əməyin mühafizəsi üzrə keçirilmiş təlimlərin 2022-2023-cü illər üzrə müqayisəsi

SOCAR-ın idarəetmə sistemlərinin beynəlxalq səviyyədə qəbul edilmiş qabaqcıl təcrübəyə inteqrasiyası istiqamətində son dövrlərdə Baş Ofisin Keyfiyyətə Əminlik və Nəzarət (KƏN) Departamenti tərəfindən bir sıra işlər görülmüşdür.

Keyfiyyət sahəsində SOCAR-ın tabeli qurumlarında personalın peşəkarlığının yüksəldilməsi, təlim və inkişaf istiqamətində də fəaliyyətlər görülməkdədir. Bu məqsədlə Departamentin təşəbbüsü və birbaşa iştirakı ilə hər ay keyfiyyət sahəsi ilə bağlı müxtəlif mövzularda posterlər hazırlanır və bütün SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələrlə paylaşılır.

2023-cü ildə Şirkətin tabeli qurumlarda işləyən işçilərin keyfiyyət idarəetmə sistemi üzrə səriştəliliklərinin artırılması məqsədilə SOCAR-ın Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsinin təlim mərkəzlərində bir sıra istiqamətlərdə təlimlər təşkil olunmuşdur. Təlimlərdə keyfiyyət idarəetmə sistemi, o cümlədən, uyğunsuzluqların idarə olunması, risklərin qiymətləndirilməsi, daxili audit qaydalarının öyrədilməsi istiqamətində təlimlər təşkil edilmiş, təlim kursunu müvəffəqiyyətlə bitirən şəxslərə sertifikatlar təqdim edilmişdir.

Həmçinin, Amerika Neft İnstitutu (API) tərəfindən təşkil olunan «API Spec. Q1 Practitioner» və «API Spec. Q2 Practitioner» maarifləndirmə kursunda SOCAR-ın 32 nəfər əməkdaşı iştirak etmiş və təlim kursunu müvəffəqiyyətlə bitirən əməkdaşlara sertifikatlar təqdim edilmişdir.

Texniki təhlükəsizlik tədbirləri

GRI 403-3

2023-cü il ərzində SOCAR-ın müəssisələrində sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması, istehsalat sahələri, tikililərin və iş yerlərinin müasir standartların tələblərinə uyğun səviyyədə yenidən qurulması üzrə qabaqcıl tədbirlərin yerinə yetirilməsi sahəsində əsaslı işlər görülmüşdür və hazırda davam etdirilməkdədir. Mürəkkəb texnoloji proseslər icra edən qurğu, avadanlıq və mexanizmlərin təhlükəsiz istismarını təmin etmək və istismara yararlığını müəyyən etmək məqsədilə onların böyük əksəriyyəti texniki ekspertizadan keçirilmiş, dövrü sınaq işləri aparılmışdır. Texnoloji proseslərdə insan əməyinin yüngülləşdirilməsi və təhlükəsiz iş üsullarının tətbiq edilməsi məqsədilə bir çox istehsalat sahələrində müasir tələblərə cavab verən avtomatik nəzarət ölçü sistemləri quraşdırılaraq istismara verilmişdir.

Əmək şəraitinin vəziyyətinə nəzarət

GRI 403-2

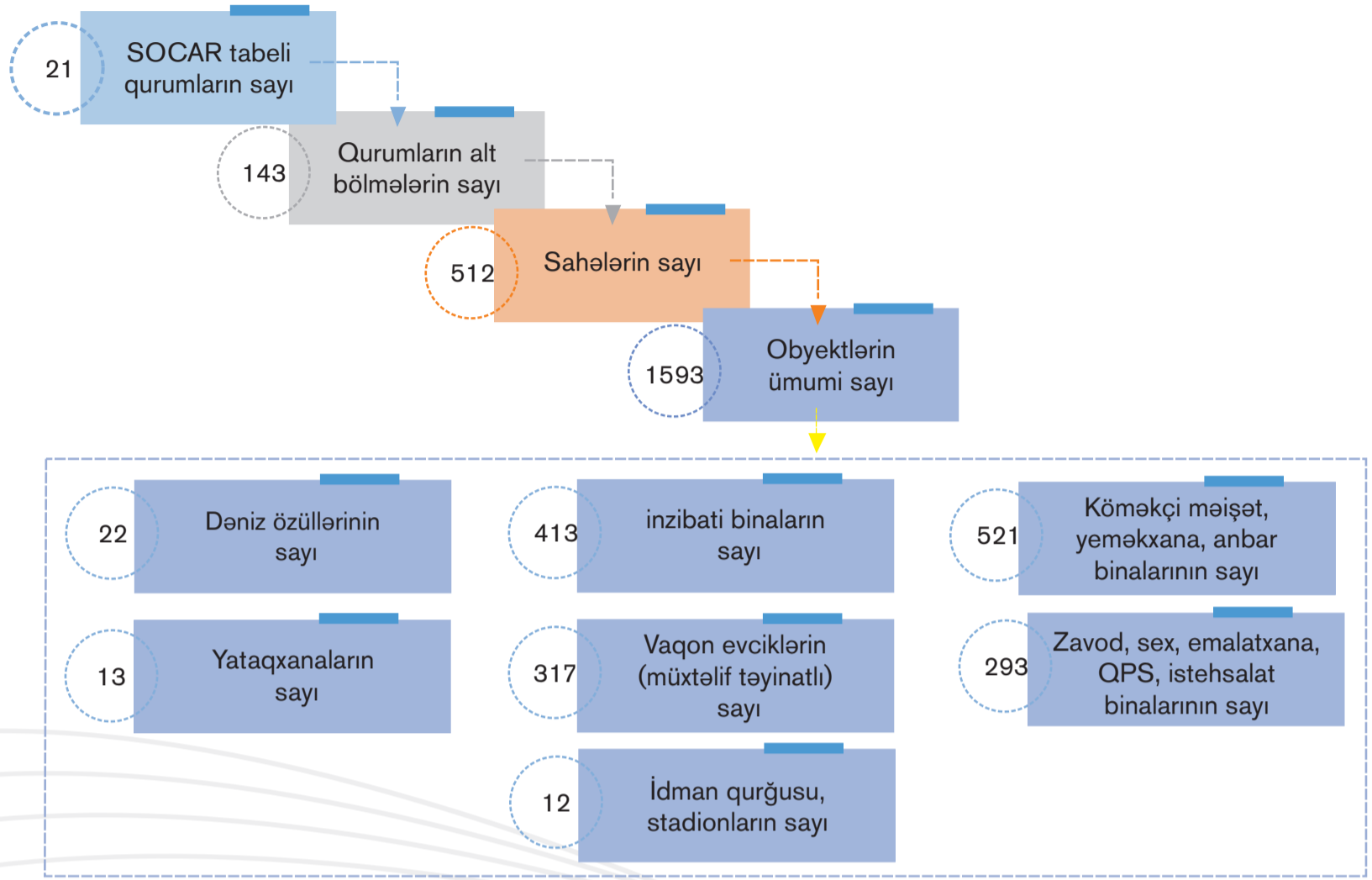
SOCAR-ın istehsalat sahələrində iş yerlərinin təhlükəsizliyini qiymətləndirmək məqsədilə mütəmadi olaraq attestasiya işləri aparılır. Hesabat dövründə SOCAR-ın tabeli təşkilatlarında 2 275 iş yerində attestasiya aparılmış, və nəticə etibarilə 530 iş yerində zərərli istehsalat amillərinin normadan artıq olduğu aşkar edilmişdir. Əlavə olaraq, Şirkətin 5 müəssisəsində fəaliyyət göstərən sənaye-sanitariya laboratoriyaları tərəfindən 4 950 iş yerində ölçmə işləri yerinə yetirilmişdir.

Hesabat dövrü ərzində, əmək şəraiti vəziyyətini yoxlamaq və istehsalat risklərini minimuma endirmək məqsədi ilə SOCAR-ın və onun müəssisələrinin əməyin təhlükəsizliyi üzrə daimi fəaliyyət göstərən komissiyaları (DFK) tərəfindən istehsalat obyektlərində monitorinqlər aparılmış, nöqsanlar aşkar edilmiş iş yerlərinin təhlükəsiz vəziyyətə gətirilməsi üzrə əsaslı işlərin görülməsinə nail olunmuş, təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməyən istehsalat sahələri tələblərə uyğunlaşdırılmış və ya ləğv edilmişdir. Belə ki, SOCAR və onun tabeli təşkilatları üzrə yaradılmış DFK-lar tərəfindən iş yerlərində əmək şəraitinin vəziyyəti üzrə 910 yoxlama həyata keçirilmişdir. Keçirilmiş yoxlamalar nəticəsində ümumilikdə SOCAR üzrə aşkar edilmiş 12 670 nöqsandan 9 806 nöqsan tam aradan qaldırılmışdır. Eyni zamanda SOCAR-ın və onun tabeli təşkilatlarının SƏT xidmətləri tərəfindən keçirilmiş 4 468 yoxlama nəticəsində ümumilikdə SOCAR üzrə aşkar edilmiş 18 366 nöqsandan 15 645 nöqsan tam aradan qaldırılmış, digərlərinin, o cümlədən hər iki yoxlamalar zamanı rast gəlinən təkrarlanan nöqsanların aradan qaldırılması üzrə zəruri tədbirlər görülmüşdür.

2023-cü il ərzində təhlükəsizlik qaydalarını pozduqlarına görə idarə və müəssisələrin əmrləri ilə 666 nəfər mühəndis-texniki işçi intizam məsuliyyətinə cəlb olunmuşdur. Onlardan 316 nəfərə töhmət, 64 nəfərə sonuncu xəbərdarlıqla şiddətli töhmət verilmiş, 38 nəfərin əmək haqqı azaldılmış, 247 nəfərə xəbərdarlıq edilmiş və 1 nəfər vəzifədən azad edilmişdir. Əməyin mühafizəsi sahəsi üzrə mükafatlandırılan işçilərin sayı isə 445 nəfər olmuşdur. Bundan əlavə, SOCAR əməkdaşları arasında təhlükəsizlik mədəniyyətinin daha da möhkəmləndirilməsi məqsədilə SƏT üzrə fəaliyyətlərinə görə fərqlənən əməkdaşların müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsini əhatə edən "Təhlükəsizlik üzrə lider" müsabiqəsinin müntəzəm olaraq hər il təşkili nəzərdə tutulur. 2023-cü ildə keçirilən müsabiqədə namizədlər SƏT qaydalarına riayət kriteriyaları üzrə dəyərləndirilmiş və onlardan 23 nəfər müsabiqənin qalibi seçilərək mükafatlandırılmışdır.

Hesabat dövrü ərzində əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə SOCAR-ın tabeli qurumlarında nəqliyyat, iş və yaşayış şəraitinin cari vəziyyətinin monitorinqi keçirilmişdir.

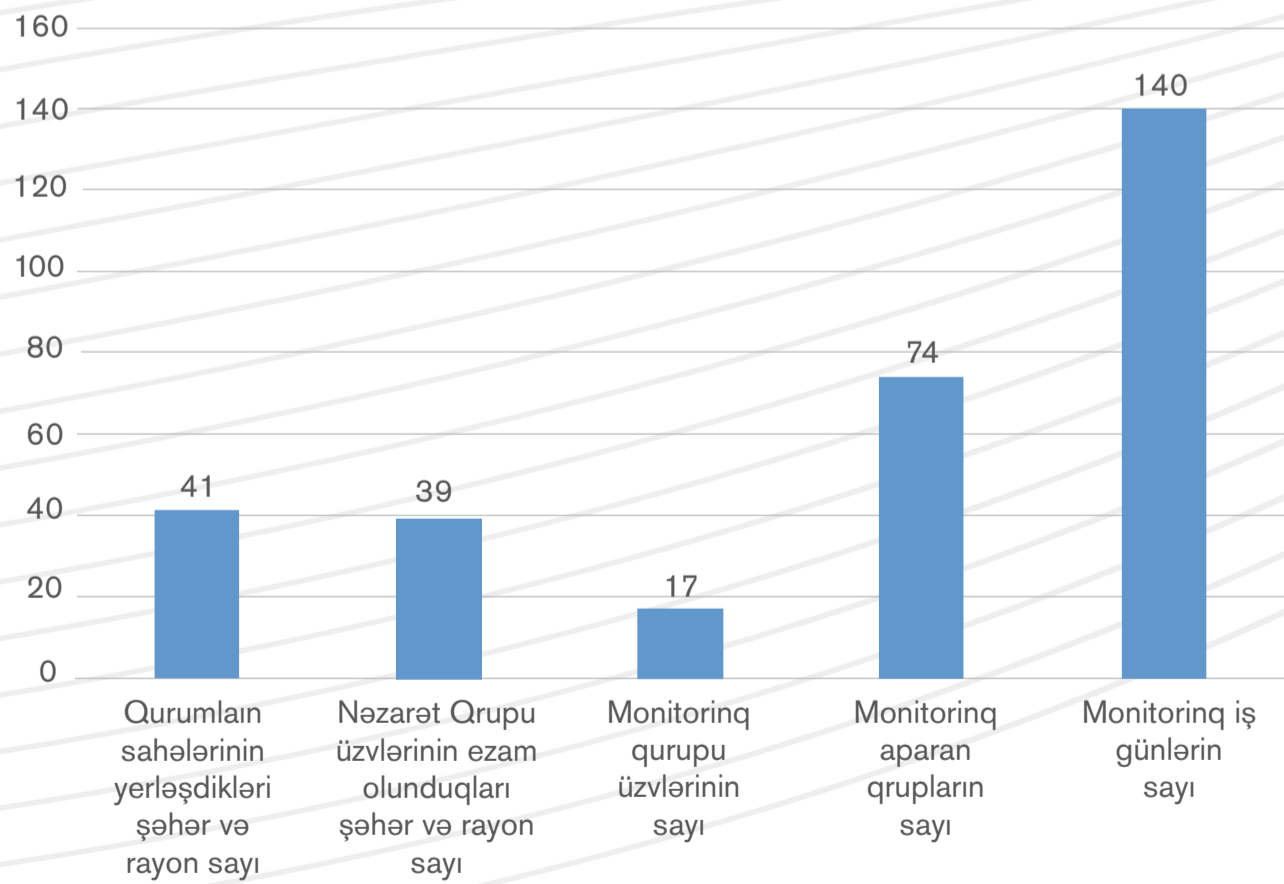
Şəkil 17. SOCAR-ın tabeli qurumlarında nəqliyyat, iş və yaşayış şəraitinin cari vəziyyətinin monitorinqi

SMS sorğu statistikasısı

20 - müəssisə 6879 - sorğu

İştirak etmiş müəssisə sayı Emal edilmiş sorğu nəticələri

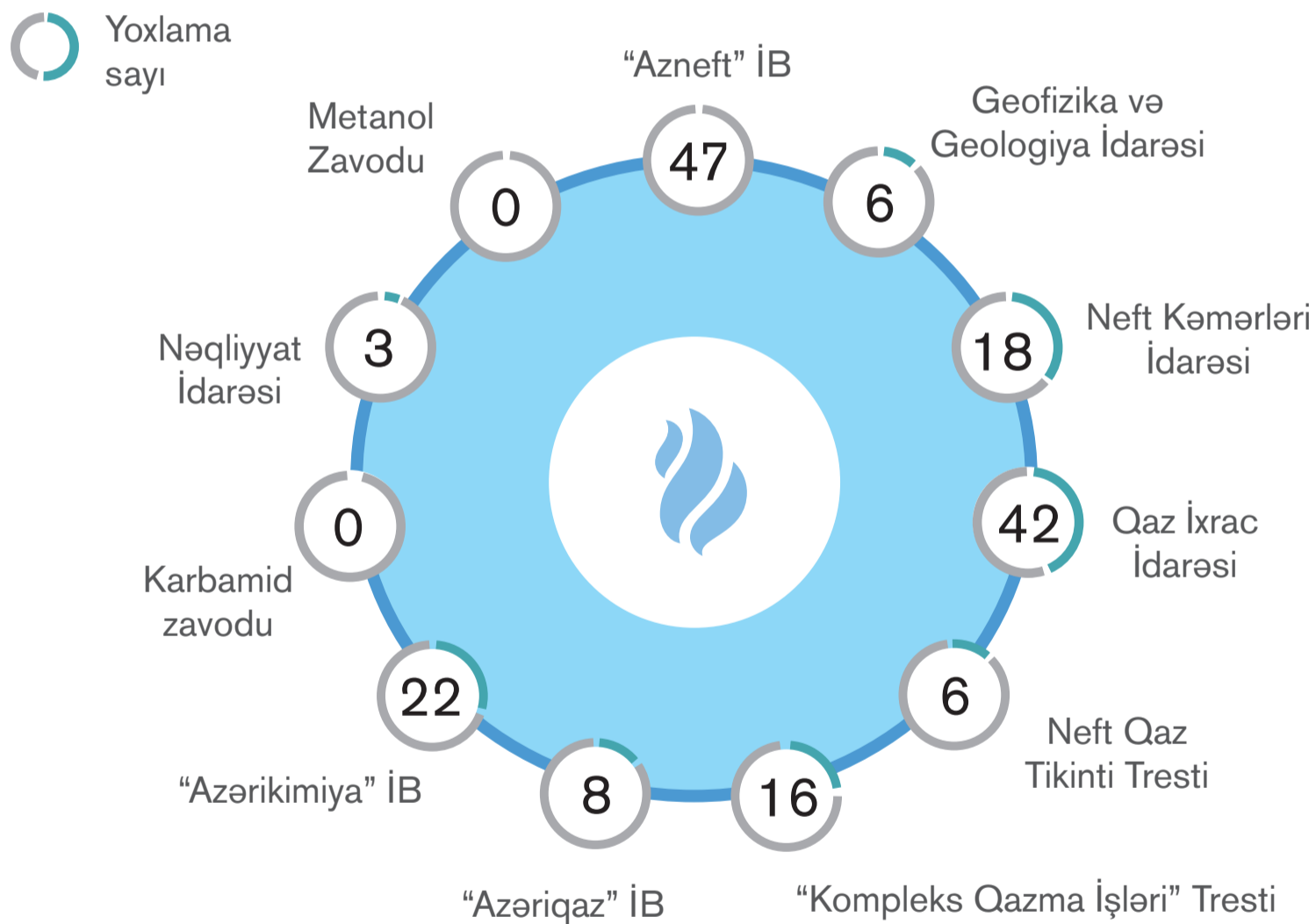
Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət

GRI 308-1, GRI 308-2, GRI 414-1, GRI 414-2

Üçüncü tərəf (podratçı) şirkətlərin fəaliyyətinin SOCAR-ın prinsip və dəyərlərinə uyğun qurulduğu daim diqqət mərkəzində saxlanılır. SOCAR-ın üçüncü tərəf şirkətlərinə olan əsas tələbləri sağlamlıq, əməyin təhlükəsizliyi və sahələrdə risklərin idarə edilməsini əhatə edir. Müəssisələrdə müqavilə əsasında işləyən podratçı təşkilatlar kimi fəaliyyət göstərən birgə və müştərək müəssisələrin əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyətinə mütəmadi nəzarət olunur. İstehsalat sahələrində bir neçə təşkilatın, o cümlədən müqavilə əsasında işləyən kənar təşkilatlar (podratçı) işlədikdə onların fəaliyyətinə ümumi rəhbərlik və nəzarət etmək üçün cavabdeh şəxs təyin olunur. Belə ki, yanğın-partlayış təhlükəli istehsalat sahələrinə təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməyən nəqliyyat vasitələrinin daxil olmasına yol verilmir, görülən işlər üzrə sertifikatların olmasına, istifadə olunan qaldırıcı və digər avadanlıq, mexanizm və alətlərin texniki vəziyyətinə, onların vaxtında yoxlanılmasına nəzarət olunur, eyni zamanda işlərin təhlükəsizlik qaydalarının tələblərinə uyğun yerinə yetirilməsinə, bütün təşkilatların işçilərinin xüsusi geyimdə olmalarına və lazımi mühafizə vasitələrindən istifadə olunmasına nəzarət olunur, lazımi hallarda onlarla qarşılıqlı fəaliyyət təmin olunur. Birgə Müəssisələr və Əməliyyat Şirkətləri hər ay istehsalat zədələnmələri ilə əlaqədar Şirkətə hesabatlar təqdim edir və bu hesabatlar əsasında istehsalat zədələnmələrinin vəziyyəti təhlil olunaraq qiymətləndirilir.

Üçüncü tərəf (podratçı) şirkətlərin fəaliyyətinin SOCAR-ın prinsip və dəyərlərinə uyğun qurulması daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Bununla əlaqədar SOCAR-ın tabeli qurumlarında effektivliyinin qiymətləndirilməsi üçün aparılmış keyfiyyət yoxlamalarının nəticələrinin statistik təhlilləri aparılmışdır. Belə ki, 9 müəssisə tərəfindən 43 podratçı təşkilatda ümumilikdə 168 keyfiyyət yoxlaması təşkil edilmişdir.

Şəkil 18. Podratçı təşkilatlarda keyfiyyət yoxlamalarının sayı

2023-cü ilin IV rübündən etibarən "Azneft" İB-nin «Neft Daşları» NQÇİ, "Neftqaztikinti" tresti (NQTT) və "Kompleks Qazma İşləri" tresti (KQİT) tərəfindən görülən layihələrdə və Neft Kəmərləri İdarəsinin Dübəndi istehsalat bölümündə NQTT və "Batı-X" MMC tərəfindən görülən layihələr üzərində keyfiyyət auditi təşkil edilmişdir.

Bədbəxt hadisələr

GRI 403-2, GRI 403-3, 403-4, 403-5, 403-6, 403-7, 403-8, 403-9, 403-10

Görülmiş tədbirlərə baxmayaraq, 2023-cü il ərzində ümumilikdə 18 bədbəxt hadisə baş vermişdir. Baş vermiş bütün hadisələr barədə aidiyyəti orqanlar müvafiq qaydada məlumatlandırılmış, qüvvədə olan qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq 8 hadisənin təhqiqatı aparılaraq yekunlaşmış, digər hadisələrin təhqiqatının aparılması isə davam etdirilir. Hadisələrin baş vermə səbəblərinin təhqiqat nəticəsində müəyyən edilməsi və qabaqçılıq tədbirlərin görülməsi məqsədilə əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması və maarifləndirmə tədbirlərinin artırılması ilə bağlı müəssisələrdə müvafiq tədbirlər görülür.

Cədvəl 9. 2023-cü il üzrə SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyət sahələrinə görə bədbəxt hadisələrin sayı

Müəssisə	Bədbəxt hadisələrin sayı
“Azneft” İB	5
Qaz İxrac İdarəsi	1
KQİT	1
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	5
“Neftqaztikinti” trestı	4
Nəqliyyat İdarəsi	1
“Neftqazemitədqiqatlayihə” İnstitutu	1
Cəmi	18

Cədvəl 10. 2023-cü il üzrə SOCAR-ın əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

Göstərici	2023
Cəmi bədbəxt hadisələrin sayı, o cümlədən;	18
ölümlə nəticələnən	2
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı, o cümlədən;	21
həlak olmuş işçilərin sayı	4
itkin düşmüş işçilərin sayı	0
Peşə xəstəliklərinin sayı	0
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	826
İşçilərin orta siyahı sayı	48 139
Cəmi işlənmiş saat	83 131 323
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	0,05
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	1,99
Bədbəxt hadisələrin tezlik əmsalı (hər 1 000 nəfər işçiyə düşən hadisələrin sayı)	0,37
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	51,63

Cədvəl 11. 2023-cü ildə Birgə Müəssisələrin və Əməliyyat Şirkətlərinin əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

Göstərici	2023
Cəmi bədbəxt hadisələrin sayı, o cümlədən;	14
ölümlə nəticələnən	0
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	16
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	520
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	37,14
Bədbəxt hadisələrin tezlik əmsalı (hər 1 000 nəfər işçiyə düşən hadisələrin sayı)	0,63
Peşə xəstəliklərinin sayı	0
İşçilərin orta siyahı sayı	22 140
Cəmi işlənmiş saat	45 055 475
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	0,06
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	2,31

İşçilərin dövrü tibbi müayinədən keçirilməsi işləri il ərzində plan-qrafikə uyğun olaraq dəqiqləşdirilmiş plan üzrə aparılmış və 23 217 nəfər tibbi müayinədən keçmişdir.

GRI 401-1, GRI 401-2, GRI 401-3

SOCAR-da həyata keçirilən insan resursları siyasəti Şirkətin mövcud kadrlarının saxlanılmasına, onların daim inkişaf etdirilməsinə, eyni zamanda beynəlxalq standartlara, bazar iqtisadiyyatında dəyişən tələblərə cavab verən və Şirkətin inkişaf strategiyasına uyğun personalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsinə yönəlmişdir.

SOCAR-da səmərəliyin daha da yüksəldilməsi, xam neft və qaz kəşfiyyatı və hasilatı sahəsində effektivliyin artırılması, şirkətin "yaşıl enerji" istehsalında fəaliyyətinin gücləndirilməsi, innovativ və rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi, biznes dayanıqlılığının və insan kapitalının inkişaf etdirilməsi istiqamətlərində Yeni Əməliyyat Modeli təsdiq edilmişdir. Şirkətin idarəetmə strukturunun təkmilləşdirilməsi məqsədilə Yeni Əməliyyat Modelinə uyğun olaraq yeni biznes və funksional seqmentlər yaradılmışdır. Hədəf Əməliyyat Modeli çərçivəsində Baş Ofisin təşkilatı strukturu yenidən təşkil olunmuş, lazımi kommunikasiyalar təmin edilmiş, normativ sənədlər hazırlanmışdır. İnsan resurslarının idarə edilməsi istiqamətində korporativ mədəniyyətin inkişafı, kadr potensialının planlaşdırılması, istedadların cəlb edilməsi, davamlı inkişafı, motivasiyası, işçi təcrübələrinin öyrənilməsi və s. fəaliyyətləri üzrə İnsan Kapitalı və İnküzivlik Seqmentinin tərkibində yeni 3 departament yaradılmışdır.

Şirkətin insan resursları siyasətinin bir hissəsi olaraq, işçilərin rəhbərlərlə ünsiyyətinin təmin edilməsi üçün elektron poçt, telefon əlaqəsi, mütəmadi keçirilən görüşlər və s. kimi ənənəvi üsullarla yanaşı, "Skype", "MS Teams", SOCAR Portalı və SOCAR Ailəm tətbiqi kimi innovativ alətlərdən istifadə olunur. Paralel olaraq, səriştələrin qiymətləndirilməsi, təlim ehtiyaclarının müəyyən edilməsi, fərdi hədəflərin təyin edilməsi, onların icra vəziyyətinin aralıq və yekun qiymətləndirilməsi ilə bağlı mütəmadi keçirilən rəhbər-işçi görüşləri (feedback sessions) müvafiq kommunikasiya imkanlarını yaradır və proseslərin keyfiyyətini artırır.

Şirkətin Strategiyasına əsasən, SOCAR öz işçilərinin bilik və təcrübələrinin artırılması, iş yerinin təhlükəsizliyinin təmin olunması, eləcə də işçilərin iş yerindən məmnunluğunun artırılması üçün bir sıra vacib tədbirlərin icrasına xüsusi diqqət ayırır. Bu istiqamətdə Şirkət üzrə işçi və rəhbər məmnunluğunun ölçülməsi məqsədilə artıq bir neçə ildir ki, sorğular həyata keçirilir. 2021-2023-cü illərdə "SOCAR üzrə işçilərin məmnunluq dərəcəsinin qiymətləndirilməsi" sorğusunda iştirak edən respondentlər arasında məmnunluq dərəcəsinin yüksək səviyyəsinə (>70 %) malik respondentlərin sayı barədə məlumatlar cədvəl 12-də göstərilib.

Cədvəl 12. 2021-2023-cü illərdə SOCAR üzrə işçilərin məmnunluq dərəcəsinin qiymətləndirilməsi

	2021	2022	2023
Sorğuda iştirak edən respondentlərin sayı, nəfər	6 385	6 480	6 015
Məmnunluq dərəcəsinin yüksək səviyyəsinə (>70 %) malik respondentlərin sayı, nəfər	4 110	4 214	3 888
İştirak edən işçi kateqoriyası, nəfər			
Fəhlələr	2 054	2 354	2 224
Texniki icraçılar	115	112	77
Mütəxəssislər	1 144	1 008	962
Rəhbər işçilər	797	740	625

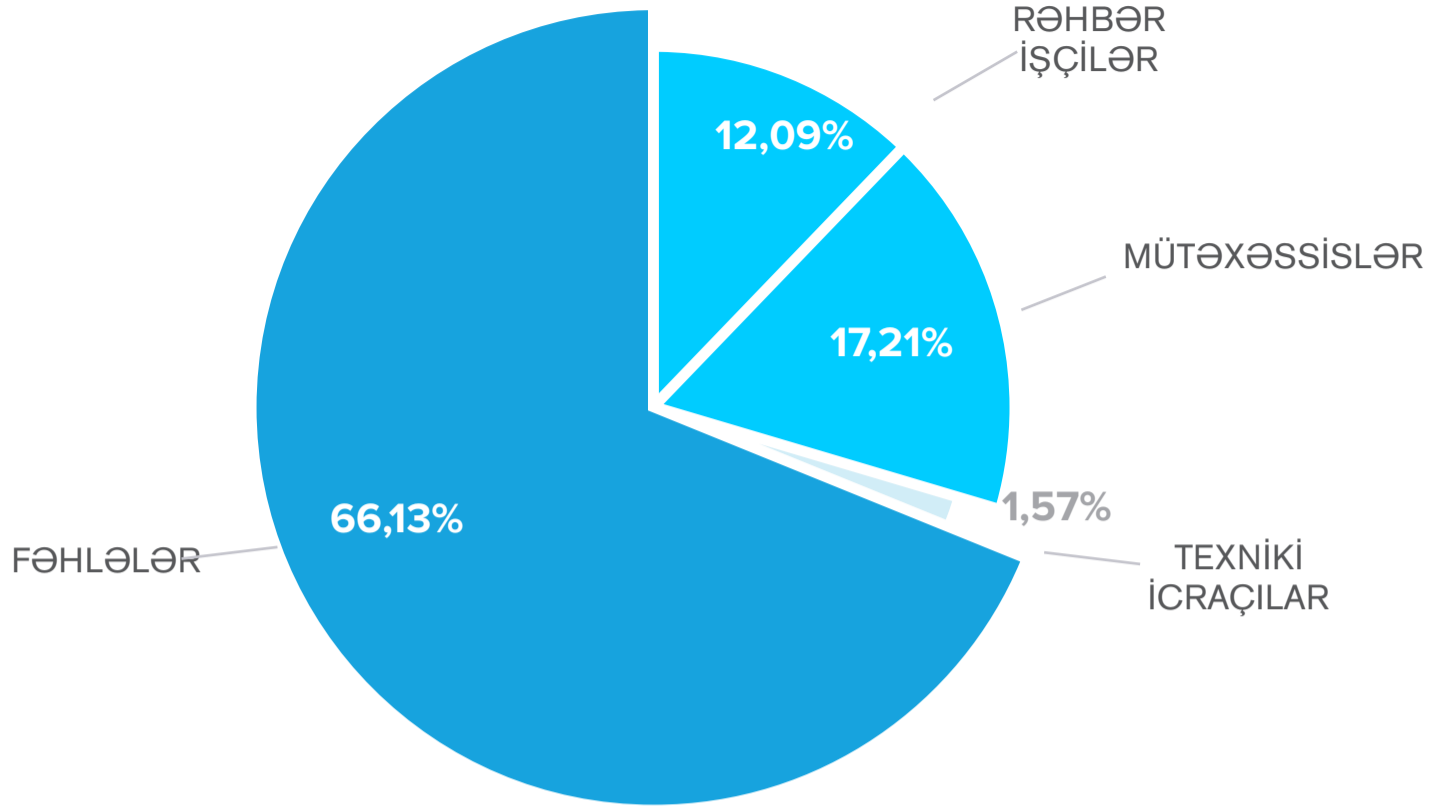
Ümumilikdə, 2023-cü ildə 5 960 nəfərin sorğuya cəlb edilməsi hədəflənmiş, nəticə olaraq sorğuya 6 015 (101%) nəfərin cəlb edilməsi ilə hədəf üstələnmişdir.

SOCAR işçilərinin sayı və kateqoriyaları

GRI 2-6, GRI 2-7, GRI 2-8, GRI 401-1

SOCAR Azərbaycan Respublikasında ən böyük iş yeri təminatçısıdır. Belə ki, SOCAR Azərbaycan üzrə struktura daxil olan müəssisə və təşkilatlarda 31 dekabr 2023-cü il tarixinə işçilərin faktiki sayı 48 320 nəfər təşkil edir. Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq, qadınlar ümumi işçi sayının 16%-ni təşkil edir. 2023-cü ildə işçilərin orta yaş həddi 44 kimi müəyyən olunmuşdur.

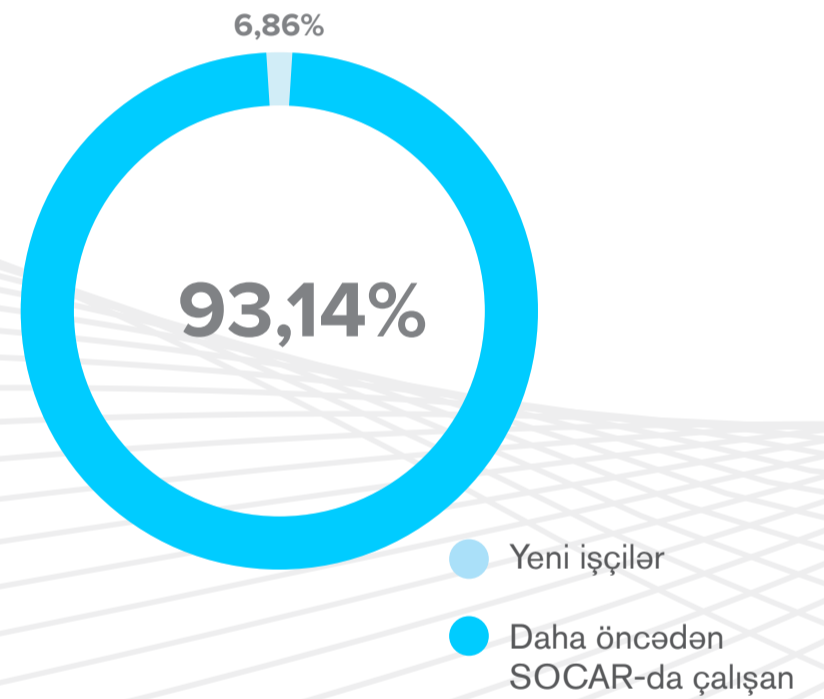
Şəkil 19. 2023-cü il üzrə işçilərin dinamikası

Cədvəl 13. 2021-2023-cü illər üzrə işçilərin sayı ⁵

SOCAR-ın müəssisəsi	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	48 870	48 042	48 320
SOCAR Türkiyə	5 179	5 251	5 509
SOCAR Energy Georgia	4 451	4 914	4 055
SOCAR Energy Ukraine	2 001	1 719	1 794
SOCAR Energy Switzerland	783	803	818

Şəkil 20. 2023-cü il üzrə işçilərin sayı və yeni işçilərin sayı

Mütəxəssislərin cəlb olunması və işə götürülməsi

GRI 402-1

Şirkətin fəaliyyətinin uzunmüddətli effektivliyini təmin etmək məqsədilə peşəkar kadrların cəlb olunması vacib amillərdən biridir. Həmçinin, SOCAR-ın İRİ siyasəti üzrə əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri gənc və perspektivli mütəxəssisləri cəlb edib inkişaf etdirərək Şirkətdə işlə təmin etməkdir.

SOCAR-da işə qəbul Azərbaycan Respublikasının əmək qanunvericiliyinin tələbləri nəzərə alınmaqla, Şirkətin müvafiq standartlarına və digər normativ sənədlərinə uyğun olaraq müsabiqə yolu ilə həyata keçirilir.

Mövcud əmək bazarında tələb və təklifdən irəli gələn imkanların qiymətləndirilməsi və bu sahədə keyfiyyətli kadrların zamanında cəlb olunması prosesində şəffaflığın artırılması, işə qəbul qərarlarının verilməsi zəncirinin qısaltılması, ƏSG-lərin qoyulması, keyfiyyətə fokuslanmaq və nəticə etibarilə biznes vahidlərində çevik qərar vermə sisteminin formalaşdırılması əsas məqsədlərdəndir. Bu baxımdan axtarış və seçim etmə yetkinliyinin gücləndirilməsi, biznes vahidlərinin səlahiyyətləndirilməsi ilə yanaşı, keyfiyyət və uyğunluq parametrlərinə görə məsuliyyətin artırılması məqsədi ilə işçi seçimi prosesinin "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi və "Azneft" İstehsalat Birliyinə ötürülməsi baş tutmuşdur.

2023-cü il ərzində 407 nəfəri qadın olmaqla, 3 313 yeni işçi SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə işlə təmin olunmuşdur.

⁵ İnsan Resursları ilə bağlı illər üzrə daha dolğun məlumatlar üçün səhifə 76-da SOCAR-ın Fəaliyyət Göstəriciləri adlı bölməyə nəzər yetirin.

Ali təhsilli gənclərin məşğulluğunun təmin edilməsi məqsədi ilə “Gənc İstedadlar Proqramı” çərçivəsində təcrübə müddətini müvəffəqiyyətlə bitirən 68 nəfərdən 53-ü 2023-cü ildə SOCAR-ın müəssisələrində işlə təmin olunmuşdur. Bununla yanaşı, növbəti il ərzində keçirilməsi planlaşdırılan “Gənc İstedadlar Proqramı” və “Çalışan Tələbə” təcrübə proqramları 2023-cü ilin sonlarında elan edilmiş, nəticədə 3 165 nəfərin müraciəti qəbul olunmuş və növbəti müsabiqə mərhələlərinə cəlb edilmələri üçün ilkin seçim prosesi həyata keçirilmişdir.

Cədvəl 14. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə 2021-2023-cü illərdə işə qəbul edilmiş və işdən azad olunmuş

	2021	2022	2023
İşə qəbul edilmiş işçilər	1 871	2 781	3 313
İşdən azad olunmuş işçilər	723	2 174	1 195

Cədvəl 15. 2021-2023-cü illər üzrə SOCAR-da kadr axını əmsalı

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1.4%	2.4%	1.4%
SOCAR Türkiyə	8.2%	6.7%	4.93%
SOCAR Energy Georgia	17.5%	27.3%	41.6%
SOCAR Energy Ukraine	45.2%	37.26%	38.26%
SOCAR Energy Switzerland	38.7%	41%	40.34%

Bərabər və ədalətli imkanların təqdim edilməsi

GRI 2-7, GRI 2-8, GRI 401-3, GRI 405-1

SOCAR hər bir işçiyə bərabər imkanların təmin olunması, eləcə də gender, yaş, milliyyət, din və hər hansı digər xüsusiyyətlərə görə diskriminasiyaya yol verilməməsi prinsipinə uyğun iş fəaliyyətini qurur.

Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətini nəzərə alaraq, hazırda qadın işçilər azlıq təşkil edir. Lakin, eyni zamanda, daha çox qadınların cəlb olunması, onların səlahiyyətlərini genişləndirilməsi və cinsiyyətdən asılı olmayaraq bərabər ödəniş və imkanların təmin olunması üzrə daima səylər göstərilir.

Cədvəl 16. 2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə işçilərin sayının dinamikası, nəfər

	2021	2022	2023
Qadın	7 981	7 688	7 631
Kişi	40 889	40 354	40 689
Cəmi	48 870	48 042	48 320

Cədvəl 17. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə 2023-cü ildə işçilərin yaş qruplarına görə bölgüsü, nəfər

2023		
30 yaşından aşağı	30-50 yaşlar arası	50 yaşından yuxarı
4 218	23 617	20 485

Cədvəl 18. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə 2023-cü ildə işçilərin kateqoriya və cins qruplarına bölünməklə sayı, nəfər

İşçi kateqoriyası	Qadın	Kişi
Rəhbər işçilər	506	5 336
Mütəxəssislər	2 667	5 648
Texniki icraçılar	531	228
Fəhlələr	3 927	29 477
Cəmi	7 631	40 689

Cədvəl 19. SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə 2023-cü ildə valideyn məzuniyyəti barədə işçilərin dinamikası, nəfər

Valideyn məzuniyyətini götürmək hüququna malik işçilərin sayı	835
Valideyn məzuniyyətindən istifadə edən işçilərin sayı	501
Hesabat dövrü ərzində valideyn məzuniyyətindən qayıtmış işçilərin sayı	173
Hesabat dövrü ərzində valideyn məzuniyyətindən qayıtmağı gözlənilən işçilərin ümumi sayı	252
Valideyn məzuniyyətindən qayıtmış və artıq 12 ay ərzində işdə qalan işçilərin ümumi sayı	296
İşə qayıtma səviyyəsi	100%
İşdə qalma səviyyəsi	100%

Təlim və peşəkar inkişaf

GRI 404-1, GRI 404-2

2023-cü il ərzində SOCAR-ın təlim mərkəzlərində keçirilən ixtisasartırma, yenidən hazırlanma, maarifləndirmə və s. kimi təlimlərdə 15031 nəfər, kənar təlim provayderləri tərəfindən keçirilmiş 59 kənar təlimdə isə 1714 nəfər SOCAR əməkdaşı iştirak etmişdir. 2023-cü il ərzində daxili və kənar resurslar hesabına ümumilikdə 294 adda təlim təşkil edilmişdir. Təlimlər əsasən SƏTƏMM, texniki səriştəliliklər, davranış səriştəlilikləri və informasiya texnologiyaları sahələri üzrə təşkil edilmişdir.

Cədvəl 20. 2023-cü il üzrə SOCAR-ın TTŞİ-də keçirilmiş təlimlərin növü və sayı

Təlim - Tədris Mərkəzinin adı	İştirakçı sayı
Kadr Hazırlığının Təşkili Mərkəzi	7 973
Dənizdə İnsan Həyatının Mühafizəsi üzrə Təlim Mərkəzi	3 355
Sumqayıt Təlim-Tədris Mərkəzi	278
Qala Təlim-Tədris Mərkəzi	502
Qobustan Regional Təlim Mərkəzi	2 923
Kənar təlim mərkəzləri	1 714
Orientaliya təlimi	360
Cəmi	17 105

Təlimlərdə iştirak edənlərin böyük hissəsini, yəni 61%-ni (7 622 nəfər) fəhlə kateqoriyası üzrə çalışan işçilər təşkil etmişdir. SOCAR üzrə dinləyici sayına düşən təlim saati 28.02, işçi sayına düşən təlim saati isə 9.76 saat olmuşdur.

Cədvəl 21. 2021-2023-cü illər üzrə SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə hər işçiyə düşən orta təlim saati, cinsə və işçi kateqoriyalarına görə

Kateqoriya	2021	2022	2023
Rəhbər işçilər	12.3	10.5	9,5
Mütəxəssislər	10.4	10.8	8,9
Texniki icraçılar	11.2	6.0	1.7
Fəhlələr	8.5	7.2	10,2
Qadın	4.0	4.3	5.5
Kişi	10.4	9.0	10.6

Peşəkar Fəhlə Kadrlarının Hazırlanması Proqramı

2023-cü ilin may ayından etibarən SOCAR-ın Təlim Mərkəzlərində 22 peşə ixtisası üzrə 515 şagirdin hazırlığına start verilmişdir. Hazırda bütün peşələr üzrə tədris prosesi sona çatmış və yekun imtahanlardan sonra bu peşələr üzrə 353 nəfər şagird məzun olmuş, 90 nəfər şagirdin isə 2024-cü ilin əvvəlində məzun olması gözlənilir. Bəzi şagirdlər ya könüllü olaraq, ya da davamiyyətsizlik səbəbi ilə tədris prosesindən kənarlaşdırılmışdır. Həmçinin, 2022-ci il üzrə həyata keçirilmiş öncəki təlim proqramından və cari proqramdan məzun olan şagirdlərdən hesabat dövrü ərzində 455 nəfər işlə təmin edilmişdir.

Xarici Təqaüd Proqramı

Proqram xarici ölkələrdə yerləşən aparıcı ali təhsil müəssisələrinə qəbul olmuş SOCAR Qrupda çalışan əməkdaşların təhsil xərclərinin qarşılınması, eyni zamanda ixtisaslı kadr tələbatının təmin edilməsi məqsədilə həyata keçirilir.

Proqramın səmərəliliyini daha da artırmaq və məzunlarla işi daha effektiv təşkil etmək məqsədilə 2023-cü ildə proqramın təkmilləşdirilməsi layihəsinə start verilmişdir. Bu məqsədlə məzunların iştirakı ilə fokus qrup müzakirəsi təşkil olunmuş, rəylər və təkliflər toplanmışdır. Yekunda proqramın fəaliyyətinə müsbət təsir edəcək bir sıra məsələlərdə (namizədlərə dair tələblər, seçim prosesi, təqaüdüçülərin öhdəlikləri, işə qəbul və karyera inkişafı və s.) dəyişikliklər rəhbərlik tərəfindən təsdiq olunmuşdur. Dəyişikliklərin növbəti dalğasının 2024-cü ildə də həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

2023-cü il ərzində SOCAR-ın Xarici Təqaüd Proqramı çərçivəsində KDI Dövlət Siyasəti və İdarəetmə Məktəbində uğurla təhsilini başa vurmuş 1 nəfər məzun SOCAR-ın strukturunda işlə təmin edilmişdir.

Həmçinin, 2023-cü il ərzində 4 əməkdaş SOCAR-ın Xarici Təqaüd Proqramı çərçivəsində Mançester Universiteti, Nyu York Universiteti, Kolumbiya Universiteti kimi dünyanın qabaqcıl universitetlərində ali təhsil almaq fürsəti əldə etmişdir.

“Çalışan tələbə” Proqramı

Azərbaycan Respublikasının və xarici ölkələrin müxtəlif ali məktəblərində təhsil alan gənclərin inkişafına dəstək olmaq və onların gələcəkdə məşğulluğunu təmin etmək məqsədilə Gənc İstedadlar Proqramı çərçivəsində “Çalışan tələbə” layihəsinə start verilmişdir. Proqrama müəyyən edilmiş ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası və xarici ölkələrin ali təhsil müəssisələrinin bakalavr pilləsinin 3-cü kursunda (5 illik təhsil sisteminin 4-cü kursunda) təhsil alan tələbələrinin müraciət etmək imkanları təmin olunmuşdur.

Layihə tələbələrin neft sənayesinin müxtəlif sahələrində təcrübi biliklərinin artırılması, onların real iş şəraiti ilə yaxından tanış olması, nəzəri biliklərinin təcrübədə yoxlanılması, həmçinin iş keyfiyyətləri barədə SOCAR-da daha dolğun informasiyanın toplanması məqsədi ilə həyata keçirilir.

Bakı Ali Neft Məktəbi Təqaüd Proqramı

Ali Məktəbdə müvafiq ixtisas üzrə müasir tələblərə cavab verən yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanmasının təmin edilməsi məqsədilə MBA üzrə təhsil alan SOCAR əməkdaşları üçün təqaüd proqramı həyata keçirilir. Proqramın əsas məqsədləri əməkdaşların peşəkar kvalifikasiyasının inkişaf etdirilməsinə dəstək olmaq, onları davamlı inkişafa həvəsləndirmək, əməkdaşların səriştəlilik, xidməti fəaliyyətinin məhsuldarlığı və təşəbbüskarlıqlarını artırmağa yardım etmək və yüksək potensiallı işçilərin inkişafına dəstək göstərməkdir.

“ProEx” – Maliyyə sahəsi üzrə davamlı inkişaf proqramı

Proqramın keçirilməsində əsas məqsəd maliyyə sahəsində fəaliyyət göstərən gələcək liderlərin inkişaf etdirilməsi, istedadlar bazasının formalaşdırılması, SOCAR Qrupun maliyyəçiləri arasında kommunikasiya əlaqələrinin gücləndirilməsi və təcrübəli rəhbərlərlə bilik mübadiləsinin aparılmasından ibarətdir. Proqramda SOCAR Qrupa aid olan müxtəlif müəssisələrdən cəlb olunmuş 25 nəfər orta səviyyə rəhbərlərin iştirakı baş tutmuşdur. 2023-cü ildə maliyyə istiqaməti üzrə 5 təlim, davranış səriştələrinin inkişafı ilə əlaqədar 2 təlim həyata keçirilmişdir. Həmçinin, kommunikasiya əlaqələrinin gücləndirilməsi məqsədilə proqram iştirakçıları ilə birlikdə Şuşa şəhərinə ekskursiya təşkil edilmişdir.

Ödənişsiz Təcrübə Proqramı

SOCAR hər il ödənişsiz əsaslarla təcrübə proqramları həyata keçirir. Hər il SOCAR Azərbaycan Respublikasının və xarici ölkələrin müxtəlif ali məktəblərində NÖC və avtomatika, ekologiya, energetika, geoloji-kəşfiyyat, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları, iqtisadiyyat, kimya-texnologiya, mexanika, qaz-neft-mədən, tikinti ixtisas qrupları üzrə təhsil alan, Azərbaycan vətəndaşı olan tələbələrə istehsalat təcrübəsi keçmək üçün real şərait yaradır. **2023-cü ildə ölkə daxilində təhsil alan 737 tələbə “Ödənişsiz İstehsalat Təcrübəsi” Proqramı vasitəsilə SOCAR-ın müəssisələrində təcrübə keçmək imkanı əldə etmişdir.**

“Fəhlədən mühəndisə” İnkişaf Proqramı

SOCAR-da ali təhsilli və ixtisası üzrə fəhlə peşələrində çalışan əməkdaşların mühəndis vəzifələrinə hazırlanması məqsədilə 2021-ci ildən etibarən “Fəhlədən mühəndisə” Mühəndis İnkişaf Proqramına start verilmişdir. Məqsəd SOCAR-da ixtisası üzrə fəaliyyət göstərən ali təhsilli fəhlələrin müvafiq fəaliyyət istiqaməti üzrə mütəxəssis vəzifələrinə sistemli şəkildə hazırlanması, Şirkətdə daha səriştəli mühəndislərin yetişdirilməsi və kiçik mühəndis/mütəxəssis vakansiyaların daxili namizədlər hesabına effektiv şəkildə komplektləşdirilməsindən ibarətdir. Proqram çərçivəsində seçim prosesi tətbiq olunmadan birbaşa olaraq 169 nəfər xüsusi statusda olan qazilər üçün inkişaf planı hazırlanmışdır. **2023-cü il ərzində proqram iştirakçılarından 145 nəfər, o cümlədən 48 nəfər Qarabağ qazisi mühəndis vəzifəsinə keçirilmişdir.**

Cədvəl 22. “Fəhlədən Mühəndisə” İnkişaf Proqramının hədəf kütləsi

	Proqramın şamil edildiyi işçi sayı			Proqrama qoşulan işçi sayı			Mühəndis vəzifəsinə yerləşdirilən işçi sayı
	İşçi	Qazi	Ümumi	İşçi	Qazi	Ümumi	
Cəmi	579	192	771	304	169	473	145

Digər təşəbbüs və əməkdaşlıqlar

“Baker Hughes” ilə əməkdaşlıq

“Baker Hughes” şirkəti ilə təlimlərin təşkili istiqamətində əməkdaşlıq həyata keçirilməkdədir. Təlimlər apstrim seqmenti üzrə 3, midstrim seqmenti üzrə 1 və 2 qrup olmaqla liderlik təlimlərini əhatə edir. Apstrim seqmenti üzrə planlaşdırılan təlimlərdən artıq 2-si təşkil edilmiş, midstrim üzrə planlaşdırılan təlim isə artıq yekunlaşmışdır. Liderlik təlimlərinin isə 2024-cü ilin mart ayından etibarən başlaması, ümumilikdə isə təlimlərə 110 nəfər əməkdaşın cəlb edilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Sosial rifahın yüksəldilməsi

SOCAR-ın “Qayğı” dəyəri çərçivəsində əməkdaşlarının rifahının yüksək olması, iş mühitində gərginliyin aradan qaldırılması və stresin idarə olunması məqsədilə “Psixoloji dəstək” xidməti layihəsinə start verilmişdir. Sosial rifahın yüksəldilməsi istiqamətində işçilərə sağlam həyat tərzini, həyatdan məmnunluq, iş və şəxsi həyat balansının qorunması və s. istiqamətində maarifləndirici təqdimatlar və seminarlar təşkil olunur, həmçinin layihə çərçivəsində əməkdaşlarla fərdi sessiyalar da təşkil edilir. Növbəti illərdə layihənin SOCAR-ın bütün struktur müəssisə və təşkilatlarında pilləli şəkildə tətbiqi nəzərdə tutulmuşdur.

Çevik iş saati

Çevik iş saatinin tətbiqi 2022-ci ildən SOCAR-ın Baş Ofisində, 2023-cü ilin aprel ayından etibarən SOCAR-ın müəssisə və təşkilatlarında tətbiq edilir. Çevik iş saatinin tətbiqi əməkdaşların sosial rifahlarının yaxşılaşdırılması, gündəlik sosial məsələlərinin həllinə kömək və iş faydalılığının artırılması məqsədi ilə Şirkət tərəfindən məqsədəuyğun hesab edilmişdir.

Liderlik səriştəliliklərinin inkişaf etdirilməsi

“Liderlik məharəti – orta xətt rəhbərlərin səlahiyyətləndirilməsi” adlı inkişaf proqramı

SOCAR qrupda əhəmiyyətli vəzifələrdə çalışan rəhbərlərin liderlik səriştələrinin təkmilləşməsinə təmin etmək və müasir liderlik yanaşmalarını tətbiq etməklə orta qidarəetmə dəyərlərini formalaşdırmaq məqsədi ilə “Liderlik Akademiyası” çərçivəsində, rəhbərlər üçün “Liderlik məharəti – orta xətt rəhbərlərin səlahiyyətləndirilməsi” adlı daha bir inkişaf proqramı hazırlanmışdır. Proqram «İnkişaf yönümlü düşüncənin təşviqi - davamlı inkişaf strategiyaları» və «Əməkdaşlığın təşviqi - fəaliyyətdə empatik liderlik» mövzuları üzrə 2 moduldan ibarət silsilə təlim sessiyalarını əhatə edir.

Liderlik akademiyası

Üst səviyyə menecerlər üçün nəzərdə tutulan inkişaf proqramı yeni müasir yanaşmalardan istifadə etməklə liderlik üzrə bilik və bacarıqların artırılmasını, o cümlədən SOCAR-da vahid liderlik mədəniyyətinin formalaşdırılmasını təmin etməyi hədəfləyir. Bakı Ali Neft Məktəbi və Boğaziçi Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən proqramda 2023-cü ilin sonunadək 4 modul üzrə 100 nəfərədək strateji rəhbərin iştirakı baş tutmuşdur. Təlimlər geniş akademik və korporativ təcrübəyə malik olan beynəlxalq təlimçilər tərəfindən həyata keçirilir.

İşçilərin performansının idarə olunması

GRI 404-1, GRI 404-2

SOCAR-da insan resurslarının idarə edilməsi prosesləri çərçivəsində həyata keçirilən funksiyalardan biri də performansın idarə olunmasıdır.

2023-cü ildə SOCAR-da işçilərin fərdi hədəfləri müəyyən edilmiş və qiymətləndirilmişdir. Bu baxımdan əsas dəyişikliklər prosesin idarə edilməsindəki yanaşma, kaskadlama metodu və prinsipləridir. Ümumilikdə isə işçi performansının idarə edilməsi sistemi üzrə 2023-cü ildə baş verən əsas hadisə/nailiyyət proses üzrə müvafiq layihənin icrasındır ki, burada cari performans sistemi diaqnoz edilmiş və diaqnoz nəticəsinə uyğun olaraq yeni performans sisteminin dizayn edilməsi tamamlanmışdır.

Proses çərçivəsində şirkət üzrə rəhbər-mütəxəssis heyətə daxil olan 13 000-dən çox işçiyə fərdi hədəflər müəyyən edilmiş, aralıq qiymətləndirmə aparılmış və hədəflərin yekun qiymətləndirilməsi həyata keçirilmişdir. Paralel olaraq, 2023-cü il ərzində beynəlxalq məsləhətçi şirkət cəlb edilməklə SOCAR-da performansın idarəedilməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi layihəsi həyata keçirilmişdir. Layihə çərçivəsində SOCAR-ın cari performans idarəetmə sistemi üzrə müvafiq sənədlər təhlil edilmiş, bütün işçi kateqoriyalarından sorğular, müsahibələr və vörkşoplar vasitəsilə cari və perspektiv performans idarəetmə sistemi barədə məlumatlar toplanmışdır. Nəticədə performans idarəetmə sistemi barədə diaqnostik hesabat hazırlanmış və müvafiq təkmilləşdirmələr aparılmaqla yeni performans idarəetmə sistemi dizayn edilmişdir. Hazırlanmış yeni performans idarəetmə sisteminin 2024-cü ildən etibarən tətbiqi nəzərdə tutulmuşdur.

Cədvəl 23. 2023-cü ildə SOCAR Baş Ofis və SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə fərdi hədəfləri müəyyən edilən işçilər, nəfər

Müəssisə	nəfər
SOCAR Baş Ofis	591
"Azərikimya" İstehsalat Birliyi	709
"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi	3 211
"Azneft" İstehsalat Birliyi	3 022
Təhlükəsizlik İdarəsi	198
Geofizika və Geologiya İdarəsi	553
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	344
Karbamid Zavodu	150
"Kompleks qazma işləri" trestı	660
Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	176
Metanol Zavodu	159
Neft Kəmərləri İdarəsi	241
"Neftqazəlmütədqıqatlayihə" İnstitutu	795
"Neftqaztikinti" trestı	643
Nəqliyyat İdarəsi	686
Qaz İxrac İdarəsi	527
Sosial İnkişaf İdarəsi	202
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	168
"Azərbaycan neft təsərrüfatı jurnalı" redaksiyası	17
Əmək Şəraiti Normalarının İşlənməsi İdarəsi	74
Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	176
Bakı Dərin Özüllər Zavodu	43
Cəmi	13 345

Səriştələrin idarə edilməsi

GRI 404-3

2021-ci ildən etibarən SOCAR-ın bütün müəssisələri üzrə "Səriştələrin idarə edilməsi" prosesi həyata keçirilməkdədir. 2023-cü ildə bir sıra müəssisələrdə rəhbərlər üçün qiymətləndirmə prosesi və onun aparılması, qiymətləndirmə xətalrı, davranış səriştələri, kritik vəzifələr və onların müəyyən edilməsi meyarları, davamçılar, davamçılığa namizədliyin meyarları və onların müəyyən edilməsi barədə daha ətraflı məlumatlanmalarını təmin etmək, obyektiv qiymətləndirmə prosesinə nail olmaq üçün bir sıra maarifləndirmə tədbirləri həyata keçirilmişdir.

Hesabat dövründə SOCAR-ın müəssisələri üzrə 11 195 işçi qiymətləndirmə prosesinə cəlb edilmiş, kritik vəzifələrin siyahısına yenidən baxılmış və bu vəzifələr üzrə müəyyən olunmuş yeni davamçılar hazırlıq prosesinə cəlb olunmuşdur. Beləliklə, 2023-cü il ərzində SOCAR-da ümumilikdə 940 vəzifə kritik vəzifə kimi müəyyən edilmiş və hal-hazırda bu vəzifələr üzrə 1 918 yüksək potensiallı işçinin davamçı kimi hazırlanması həyata keçirilməkdədir.

Davamçıların boşalmış yüksək və ya çox yüksək vəzifələrə təyin edilmə məsələsi barədə daha obyektiv və şəffaf qərar verilməsini təmin etmək məqsədilə müvafiq metodikaya uyğun olaraq karyera müsahibələri təşkil edilmiş və bunun nəticəsi olaraq 2023-cü il ərzində 48 nəfər davamçısı olduğu vəzifəyə təyin edilmişdir.

Qiymətləndirmə mərkəzinin tətbiqi

GRI 401-2

SOCAR-da Qiymətləndirmə Mərkəzi 2021-ci ildən etibarən fəaliyyətə başlamışdır və əsasən kritik vəzifələrə hazırlanan davamçıların və təqdim edilmiş digər namizədlərin qiymətləndirilməsini həyata keçirməkdədir. Hesabat dövrü ərzində Qiymətləndirmə Mərkəzi ilə bağlı bir sıra təkmilləşdirmə işləri görülmüş, şirkətin mühüm əhəmiyyət daşıyan vakant vəzifələrinə seçim mərhələsində, həmçinin Gənc İstedadlar Proqramına seçimlərdə 78 namizədin qiymətləndirilməsi bu üsulla icra edilmişdir.

Həmçinin, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamına əsasən keçirilən "Yüksəliş" müsabiqəsinə SOCAR-ın İnsan Kapitalı və Inkluzivlik Segmentinə daxil olan strukturların əməkdaşları qiymətləndirici ekspert qismində dəvət edilmiş, qiymətləndirici ekspertlər üçün nəzərdə tutulmuş təlimlərdə, müsabiqənin yarımfina və final mərhələlərində iştirak etmişlər.

İşçilərə təqdim olunan imtiyazlar

GRI 401-2

SOCAR-da İRİ siyasətinin effektiv şəkildə həyata keçirilməsinə davamlı olaraq nəzarət edilir və bu istiqamətdə hədəflərə nail olunmasına dəstək olmaq üçün lazımi tədbirlər həyata keçirilir. İşçilərin məmnunluğunun artırılması üçün bir sıra imtiyaz və imkanlar yaradılmış və gələcəkdə tam əlçatanlığının təmin edilməsi üçün bu kimi imtiyazların daha da genişləndirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Bu kimi imkanlara tibbi sığorta, nəqliyyat xidmətləri, yataqxana və idman zallarının təşkili, təlim-tədris imkanları, həmçinin, iş yerinin təhlükəsizliyinin təmin olunması daxildir.

Təltiflər

2023-cü il ərzində SOCAR üzrə neft sənayesinin inkişafında xüsusi xidmətlərinə görə və Neftçilər Günü ilə bağlı olaraq 106 nəfər Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinin "Fəxri Neftçi" döş nişanı və 224 nəfər Fəxri Fərmanı ilə təltif olunmuşdur. Təltif olunanların arasında 87 nəfər qadın təşkil edir.

2021-2023-cü illər ərzində işçi kateqoriyası üzrə təltif olunan əməkdaşların sayı

	2021					2022					2023				
	Rəhbər	Mütəxəssis	Fəhlə	o cümlədən qadın kişi		Rəhbər	Mütəxəssis	Fəhlə	o cümlədən qadın kişi		Rəhbər	Mütəxəssis	Fəhlə	o cümlədən qadın kişi	
"Fəxri neftçi" döş nişanı	38	12	27	4	73	44	16	29	10	79	48	29	27	25	79
Fəxri Fərman	42	36	28	10	96	97	40	60	24	173	86	64	66	62	154

Müraciətlərin baxılması

2021-2023-cü illər ərzində işçi müraciətinə baxılması və vətəndaş müraciətləri sayı üzrə statistika

Göstəricilər	2021	2022	2023
hr@socar.az ünvanına daxil olmuş və cavablandırılmış işçi müraciətlərin sayı	4418	7153	10625
Opentext ECM vasitəsilə daxil olmuş vətəndaş müraciətlərin sayı	1626	1067	700

Sosial fəaliyyət və yerli inkişafa dəstək

GRI 203-1, GRI 413-1

SOCAR korporativ sosial məsuliyyətini dərinlən dərk edən bir şirkət olaraq istər SOCAR-ın müəssisə və təşkilatlarında çalışan əməkdaşların və onların ailə üzvlərinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması, sağlamlıqlarının qeydinə qalması və istirahətinin təşkili, istərsə də respublikamızda həyata keçirilən mühüm sosial-iqtisadi layihələrə öz töhfələrini verməsi baxımından iri həcmli tədbirlər həyata keçirir.

SOCAR-ın bütün müəssisə və təşkilatlarını əhatə etməklə çalışanlarının iş yerlərində məişət şəraitlərini yaxşılaşdırmağa və onların sosial problemlərinin həllinə istiqamətlənmiş, SOCAR və Azərbaycan Neft və Qaz Sənayesi İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin (ANQSIHİRK) birgə əmr-qərarı ilə qəbul edilmiş "SOCAR-da işçilərin sosial rifahının yaxşılaşdırılması məqsədilə 2021-2025-ci illər üçün "Sosial İnkişaf Proqramının icrasına davam edilmişdir.

SOCAR-da neftçilərin əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə 2023-cü ildə SOCAR-ın tabeli qurumlarının strukturuna daxil olan 143 alt bölməsinin 512 sahəsində ümumilikdə 1 593 istehsalat, inzibati, sosial-məişət, idman və digər təyinatlı tikililərdə monitoringlər keçirilmiş, çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün tədbirlər planı hazırlanmış və icrasına başlanılmışdır.

İşçilərə edilən yardım və dəstək

GRI 401-2

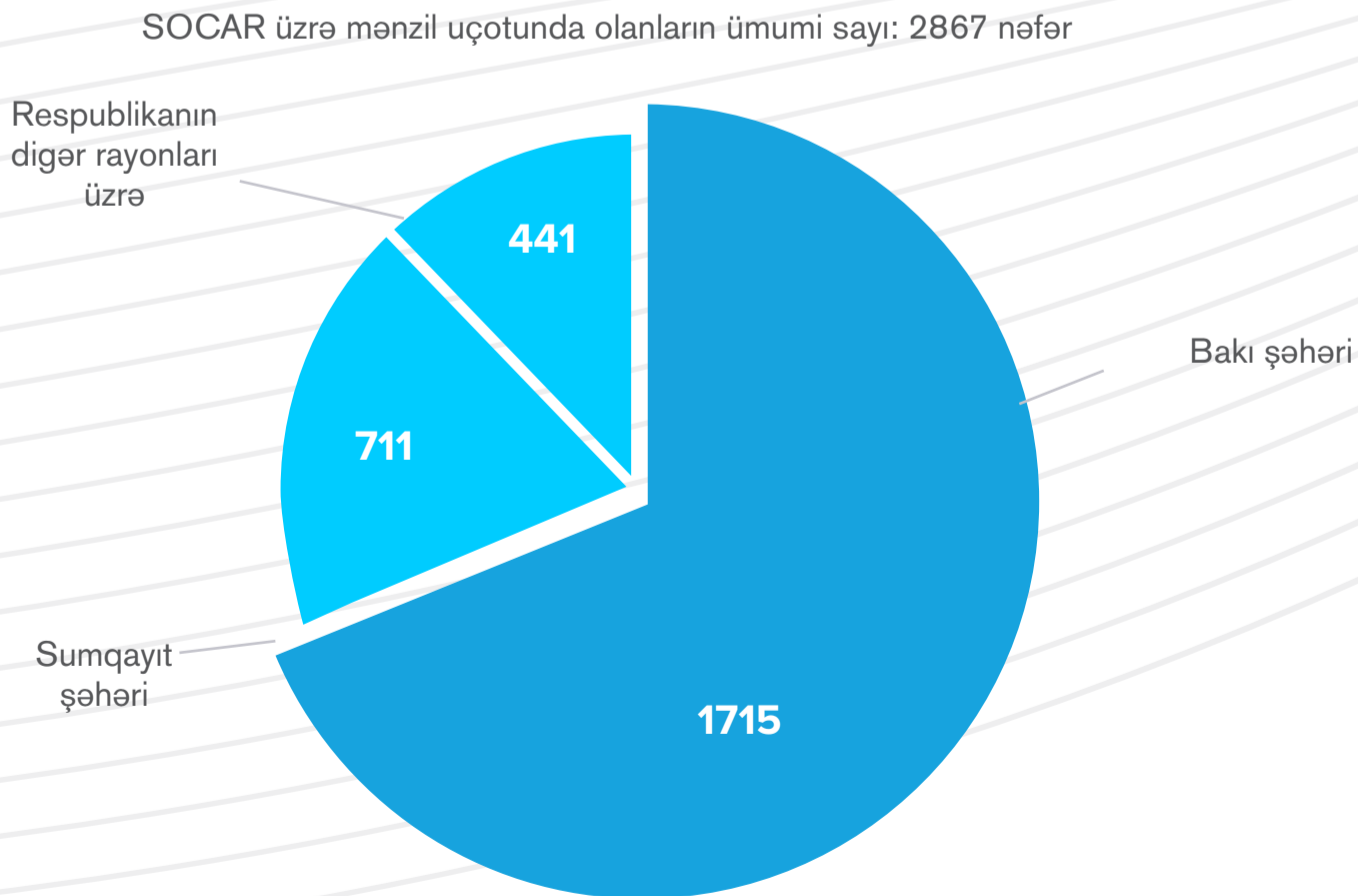
"SOCAR-ın işçilərinə maddi yardım verilməsi haqqında Əsasnamə"yə uyğun olaraq 2023-cü il ərzində də maddi yardımların verilməsinə davam edilmişdir. Bu əsasnaməyə əsasən vəfat etmiş əməkdaşlarımızın həddi-buluğa çatmayan övladları himayəyə götürülərək 18 yaşa tamam olanadək (ali təhsil alarsa 23 yaşınadək) minimum əmək haqqının 2,5 misli, Qarabağ müharibəsi şəhidi olan əməkdaşımızın övladlarının hər birinə isə minimum əmək haqqının 5 misli həcmində maddi yardımın ödənilməsinə davam edilmişdir.

SOCAR və ANQSIHİRK arasında bağlanmış kollektiv sazişdə müvafiq əlavə və dəyişikliklər edilməklə Respublikamızın ərazi bütövlüyünün qorunması və bərpasında iştirak etmiş 3 999 əməkdaşına, eyni zamanda bu uğurda şəhidlik zirvəsinə ucalmış 178 keçmiş əməkdaşımızın ailə üzvlərinə hər il Zəfər Günü münasibətilə maddi yardımlar verilir, eyni zamanda onların Respublikada fəaliyyət göstərən sağlamlıq mərkəzlərində SOCAR-ın maliyyə vəsaiti hesabına istirahəti və müalicə almaları təmin edilir. 2023-cü ildə 52 qazi və 38 şəhid ailəsi üzvlərinin istirahəti və sanatoriyada müalicəsi təmin edilmişdir.

İşçilərin asudə vaxtının təşkili

Ümumilikdə 2023-cü il ərzində Respublikada fəaliyyət göstərən müxtəlif istirahət mərkəzlərində 4 000-dən çox neftçi və ailə üzvlərinin istirahəti, sanatoriya və sağlamlıq mərkəzlərində isə 3 500-ə yaxın neftçinin müalicəsi təşkil edilmişdir.

Şəkil 21. 2023-cü il üzrə mənzil təminatı

Bakı şəhəri üzrə mənzil uçotunda olanlardan 14 nəfəri SOCAR-ın Təqaüd Proqramı üzrə təhsilini başa vurub SOCAR-da işlə təmin olunmuş gənc mütəxəssislər, 6 nəfəri isə uşaq evində yaşamış və SOCAR-ın Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsində peşə təhsili alaraq SOCAR-da işləyən əməkdaşlardır. SOCAR üzrə mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə Səbail rayonu, Bibiheybət qəsəbəsi ərazisində 8 ədəd yüksək mərtəbəli binalardan ibarət, ümumilikdə 676 mənzilli yaşayış kompleksinin tikintisinə başlanılmışdır. 2023-cü ildə 2 yaşayış binasının tikintisi tam başa çatdırılmış və 252 mənzil sakinlərə təhvil verilmişdir.

Qeyd edilən yaşayış kompleksində mənzillərin bölgüsü bu il də davam etdirilərək daha 267 neftçi ailəsinin kooperativ mənzillə təmin olunması üçün müvafiq tədbirlər görülmüşdür.

Bundan başqa 2023-cü il ərzində Xəzər rayonu, Buzovna qəsəbəsində 335 fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün "Neftçi" mənzil-tikinti kooperativinə ayrılmış sahədə 7 neftçi ailəsi müvafiq torpaq sahəsi ilə təmin edilmişdir. Məlumat üçün bildiririk ki, 321 fərdi yaşayış evinin tikintisi məqsədilə torpaq sahəsinin bölgüsü əvvəlki illərdə aparılmış, daha 14 sahənin bölgüsünün isə növbəti il ərzində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Kooperativ mənzillərlə təmin olunanlardan 28 nəfəri SOCAR-ın Təqaüd Proqramı üzrə təhsilini başa vurub SOCAR-da işlə təmin olunmuş gənc mütəxəssislər, 21 nəfəri isə uşaq evində yaşamış və SOCAR-ın Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsində peşə təhsili alaraq SOCAR-da işləyən əməkdaşlardır.

Sosial və tibbi xidmət təminatı

Könüllü tibbi sığorta

SOCAR işçilərin sağlamlığının mühafizəsinə kompleks şəkildə yanaşmaqla müntəzəm olaraq onların iş şəraitinin yaxşılaşdırılması, istirahətinin təşkili, ilkin və dövri tibbi müayinələrinin keçirilməsi, işçilərə göstərilən stasionar müayinə və müalicələrin keyfiyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində müvafiq tədbirlər həyata keçirir. Tibbi sığorta imkanları genişləndirilmiş, şirkətin cari işçiləri ilə yanaşı, istehsalat xəsarəti alan sabiq işçiləri də proqrama daxil edilmişdir. Proqrama əsasən işçilər respublikanın müxtəlif klinikalarında il ərzində 120 000 manat dəyərində tibbi xidmətlərdən istifadə etmək imkanına malik olub, müxtəlif istiqamətlərdə məsləhət xidmətindən istifadə edə bilirlər. .

Təqaüdçülərin tibbi sığortası

SOCAR təqaüdə çıxmış sabiq işçilərin sığortalanması və onlara tibbi xidmət göstərilməsini təmin etmək məqsədi ilə "PAŞA Sığorta" ASC ilə "Könüllü tibbi sığorta müqaviləsi" imzalamışdır. Müqaviləyə əsasən, sığorta şirkəti qeydiyyat əsasında "Könüllü tibbi sığorta proqramı" çərçivəsində SOCAR-ın sabiq əməkdaşları üçün təcili tibbi yardım, ambulator-poliklinik və stasionar müalicə kimi xidmətlərin təşkilini təmin edir.

İcbari həyat sığortası

İşçilərin təhlükəsizliyi və əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə əlaqədar olaraq SOCAR ilə "Paşa Həyat Sığorta" ASC arasında bağlanmış "İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından icbari sığorta müqaviləsi" nə əsasən işçilər icbari sığortalanmışdır. Müqavilə əsasında həyat və sağlamlığa dəyən zərər nəticəsində əmək qabiliyyətinin itirilməsi və ya ölüm halları ilə bağlı sığorta ödənişləri həyata keçirilir.

Həyatın yaşam sığortası

İşçilərin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi və sosial müdafiəsinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədi ilə "Həyatın yaşam sığortası" məhsulu SOCAR-da çalışan işçilərə gəlirlərini artıraraq bu məhsuldan faydalanması üçün imkanlar yaradır. Belə ki, sığorta bazarında ən yüksək gəlir təklif edən bu investisiya məhsuluna qoşulmaqla işçilər əmək haqqlarından daha çox (50%-dək) gəlir əldə etmək imkanı qazanır.

Həyatın müddətli və sağalmaz xəstəliklərdən sığortası

"Həyatın müddətli və sağalmaz xəstəlikdən sığortası" ilə işçilərimiz günün 24 saati ərzində dünyanın istənilən yerində və istənilən səbəbdən ölüm və sağalmaz xəstəliklərə tutulması ilə əlaqədar müddətli sığorta təminatı alır. Bəhs edilən sığorta növü baş vermiş sığorta hadisəsinin istehsalatla bağlı olub-olmamasından asılı olmayaraq, istənilən səbəbdən ölüm və sağalmaz xəstəliklərə tutulma halları ilə bağlı sığorta ödənişlərinin alınması imkanını yaradır..

Cədvəl 24. 2021-2023-cü illərdə "SOCAR-ın işçilərinə maddi yardım verilməsi haqqında Əsasnamə"yə əsasən Şirkətin struktur bölmələri və Baş Ofis tərəfindən verilən maddi yardımın növü və miqdarı, manat.

Yardımanın növü	2021	2022	2023
İşçi vəfat etdikdə işçinin ailə üzvlərindən birinə - birdəfəlik minimum əmək haqqının 20 misli həcmində	1 355 000	2 207 000	1 179 900
İşçi hərbi xidmətə cəlb olunmaqla Qarabağ müharibəsində həlak olduqda (bilavasitə hərbi əməliyyatlarla əlaqədar) işçinin ailə üzvlərindən birinə - birdəfəlik minimum əmək haqqının 40 misli həcmində	20 000		
Ailə üzvü vəfat etdikdə- birdəfəlik minimum əmək haqqının 5 misli həcmində	2 248 750	4 079 600	1 918 200
Qarabağ müharibəsi və 20 yanvar hadisələrində həlak olmuş işçinin 18 (əyani ali təhsil alırsa 23) yaşa çatanadək uşaqların hər birinə ayda - minimum əmək haqqının 5 misli həcmində	45 000	108 000	6 208
İşçi vəfat etdikdə onun azyaşlı uşaqları 18 (əyani ali təhsil alırsa 23) yaşa çatanadək hər birinə ayda - minimum əmək haqqının 2.5 misli həcmində	6 585 910	14 018 860	8 99 768
İşçi hərbi xidmətə cəlb olunmaqla Qarabağ müharibəsində iştirakı ilə bağlı (bilavasitə hərbi əməliyyatlarla əlaqədar) əlillik aldıqda – birdəfəlik minimum əmək haqqının 20 misli həcmində;	55 000	60 000	
Cəmi:	10 309 660	20 473 460	4 004 076

Xeyriyyəçilik və sponsorluq

GRI 203-1, GRI 203-2, GRI 413-1

SOCAR ictimai əhəmiyyətə malik sosial nəticələr əldə etmək və pozitiv sosial təsirlər yaratmaq məqsədilə bir sıra tədbirlər həyata keçirir, bir çox sosial yönümlü layihələrin dəstəklənməsi, o cümlədən gənclərin inkişaf etdirilməsi üzrə layihələrə dəstək və sponsorluq edir. 2023-cü ildə SOCAR-ın cəmi sosial xərcləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

Cədvəl 25. 2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın cəmi sosial xərcləri, mln. AZN

SOCAR-ın cəmi sosial xərcləri ⁶	2021	2022	2023
	261	214	300

İdman, təhsil və mədəniyyət üzrə sosial layihələr

GRI 203-1, GRI 413-1

2023-cü ilin "Heydər Əliyev İli" elan edilməsi ilə əlaqədar SOCAR-ın idarə, müəssisə və təşkilatlarında xüsusi tədbirlər planı işlənilib hazırlanmış, bir çox tədbirlər, qanvermə və ağac əkmə aksiyaları təşkil olunmuşdur:

- "Azərikimya" İstehsalat Birliyi tərəfindən Sumqayıt şəhər məktəbləri arasında "Mənim Azərbaycanım" adlı rəsm müsabiqəsi,
- Şahmat məktəbində məktəblilər arasındakı şahmat turniri,
- Sumqayıt şəhərində yerləşən idarə, müəssisə və təşkilatların əməkdaşları, ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələrinin də iştirakı ilə kross yarışını keçirilmişdir.
- Bakı Ali Neft Məktəbində (BANM) Ulu Öndərin 100 illiyinə həsr olunmuş Rəqəmsal İdeya Müsabiqəsi,
- "15 iyun Milli Qurtuluş Günü" ilə bağlı dəyirmi masa, debat turniri keçirilmiş, həmçinin tələbə və gənc tədqiqatçıların elmi konfransları təşkil edilmişdir.

SOCAR 2009-cu ildən Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü və qayğısı əsasında təşkil edilmiş "Talasemiyasız həyat naminə" proqramına qoşulmuş və bu günədək 41 157 nəfər talassemiyalı uşağa köməklik edilmişdir. Tibbi Xidmətlər Departamenti tərəfindən tərtib edilmiş qrafikə uyğun olaraq 2023-cü ildə SOCAR üzrə 1 935 nəfər donorluq etmişdir.

Hər il olduğu kimi, 2023-cü il ərzində də Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzi ilə qarşılıqlı əməkdaşlıq çərçivəsində SOCAR-ın bütöekon müəssisə və təşkilatlarında "Donor Günü" çərçivəsində qanvermə aksiyaları keçirilmişdir.

SOCAR idman sahəsində də genişmiqyaslı KSM layihələri həyata keçirir. SOCAR-ın balansında ölkənin ən böyük idman

⁶ Göstərici ümumilikdə SOCAR Qrupunun xərclərini əks etdirir.

qurğularından olan Bakı Olimpiya Stadionu ilə yanaşı Respublikanın müxtəlif şəhər və rayonlarında yerləşən stadion və idman zalları (İdman zalı kompleksi, Şirvan, Neftçala, Pirallahı və Siyəzən stadionları) fəaliyyət göstərir. SOCAR ölkədə idmanın inkişafı məqsədilə futbol, cüdo, şahmat, atıcılıq və s. idman federasiyaları ilə əməkdaşlıq edir, onlara sponsor dəstəyi göstərir.

Keçən dövr ərzində "Neftçi İdman Klubu" İctimai Birliyinin təşəbbüsü ilə SOCAR-ın idarə və müəssisələri arasında müxtəlif növ idman yarışları (voleybol, mini futbol, dağ turizmi, üzgüçülük və s.) keçirilmişdir. Həmçinin, Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ildönümünə həsr edilmiş "Səmti müəyyən etmə", "1 İyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü"nə həsr olunmuş turizm yarışları bu qəbildən olan və xüsusi maraq kəsb edən fəaliyyətlər kimi qeyd oluna bilər.

SOCAR-ın xaricdə sosial fəaliyyəti

GRI 203-1, GRI 203-2

2023-cü ildə SOCAR həmçinin törəmə şirkətləri vasitəsilə ölkə xaricində, əsasən də Türkiyə, Gürcüstan və Ukrayna Respublikalarında bir sıra sosial və humanitar yönümlü layihələr həyata keçirmişdir. 2023-cü ildə Türkiyə Respublikasının bir sıra regionlarında baş vermiş güclü zəlzələnin törətdiyi fəsadların aradan qaldırılmasına dəstək göstərilib, o cümlədən zəlzələ bölgəsində yanacaq olan tələbat «SOCAR Türkiyə» tərəfindən qarşılanmışdır. Həmçinin, Gürcüstan Respublikasının Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə həyata keçirilən Gürcüstanın aparıcı ali təhsil müəssisəsində təhsil alan etnik azərbaycanlı tələbələrə təqaüdlərin verilməsi proqramının icrasına davam edilmişdir. Proqramın icrasına başlanıldığı 2008-2009 tədris ilindən indiyədək 6 500 azərbaycanlı tələbə bu təqaüddən yararlanmışdır.

Ukraynada davam edən müharibənin fəsadlarının aradan qaldırılması istiqamətində də bir sıra işlər görülmüşdür. Bunlara nümunə kimi İrpen şəhərində yerləşən Zərifə Əliyeva adına liseyin, poliklinikanın və Zərifə Əliyeva adına Dostluq Parkının təmirini, təcili tibbi yardım və digər xüsusi təyinatlı nəqliyyat vasitələri üçün pulsuz yanacaq təminatı, fəvqəladə hallar və tibb işçiləri üçün pulsuz qidalanma göstərilə bilər.

Təchizat zəncirinin idarə edilməsi

GRI 2-6, GRI 204-1, GRI 308-1, GRI 308-2, GRI 414-1, GRI 414-2

SOCAR-da tətbiq edilən Maddi-texniki vəsait ehtiyatlarının idarə olunması və tənzimlənməsi metodikasına əsasən, SOCAR-ın idarə və müəssisələrinin anbarlarında olan material ehtiyatlarının qalıqlarının məqsədyönlü istifadə edilməsini, qalıq əmələgətirən material ehtiyatlarının satınalmasına yol verilməməsini və ayrılmış maliyyə vəsaitinə uyğun ən zəruri material ehtiyatlarının satınalmasını təmin etmək məqsədilə rüblük hesabatlar əsasında anbarlara nəzarət edilmişdir. Maddi-texniki vəsait ehtiyatlarının idarə olunması və tənzimlənməsi metodikasına uyğun SOCAR-ın idarə və müəssisələri üçün satınalması tələb olunan materialların təyinatı, istifadə ediləcək tarixi, kateqoriyası kimi məlumatları dəqiqliyi ilə özündə əks etdirən illik tələbat hazırlanmışdır. Prosesin davamı olaraq illik tələbatın SAP ERP-yə daxil edilməsinə və satınalma statusunun izlənməsi üçün yeni funksionallığın hazırlanaraq SOCAR-ın idarə və müəssisələrində uğurla tətbiq edilməsinə başlanılmışdır.

SOCAR üzrə müəyyən edilən QLE-nin (qeyri-likvid ehtiyat) siyahıları qruplaşdırılaraq rəsmi məktubla "Neftqazəlimtədqıqat" İnstitutuna təqdim olunmuşdur. Məqsəd QLE qalıqlarının idarə olunmasının yenidən layihələndirilməsi, hal-hazırda tikintisi davam edən obyektlərdə istifadəsinin mümkünlüyünü araşdırılması və müsbət nəticənin əldə edilməsi üçün lazımi tədbirlərin görülməsi olmuşdur. "Podrat üsulu ilə yerinə yetirilən tikinti-quraşdırma və sazlama işlərinin smeta dəyərinin "Resurs metodu" ilə müəyyən edilməsi metodikasına keçid planının icrasına dair" əmrə əsasən "Resurs göstəricilərinin cari qiymətlərinin sorğu kitabı"nın formalaşdırılması yönündə 2000-dən artıq MMD-nin (tikinti-quraşdırma və işəsalma-sazlama işləri zamanı istifadə edilən materiallar) bazar qiymətləri müəyyənləşdirilmişdir. Bazar təhlili nəticəsində qiymətlər mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilərək yenilənir.

Ən iri mal-material istehlakçısı olan SOCAR öz təchizat zəncirinin effektiv qurulmasını daim diqqət mərkəzində saxlayır. Bu da Şirkətdə təchizat sistemi işinin davamlı olaraq təkmilləşdirilməsinə, büdcə vəsaitlərinin səmərəli xərclənməsinə kömək edir.

SOCAR-da təchizat sisteminin fəaliyyəti yerli qanunvericilik, beynəlxalq standartlar və daxili normativ-texniki sənədlərin tələblərinə müvafiq olaraq təmin olunur. Qeyd edilən işlərin reallaşdırılması istiqamətində Şirkətdə Satınalmalar Komitəsi, Əməliyyat satınalması və təchizat Departamenti və İri Kapital Layihələri üzrə xidmətlərin satın alınması Departamenti fəaliyyət göstərir, eyni zamanda "e-procurement" portalı və "SAP" modulu tətbiq olunur.

SOCAR-da əhəmiyyətli biznes proseslərdən biri olan təchizat və satınalma fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, effektivliyin artırılması və satınalmaların transformasiyası ilə əlaqədar bir sıra işlər görülmüş və hədəflər qarşıya qoyulmuşdur:

- Təchizatçı seçimi prosesinin təkmilləşdirilməsi
- Kateqoriya idarəetməsi prosesinin tətbiq olunması
- IT və hesabatlılıq

İstehsalatın davamlılığının təmin olunması və neft-qaz məhsullarına olan tələbatın ödənilməsi üçün SOCAR-da logistika və təchizat sistemləri qurulmuşdur. SOCAR-ın təchizat sistemi effektiv prosedurların tətbiqinə, maliyyə vəsaitlərinə qənaət edilməsinə, satınalınan mal-material və xidmətlərin vaxtında və yüksək keyfiyyətli parametrləri özündə kompleks şəkildə birləşdirməsi prinsiplərinə əsaslanır.

Təchizat zənciri dayanıqlılığının təmin olunması

Şirkətdə təchizat sisteminin fəaliyyəti şəffaf, ekoloji təmiz və təhlükəsizlik prinsiplərinə cavab verən satınalma əməliyyatları üzərində qurulmuş, SOCAR-ın fəaliyyət göstərdiyi coğrafiyada iqtisadi, sosial və ekoloji cəhətdən müsbət təsirlərini əks etdirir. Təchizat sistemində hər bir təchizatçının SOCAR-ın dəyər və prinsiplərinə, etik standartlara uyğunluğunun təmin olunması böyük önəm daşıyır və Şirkətin prioritetlərindən birini təşkil edir. Sözügedən prinsiplər, həmçinin, birgə müəssisələrə də tətbiq olunur.

SOCAR-da tender və müqavilələrin bağlanması zamanı üçüncü tərəf şirkətlərin fəaliyyət nəticələri davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Şirkətin qarşı tərəflərlə münasibəti Satınalmalar üzrə normativ sənədlər toplusunun, Korrupsiya ilə mübarizə--Standartlar toplusuna daxil olan Qarşı tərəflərin yoxlanması haqqında standartın və digər əlaqəli sənədlərin bazası əsasında qurulur.

SOCAR-ın Pre-kvalifikasiya qiymətləndirilməsinə dair Prosedur Sənədi Şirkətin satınalmaların təşkili və idarə olunmasına dair normativ sənədlərinə, eləcə də, SOCAR-ın Pre-kvalifikasiyanın təşkili və idarə olunmasına dair Təlimatına uyğun hazırlanmışdır. Bu sənədə əsasən təchizatçılar qiymətləndirildikdə aşağıdakı meyarlar rəhbər tutulur:

- Fəaliyyət riskləri, o cümlədən təchizatçının ekoloji və sosial fəaliyyəti ilə bağlı əsas riskləri
- Layihə və tapşırıqların icra olunması və nəzarət potensialı
- Keyfiyyətə Nəzarət/Keyfiyyətin Təmini
- Təchizatçının texniki potensialı və işçilərinin səriştələri
- İnnovativ yanaşma
- Materialların, avadanlıqların, kadrların, obyektlərin, binaların təchizatı mənbələri
- SƏT təcrübələri

Prosedur Sənədinin məqsədi üçüncü tərəflərin iş və xidmətlərin göstərilməsi, material və avadanlıqlarının təchiz olunması üzrə satınalma prosedurları və vendor sahəsinin kateqoriyası/sub-kateqoriyası üçün ən optimal tərəfin seçilməsini təmin etməkdir. Bununla yanaşı, obyektiv qiymətləndirmə, yüksək keyfiyyətli malların tədarükü, işlərin və xidmətlərin təmin edilməsi və prosedura təsir edən digər faktorların kompleks şəkildə nəzərə alınaraq, təhlil və təmin olunması prioritet hədəflərindəndir.

Həmçinin, SOCAR-ın mal-material və avadanlıqların qəbulu prosesinə vahid yanaşmanın formalaşdırılması məqsədilə Mal-material və Avadanlıqların Qəbulu Prosesi üzrə Təlimat layihəsi hazırlanmışdır. Bu Təlimat mal-material və avadanlıqların alınması prosesində növbəti mərhələ olan mal-material və avadanlıqların qəbulu mərhələsinin həyata keçirilməsində izlənməli olan ardıcılıq, şərtlər və sistemin tətbiqi üzrə əsas tələbləri özündə ehtiva edir, SOCAR-ın müəssisə və təşkilatlarının tələbatına uyğun olan qəbul proseduru ilə əlaqədar münasibətləri tənzimləyir. Təlimatın əsas məqsədi SOCAR və onun biznes vahidlərində mal-material və avadanlıqların qəbulu prosesinin həyata keçirilməsində zəruri qaydaları müəyyənləşdirmək, satınalma müqaviləsindən irəli gələn tələblərin prosedurlar çərçivəsində tətbiqinə nail olmaq və mal-material və avadanlıqların qəbulu prosesini korporativ qayda və tələblərə cavab verən konseptual bir proses halına gətirməkdir.

Yerli təchizatçıların dəstəklənməsi

GRI 204-1

SOCAR öz fəaliyyəti ilə Azərbaycanda bir çox sahələrin iqtisadi inkişafına töhfə verərək tələb olunan mal, material və xidmətlərin satın alınması zamanı yerli şirkətlərə üstünlük verir.

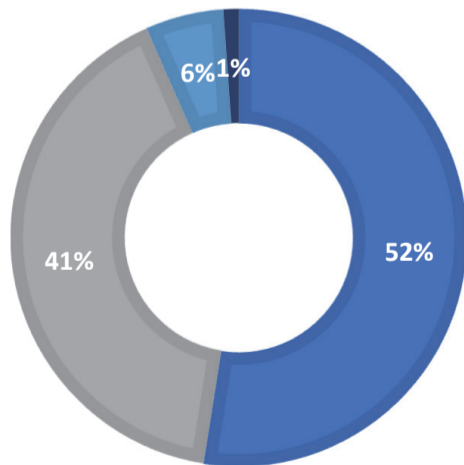
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə 2023-cü ildə təchizat xərcləri 5 561 mln. AZN təşkil etmişdir ki, bunun 3 666 mln. AZN-i mal və materialın alınmasına, 1 896 mln. AZN-i isə xidmətlər üçün sərf olunmuşdur. Yerli təchizatçılara isə ümumilikdə 2 876 mln. AZN vəsait xərclənmişdir.

Cədvəl 26. 2021-2023-cü illərdə yerli təchizatçılara xərclənən vəsaitin nisbəti, %

İl	SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	SOCAR Türkiyə	SOCAR Energy Georgia	SOCAR Energy Ukraine	SOCAR Energy Switzerland
2021	88	90	94	96	86
2022	38	82	93.5	95	92
2023	52	82	97	99	81

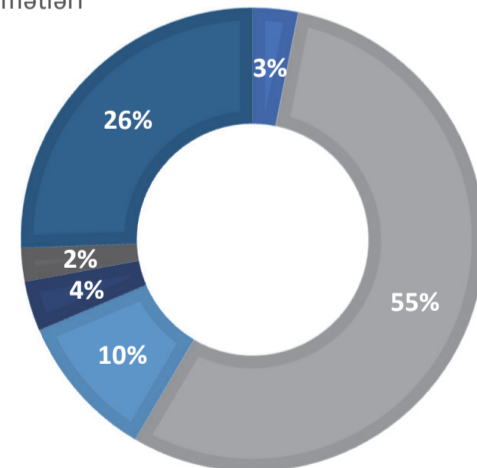
Şəkil 21. 2023-cü ildə SOCAR-da mal və materialların alınmasının əsas istiqamətləri,%

- Xammalın alınması
- Material ehtiyatlarının alınması
- Əsas vəsaitlərin alınması və təkmilləşdirilməsi
- Digər

Şəkil 22. 2023-cü ildə SOCAR-da xidmətlərin alınmasının əsas istiqamətləri,%

- Əsas vəsaitlərin (fondların) əsaslı təmiri üzrə xidmətlər
- Əməliyyat fəaliyyəti üzrə digər xidmətlər
- Nəqliyyat xidmətləri
- Mühafizə xidmətləri
- Sığorta xidmətləri
- Digər

GRI 102-11, GRI 201-2, GRI 305-4, GRI 307-1

Giriş

2023-cü ildə SOCAR ətraf mühit və iqlim təşəbbüslərinin inkişaf etdirilməsinin əsas sütunu olan Yaşıl Gündəliyin başlanması ilə əhəmiyyətli bir transformasiyaya keçid etdi. Bunun nəticəsi olaraq, SOCAR-da bütün əməliyyatlar üzrə ətraf mühitin idarə olunmasına və bərpa olunan enerji layihələrinin idarə edilməsinə cavabdeh olan Enerji Keçidi, Ətraf Mühit və Dekarbonizasiya Seqmenti (ETED Seqmenti) yaradıldı. Bu öhdəliyin bir hissəsi olaraq, SOCAR Aparıcı enerji şirkəti olmaq və 2050-ci ilə qədər xalis sıfır emissiyasına nail olmaq istiqamətində ilk addımları ataraq iddialı dekarbonizasiya hədəfləri müəyyən etdi.

Şəkil 23. SOCAR-ın təşkilati strukturu (biznes seqmentlər)

SOCAR ətraf mühitin qorunmasını və iqlim dəyişmələrinə təsirlərin azaldılmasını əsas öhdəlik kimi müəyyən etmişdir. Bizim müəssisələrimiz və iş bölmələrimiz dayanıqlı inkişaf təcrübələrini əməliyyatlarına inteqrasiya edir, ətraf mühitin mühafizəsinin istehsalat tələblərində nəzərə alınmasını təmin edirlər. Biz müəssisələrimizin ətraf mühit fəaliyyətini davamlı olaraq izləyir və ətraf mühitə təsiri azaltmaq üçün layihələr həyata keçiririk. Bu səyləri dəstəkləmək üçün enerji keçidi, ətraf mühitin qorunması və dekarbonizasiya proseslərinə SOCAR-ın vitse-prezidenti və ETED Seqmenti tərəfindən nəzarət edilən xüsusi bir idarəetmə strukturu yaratmışıq.

SOCAR ətraf mühitə dair öhdəliklərinin icrası məqsədilə tərəfdaşlıqlarını möhkəmləndirmək və törəmə şirkətlərinin potensialından daha səmərəli istifadə etməyə davam edir. EKOL Mühəndislik Xidmətləri QSC (EKOL) tullantıların idarə edilməsi, ətraf mühitə təsirin qiymətləndirilməsi, ətraf mühitin monitoringi və laboratoriya təhlilləri kimi ekoloji xidmətləri təmin edən şirkət kimi ETED seqmenti çərçivəsində fəaliyyət göstərərək, ətraf mühit üzrə öhdəliklərimizin icrasında mühüm rol oynayır. Bundan başqa, BP, AIC, Masdar və ACWA Power kimi global şirkətlərlə əməkdaşlıq çərçivəsində aşağı karbonlu biznes həllərinin həyata keçirilməsində mühüm rol oynayan SOCAR tərəfindən yeni törəmə şirkət olan SOCAR Green təsis edilmişdir.

Normativ baza

SOCAR olaraq, ətraf mühitin davamlılığını təmin etmək öhdəliyimizi qoruyaraq, Azərbaycan Respublikası tərəfindən təsdiqlənmiş beynəlxalq standartlara və global təşəbbüslərə ciddi şəkildə riayət edirik. Əməliyyatlarımızın ətraf mühitə təsirini minimuma endirmək istiqamətində göstərdiyimiz səylər, siyasətlərimizin davamlı olaraq təkmilləşdirilməsi və ən yaxşı beynəlxalq təcrübələrə uyğunlaşdırılması ilə əks olunur.

Fəaliyyətlərimizdən yaranan ətraf mühitə təsirlərin idarə edilməsi və azaldılması, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar olduğu beynəlxalq sazişlər, qanunvericilik aktları, ətraf mühitin idarə edilməsi üzrə dövlət proqramları, tənzimləyici hüquqi çərçivələr və SOCAR-ın korporativ siyasətləri ilə tənzimlənir. Ətraf mühitə təsirlərin idarə olunması və azaldılması məqsədilə SOCAR-da hazırlanmış və həyata keçirilmiş əsas korporativ sənədlər aşağıdakılardır:

- Ekoloji Siyasət və müvafiq bəyanatlar
- SOCAR və SOCAR-ın iştirak etdiyi layihələrdə uçucu emissiyaların azaldılması planı
- 2014-cü ildə Dünya Bankının “2030-cu ilə qədər normal hasilat prosesində yandırılmaların sıfıra endirilməsi” global təşəbbüsünün dəstəklənməsi,
- Enerji Auditləri Proqramı,
- 2010-2020-ci illəri əhatə edən İqlim dəyişmələrinə təsirin yumşaldılması üzrə strategiya və 2021-2030: Aşağı karbonlu inkişaf strategiyası,
- SOCAR-ın 2035-ci ilə qədər Korporativ Strategiyasının “Enerji Keçidi, Ətraf Mühit və Dekarbonizasiya” fəsilə
- Ekoloji Monitoring Proqramı,
- Dekarbonizasiya strategiyası, proqramı və hədəfləri,
- Ən son beynəlxalq standartlara uyğun emissiyaların hesablanma metodologiyası

SOCAR, global lider şirkətlərlə birgə Azərbaycanda geniş miqyaslı bərpa olunan enerji və yaşıl hidrogen layihələrində iştirak edir. Biz beynəlxalq tərəfdaşlarla əməkdaşlıq edərək, metan emissiyaları və enerji keçidi kimi iqlim problemlərinin həllinə yönəlmiş OGDC⁷, MGP⁸, IOGP⁹, OGMP 2.0¹⁰ və BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının (UNFCCC)¹¹ CDM (Təmiz İnkişaf Mexanizmi) kimi proqramlarında fəal iştirak edirik.

⁷ Oil & Gas Decarbonization Charter

⁸ Methane Guiding Principles

⁹ International Association of Oil & Gas Producers

¹⁰ Oil & Gas Methane Partnership 2.0

¹¹ UNFCCC's Clean Development Mechanism

Təşkilati dəyişikliklər və yeni gündəlik

Fəaliyyətlərimizin ətraf mühitə olan mənfi təsirlərini minimuma endirmək və ətraf mühitin idarə edilməsi təcrübələrimizi daha da təkmilləşdirmək üçün geniş miqyaslı daxili proqramlar və tədbirlər həyata keçirməyə davam edirik. 2023-cü ildə SOCAR, 2025-ci ilə qədər tam tətbiqi nəzərdə tutulan yeni Hədəf Əməliyyat Modelini təqdim etdi. Bu yenilik, Ekologiya İdarəsi və Baş ofisin Ekologiya və Enerji Keçidi məsələləri üzrə Departamentinin ETED Segmentinə çevrilməsi ilə nəticələnərək, təşkilati strukturumuzda strateji bir dəyişikliyi ifadə etdi.

ETED Segmenti, Ətraf Mühit İdarəetmə Sisteminin tətbiqi və icrası, ətraf mühit üzrə hesabatların və məlumatların təhlilinin aparılması, ekoloji fəaliyyətin monitorinqi, ekoloji korporativ ƏSG-lərin və hədəflərin müəyyənləşdirilməsi, tərəfdaşlıqların idarə edilməsi, eləcə də SOCAR-ın yaşıl biznes portfelinin genişləndirilməsi və idarə olunması istiqamətində fəaliyyət göstərən üç departamentdən ibarətdir. Təşəbbüslərimizin artan miqyasını dəstəkləmək və ətraf mühit üzrə hədəflərimizi reallaşdırılmaq məqsədilə tələb olunan istedad və resursların təmin edilməsi ilə bağlı komandamızın genişləndirilməsi planlaşdırılır.

ETED Segmentinin əsas məqsədlərindən biri ISO 14001 standartına uyğun olaraq Ətraf Mühit İdarəetmə Sisteminin (EMS) tətbiq edilməsidir. Biz EMS-in ən yüksək ekoloji fəaliyyət və səmərəlilik standartlarına çatmasını davamlı inkişaf və təkmilləşdirmə ilə təmin etməyə tam sadıq. Bu və digər strateji hədəfləri dəstəkləmək üçün ETED Segmenti SOCAR-ın transformasiyasını sürətləndirmək məqsədilə iki illik 'İqlim və Davamlılıq – LightHouse' proqramına başlamışdır. Bu proqram dekarbonizasiya səylərimizi dəstəkləməklə yanaşı, Şirkətin aşağı karbonlu təşəbbüslərinin (24 və 25-ci şəkillər) uğurla həyata keçirilməsini təmin edəcək və mövcud aktivlərin ekoloji fəaliyyətini təkmilləşdirəcək.

Şəkil 24 "LightHouse" layihəsi

İqlim və davamlılıq təsirinin yaradılması və sənaye liderliyinin qurulması

Şirkət miqyasında dəyişikliklərin sürətli həyata keçirilməsinə yönəlmiş komanda

Karbon izindən tutmuş su və torpağa qədər iqlim və davamlılıq aspektləri üzrə transformasiyaya başlamaq öhdəliyi

Şəkil 25 "LightHouse" layihəsinin 2024-cü ilin ilk yarısına qədər uzanan ilkin səyləri

Dekarbonizasiya proqramı ("Xalis sıfır" hədəfi)
Su idarə edilməsi sistemi
Neft dağılmalarının idarə edilməsi
Metan emissiyalarının ölçülməsi
Neftlə çirklənmiş torpaqların və göllərin rekultivasiyası konsepsiyasının hazırlanması

Bundan əlavə, ETED Segmenti mövcud ətraf mühit idarəetmə sistemi elementlərini təkmilləşdirmək məqsədilə bir neçə şirkət daxili təşəbbüslər həyata keçirmişdir, o cümlədən:

- İqlim dəyişmələri ilə mübarizə və ətraf mühitə mənfi təsirlərin azaldılmasına yönəlmiş hədəfləri özündə əks etdirən Ətraf Mühitin Mühafizəsi Hədəfləri üzrə Bəyanatının hazırlanması. Bu hədəflər bütün müəssisələrə, eləcə də biznes tərəfdaşları, podratçılar və təchizatçılara tətbiq olunur.

- Bütün müəssisələr üzrə ekoloji hesabatvermə proseslərinin ən son sənaye standartlarına uyğunlaşdırılaraq təkmilləşdirilməsi, xüsusilə metan və digər emissiyaların hesablanmasına diqqət yetirilməsi. Bu, emissiyaların dəqiq ölçülməsi üçün qabaqcıl metodologiyaların tətbiqini, habelə müasir protokolların və texnologiyaların inteqrasiyasını əhatə edir. Məlumatların toplanması və təhlili proseslərinin təkmilləşdirilməsi nəticəsində hesabatlılıq tənzimləyici tələblərə və sənayenin ən yaxşı təcrübələrinə uyğunlaşdırılmasını, ekoloji fəaliyyətin dəqiq izlənməsini və global iqlim hədəflərinə töhfə verilməsini təmin edir.
- 2024-2025-ci illər üçün Ekoloji Monitoringi Proqramının (EMP) hazırlanması və həyata keçirilməsi, ekoloji monitoring fəaliyyətlərinin səmərəliliyini artırılması və ən son sənaye standartlarına uyğunluğun təmin edilməsi. Yenilənmiş proqram, istehsal fəaliyyətlərinin bütün mərhələlərində ətraf mühitə təsirlərin hərtərəfli və etibarlı monitoringini təmin edir, məlumatların toplanması və hesabatlılıq prosesini həm yerli, həm də beynəlxalq standartlara uyğunluğunu təmin edir. Bu təkmilləşdirmə, ekoloji risklərin daha dəqiq qiymətləndirilməsinə və hədəflənmiş yumşaltma tədbirlərinin səmərəli şəkildə həyata keçirilməsinə imkan verir.

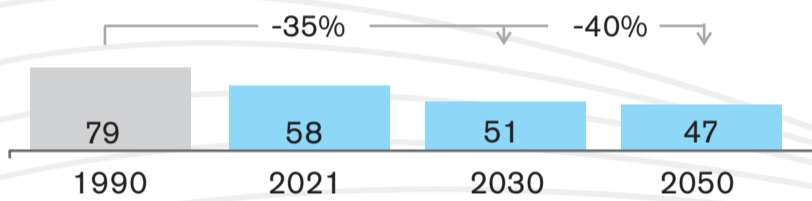
Enerji keçidi və dekarbonizasiya

GRI 302-1, GRI 302-3, GRI 302-4, 302-5

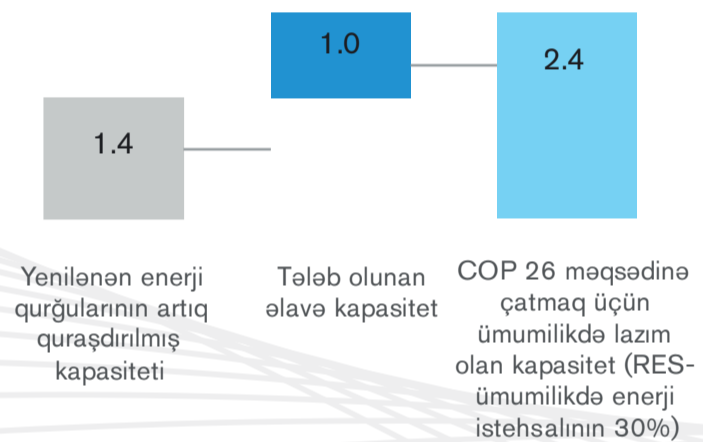
Yeni baxış və strategiya

Azərbaycan 2050-ci ilə qədər 1990-cı il səviyyələri ilə müqayisədə istixana qazı emissiyalarını 40% azaltmağı hədəfləyir. SOCAR Azərbaycanın ölkə üzrə dekarbonizasiya fəaliyyətlərində aparıcı rol oynayaraq bu məqsədə çatmaqda Azərbaycanın milli dayanıqlılıq hədəflərini fəal şəkildə dəstəkləyir.

Şəkil 26 Milli dekarbonizasiya hədəfləri, MtCO₂

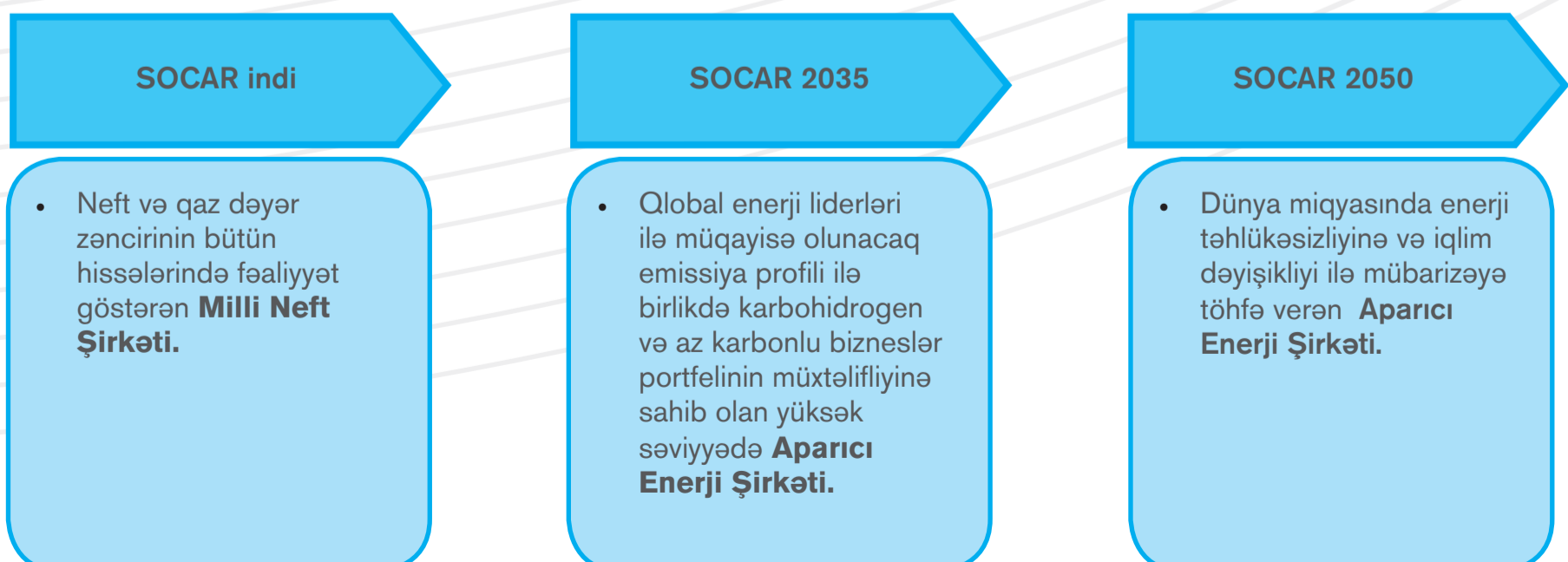
Şəkil 27 Milli bərpa olunan enerji mənbələri hədəfləri

SOCAR, tərəfdaşları ilə birgə əməkdaşlıq çərçivəsində milli hədəfləri qarşılamak üçün lazım olan bərpa olunan enerji potensialının ikiqatından çox olan 2,3 QVt enerji istehsalına nail olmaq istiqamətində çalışır. SOCAR-ın öhdəlikləri ölkənin hədəflərini tam təmin etsə də, biz bu hədəfləri aşmağa hazırıq. SOCAR-ın nümayəndə heyəti 2023-cü ildə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Dubay şəhərində keçirilən BMT-nin İqlim Dəyişiklikləri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 28-ci sessiyası (COP28) çərçivəsində "Neft və Qazın Dekarbonizasiya Xartiyası" (OGDC) üzrə konfransda iştirak etmiş və bu çərçivədə SOCAR "OGDC" xartiyasına qoşulmuşdur. "OGDC" xartiyası 2050-ci ilə qədər əməliyyatlarda xalis sifirə nail olma, 2030-cu ilə qədər "Upstream" seqmentində metan emissiyaları üzrə sifir hədəfinə yaxınlaşma, 2030-cu ilə qədər normal hasilat prosesində məşəldə yandırma sifirə endirilməsi kimi hədəfləri özündə əks etdirir və "bp", "Saudi Aramco", "ADNOC", "TotalEnergies", "KazMunayGas" kimi 50-dən çox milli və beynəlxalq neft şirkətləri tərəfindən imzalanmışdır.

Məqsədimiz SOCAR-ı sərfəli, təhlükəsiz və davamlı enerji təmin edən Aparıcı Enerji Şirkətinə çevirməkdir. Hazırkı mövqelərimiz və gələcəyə dair ambisiyalarımız Şəkil 28-də təsvir edilmişdir.

Şəkil 28. SOCAR-ın transformasiyası

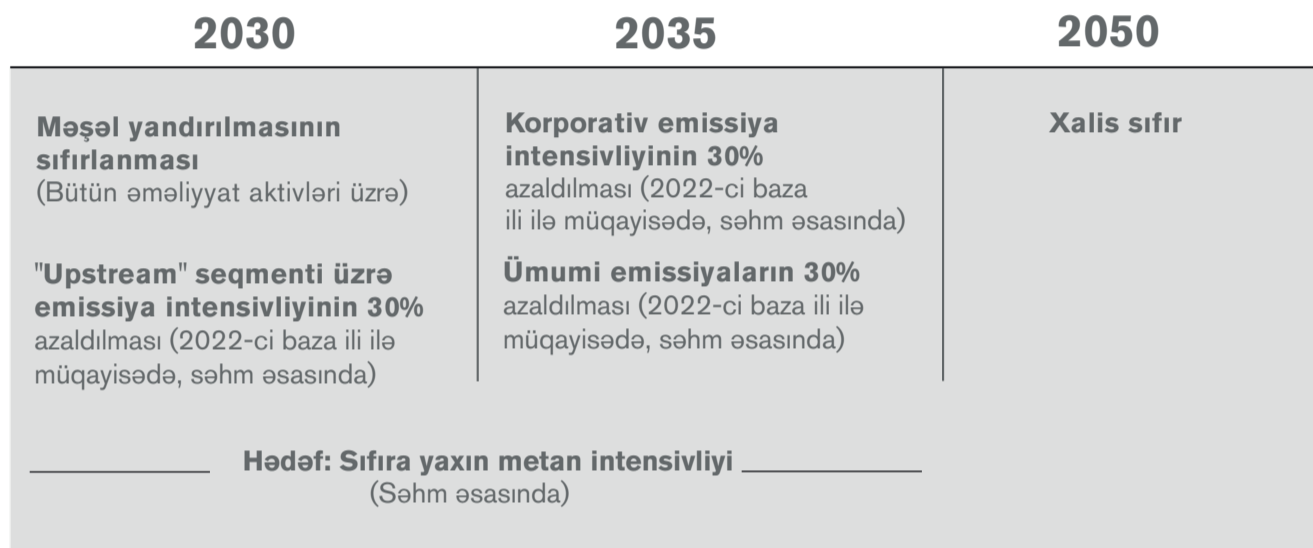
2023-cü ildə "COP28"də SOCAR dekarbonizasiya və enerji keçidi istiqamətləri üzrə emissiyaların azaldılması ilə əlaqədar aşağıdakı hədəflərini açıqlamışdır:

- 2030-cu ilə qədər bütün əməliyyat sahələri üzrə normal hasilat prosesində məşəldə yandırılmanın sifira endirilməsi;
- 2022-ci ilin göstəricisi ilə müqayisədə 2030-cu ilə qədər "Upstream" seqmentində emissiya intensivliyinin 30% azaldılması;
- 2022-ci ilin göstəricisi ilə müqayisədə 2035-ci ilə qədər korporativ emissiya intensivliyinin 30% və ümumi emissiyaların həcmnin 20% azaldılması;
- 2035-ci ilə qədər "Sıfır metan" hədəfinə yaxınlaşma;
- 2050-ci ilə qədər "Xalis sıfır" (Net Zero) hədəfinə çatması.

SOCAR-ın dekarbonizasiya proqramı 2050-ci ilə qədər "Xalis sıfır" (Net Zero) hədəfinə nail olmaq istiqamətində emissiyaların artımının qarşısını almağa hədəflənmişdir. Bu proqram emissiya profilinin, eləcə də portfelin inkişafı şəraitində həyata keçirilə bilən emissiyaların azalma imkanlarının hərtərəfli təhlili əsasında hazırlanmışdır.

Bu hədəflər SOCAR-ın neft və qaz şirkətindən dayanıqlı enerji şirkətinə keçid etməsi üçün atılan önəmli addımların göstəriciləridir.

Şəkil 29. SOCAR-ın hədəfləri

SOCAR ambisiyasına nail olmaq üçün öz daxili imkanlarından - əsas dekarbonizasiya, yeni iş sahələrin təqdimatı və təşkilatın transformasiyası kimi təşəbbüslərdən istifadə edir.

Şəkil 30. SOCAR-ın daxili imkanları

	Əsas dekarbonizasiya	Əməliyyatların bütün əsas coğrafi yerlərində müvafiq olan bölgələrdə tam ölçüdə dekarbonizasiya proqramının başlanılması
	Təşkilatın transformasiyası	Ambisiyanı dəstəkləmək üçün şirkətin əməliyyat modeli və DNS-ində dəyişikliklər: dekarbonizasiya və yeni iş sahələrinin inkişafına yönləndirilmiş yeni prosedurlar, alətlər və təşkilat bölmələri
	Yeni iş sahələri	Qlobal lider şirkətlərlə tərəfdaşlıqda yeni iş xətləri - bərpa olunan enerji mənbələri (günəş və külək), yaşıl hidrogen və Azərbaycanın müəyyən ərazilərinin inkişafını dəstəkləyən yeni texnologiyalar

Dekarbonizasiya fəaliyyəti hər seqmentdəki və bütün coğrafi bölgələrdəki bütün istehsal aktivlərini əhatə edir. Xalis Sıfır və orta müddətli dekarbonizasiya hədəflərinə nail olmaq üçün SOCAR müəssisələrini istiqamətləndirəcək 60-dan çox yol xəritələri hazırlanmışdır, bunlar 9 kateqoriya üzrə aşağıdakı kimi təsvir olunur.

Şəkil 31. SOCAR-ın dekarbonizasiya fəaliyyəti

Təkmilləşdirilmələrin aparılması

SOCAR "Upstream" sahələrində "Sızmaların aşkarlanması və təmiri" (LDAR) layihəsini uğurla həyata keçirmişdir. LDAR mexanizmi neft və qaz əməliyyatları zəncirində istixana qazı emissiyalarının əhəmiyyətli dərəcədə azaldılmasına nail olmaq üçün effektiv vasitədir.

Layihənin icrası nəticəsində 26,340 ton CO₂ ekvivalent emissiyanın ətraf mühitə buraxılmasının qarşısı alınmışdır. Azaldılan emissiya həcmi sertifikatlaşdırılmış və Avropa bazarlarında satılmışdır. Layihə 2023-cü ilin əvvəlində tamamlanmışdır. Bu uğura əsaslanaraq, SOCAR 2023-cü ildə daxili resurslardan istifadə edərək, "Neft Daşları" yatağında daha geniş miqyaslı LDAR layihəsinə start vermişdir. Layihənin ilkin mərhələsində sızma mənbələrinin aşkar edilməsi üçün infraqırmızı kameralar daxil olmaqla ən müasir avadanlıqlardan istifadə olunmuşdur. Təyin edilmiş yerlərdə ümumi emissiya həcmilərini müəyyən etmək üçün ölçmələr aparılmışdır. Beynəlxalq ixtisaslaşmış xidmət təşkilatlarının köməyi ilə sızma mənbələri təsdiqlənmiş və təmir işləri başlanmışdır. Layihə hazırda uğurla həyata keçirilir.

Şəkil 32. İlk LDAR layihəsinin sertifikatı

Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunda istixana qazı emissiyalarını azaltmaq üçün yenidənqurma işlərinə başlanılmışdır. 2023-cü ildə Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunda istehsal olunan dizel Euro 5 standartlarına uyğunlaşdırılmış və 2024-cü ildə bu standarta uyğun benzin istehsalına başlamaq planlaşdırılır.

Yaşıl layihələr

Azərbaycan daxilində olan layihələr

“SOCAR Green” layihələri

Aşağı karbon biznes həllərinin hərəkətverici qüvvəsi kimi yaradılmış “SOCAR Green” artıq aparıcı global oyunçularla əməkdaşlıq edərək aşağıdakı davamlılıq layihələrində iştirak edir:

“BP” və Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti ilə layihə

2023-cü ilin sentyabr ayında SOCAR, Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti (AİŞ) və “BP” arasında SOCAR və AİŞ-nin Cəbrayıl rayonunda icra olunan “Şəfəq” layihəsində iştirak niyyətini rəsmiləşdirən “Qoşulma Sazişi” imzalanmışdır. Cəbrayıl rayonunda 240 MVt gücündə “Şəfəq” (“Sunrise”) günəş elektrik stansiyası tikintisi nəzərdə tutulub.

“Masdar” ilə layihə

2023-cü ilin yanvar ayında SOCAR və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin “Masdar” şirkəti arasında iki Birgə İnkişaf Sazişi (BİS) imzalanmışdır:

- “Mega” – 2 QVt quruda günəş və külək elektrik stansiyası;
- “Hector” – 2 QVt dəniz külək enerjisi ilə təchiz edilmiş inteqrasiya olunmuş yaşıl hidrogen aktivi.

“ACWA Power” ilə layihə

Bərpa olunan enerji sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi və yeni layihələrin icrası məqsədilə 2023-cü ilin fevral ayında SOCAR və Səudiyyə Ərəbistanının “ACWA Power” şirkəti arasında Azərbaycan Respublikasında quruda və dənizdə külək, günəş və yaşıl hidrogen layihələrini əhatə edən bərpa olunan enerji layihələrinin inkişafı üzrə əməkdaşlıq sazişi imzalanmışdır.

Sözügədən sazişlər ölkəmizdə bərpa olunan enerji layihələrinin inkişafı ilə yanaşı istixana qazı emissiyalarının əhəmiyyətli dərəcədə azaldılmasına və bununla da davamlı inkişaf məqsədlərinə nail olmaq istiqamətində əhəmiyyətli töhfəsini verəcəkdir.

Qarabağ layihəsi

SOCAR Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının karbon neytral zona kimi inkişaf etdirilməsi üçün hazırdır və bu çərçivədə aşağıda qeyd olunan tədbirlər vasitəsilə iştirakı mümkündür:

- Emissiyaların azaldılması – enerji səmərəliliyinin artırılması, “CCU/CCUS” və s. kimi imkanların tətbiqi;
- EV infrastrukturunun qurulması – elektrikli nəqliyyat vasitələri üçün regional infrastrukturun qurulması;
- Qazın əvəz edilməsi – qazın bərpa olunan enerji, H₂, və digər yaşıl enerji həlləri ilə əvəz edilməsi;
- Yaşıl yanacaq istehsalı – ənənəvi karbohidrogen yanacağının bioqaz və biodizellə əvəz edilməsi.

Azərbaycan xaricində olan layihələr

Azərbaycandan kənar SOCAR beynəlxalq bazarlarda bərpa olunan enerji və hidrogen layihələrini inkişaf etdirir. Bu ölkələrə daxildir:

Türkiyə

Enerji təhlükəsizliyini artırmaq və enerji xərclərini azaltmaq üçün İzmirdə Neft-Kimya İstehsalatında 50 MVt külək elektrik stansiyası.

Gürcüstan və Rumıniya

Ölkələrin yanacaq doldurma məntəqələrində günəş panellərinin quraşdırılması.

İsveçrə

“EW Höfe” və “Alpiq” ilə ölkədə illik gücü 10 MVt-a qədər olan elektroliz pilot zavodunun açılması üçün birgə layihə. Hidrogen yanacaq doldurma məntəqəsinin işə salınması.

Ətraf mühit üzrə göstəricilər

Emissiyalar

GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-3

SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyəti nəticəsində atmosfərə atılan istixana qazlarının inventarlaşdırılması "Upstream", "Midstream", "Downstream" seqmentlərini, elektrik enerjisi və buxar enerjisi istehsalı seqmentini, həmçinin SOCAR-ın strukturuna daxil olan və kənar xidmət təchizatçılarıni əhatə etmişdir. Hesabat SOCAR-ın birbaşa qurumları, iştirakçısı olduğu layihələri və neft-qaz, neft-kimya əməliyyatlarında iştirak edən dolayı emissiya mənbələrini əhatə edir.

Cari ildə hesabatın əhatə dairəsi genişlənməmiş, SOCAR-ın iştirakı ilə təsis edilmiş, neft və neft məhsullarının topdan və pərakəndə satışı ilə məşğul olan "SOCAR Petroleum" QSC İEYQ inventarlaşdırma hesabatına daxil edilmiş, emissiyalar "Downstream" seqmentində əks edilmişdir. Emissiyaların seqmentlər üzrə bölgüsü aşağıdakı kimidir:

Birbaşa emissiyalar – (Scope 1):

- "Upstream" seqmenti,¹²
- "Midstream" seqmenti,¹³
- "Downstream" seqmenti,¹⁴
- SOCAR-ın digər qurumlar.¹⁵

Dolayı emissiyalar – (Scope 2):

- elektrik enerjisi istehsalçıları,¹⁶
- buxar istehsalçıları.¹⁷

Cədvəl 27. 2021-2023-cü illər üzrə SOCAR-da İEYQ emissiyaları haqqında məlumat¹⁸

	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	7 537.7	7 852.9	8 367.45
Birbaşa emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv	6 810.3	6 708.7	7 112.7
Dolayı emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	727.4	1 144.2	1 254.75

Cədvəl 28. 2023-cü ildə Seqmentlər üzrə ümumi emissiyalar

Seqmentlər	İEYQ emissiyaları, min ton CO ₂ ekv "Əhatə dairəsi 1" və "Əhatə dairəsi 2"
Upstream	3 743.20
Midstream	401.73
Downstream	4 129.47
SOCAR-ın digər qurumları	93.03

¹²Upstream" seqmenti üzrə birbaşa emissiya mənbələri: "Azneft" İB, "SOCAR Upstream Management" MMC, Geofizika və Geologiya İdarəsi, "Kompleks qazma işləri" trestı

¹³"Midstream" seqmenti üzrə birbaşa emissiya mənbələri: Neft Kəmərləri, Qaz İxrac İdarəsi

¹⁴"Downstream" seqmenti üzrə birbaşa emissiya mənbələri: "Azəriqaz" İB, "Azərikimya" İB, Heydər Əliyev adına NEZ, Qaz Emalı Zavodu, Karbamid Zavodu, Metanol Zavodu, Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi, "SOCAR Polymer" MMC, "SOCAR Petroleum" QSC.

¹⁵Digər qurumlara daxil olan və əsas biznes seqmentləri "Upstream", "Midstream" və "Downstream" seqmentlərinə İT, təhlükəsizlik, mühafizə, tikinti, layihə, hava, dəniz və quru nəqliyyatı xidmətləri nəzərə alınmışdır.

¹⁶Elektrik enerjisi istehsalçıları; "Azərenerji" ASC, "Bakielektrikşəbəkə" ASC, "SOCAR Uniper" MMC.

¹⁷Buxar enerjisi istehsalçısı - "SOCAR Uniper" MMC-dən müvafiq məlumatlar sorğu edilmişdir.

¹⁸2024-cü ilin yanvar ayında SOCAR yuxarı və aşağı axın obyektlərində metan emissiyalarının ilkin tədqiqatına başlamışdır. Buraya yerində cihazlar, peyk metan ölçmə texnologiyaları və məlumatların ekstrapolyasiyası və dərin performans təhlili üçün AI platformasının istifadəsi daxildir. Bu layihənin 2024-cü ilin sonunadək başa çatdırılması planlaşdırılır. Bu tədqiqatın nəticələri ən müasir infrastruktur məlumatlarını təmin etmək üçün emissiyaların hesablanması metodologiyalarımıza yenidən baxılmasına, eləcə də hesablamalarda beynəlxalq emissiyaya çevrilmə faktorlarının istifadəsinə təkan verə bilər, buna görə də bu cədvəldə göstərilən bəzi rəqəmlər növbəti illik təqdimatda yenilənə bilər.

Cədvəl 29. 2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın idarələri üzrə emissiyalar

SOCAR-ın müəssisələri	SOCAR-ın birbaşa strukturuna daxil olan qurumların İEYQ emissiyaları (min ton CO ₂ ekv)		
	Əhatə dairəsi 1	Əhatə dairəsi 2	birbaşa və dolay (Cəmi)
“Azneft” İB	3 222.06	72.27	3 294.33
“Kompleks qazma işləri” trestı	31.16	5.58	36.73
Geofizika və Geologiya İdarəsi	0.83	0.59	1.42
Neft Kəmərləri İdarəsi	1.68	14.95	16.63
Qaz İxrac İdarəsi	376.09	9.00	385.09
“Azərikimya” İB	362.47	61.06	423.53
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	1 601.72	291.74	1 893.46
Qaz Emalı Zavodu	106.53	14.09	120.62
Karbamid Zavodu	329.85	77.69	407.54
Metanol Zavodu	246.61	17.72	264.33
“Azəriqaz” İB	246.01	2.27	248.28
Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	0.36	0.40	0.76
“Neftqazəlmətdəqiqatlayihə” İnstitutu	0.64	0.70	1.34
“Neftqaztikinti” trestı	3.24	3.63	6.87
Sosial İnkişaf İdarəsi	2.57	4.73	7.30
Nəqliyyat İdarəsi	60.92	1.18	62.10
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	0.13	0.94	1.07
Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	0.30	0.42	0.72
Təhlükəsizlik İdarəsi	0.00	0.08	0.08
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	0.00	0.17	0.17
Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodu	0.95	0.18	1.13
Bakı Ali Neft Məktəbi	0.00	0.06	0.06
Baş ofis	0	4.16	4.16
Cəmi:	6 594.12	583.61	7 177.73

“Upstream” seqmenti

SOCAR və SOCAR-ın iştirak etdiyi layihələr üzrə “Upstream” seqmenti

- “Azneft” İB;
- “SOCAR Upstream Management” MMC;
- Geofizika və Geologiya İdarəsi;
- “Kompleks Qazma İşləri” trestı;
- SOCAR-ın digər qurumları

Cədvəl 30. 2023-cü ildə “Upstream” üzrə emissiyalar

Müəssisənin adı	Birbaşa və dolay İEYQ emissiyası min ton CO ₂ ekv
“Azneft” İB	3 294.33
“SOCAR Upstream Management” MMC	410.73
Geofizika və Geologiya İdarəsi	1.42
“Kompleks Qazma İşləri” trestı	36.73
SOCAR-ın digər qurumları	93.03
Cəmi	3 836.24

SOCAR-ın korporativ performansının ölçülməsi məqsədilə “1 barelə düşən 1 kq CO₂ emissiyası və ekvivalenti” korporativ ƏSG müəyyən olunmuşdur. 2023-cü il fəaliyyətləri üçün karbon intensivliyi göstəricisi yalnız “Upstream” seqmentində təyin edilmiş və nəzarət edilmişdir. SOCAR-ın “Upstream” seqmentində 2023-cü il üçün CO₂ emissiyaları üzrə ƏSG hədəfi 39.55 kq CO₂ ekv/1barel olmuşdur.

2023-cü il üçün emissiyalar SOCAR “Upstream” əməliyyatları üzrə hesablanıb və bunlara birbaşa emissiyalar, dolayı emissiyalar və seqmentin fəaliyyətini dəstəkləmək üçün istifadə olunan bəzi əsas xidmət təminatçılardan gələn emissiyalarda daxildir.

Cədvəl 31. “Upstream” emissiyaları üzrə 2023-cü il ƏSG (KPI) performansı

Seqment	İEQ emissiya min ton CO ₂ ekv	Neft hasilatı min ton	Qaz hasilatı min m ³	Neft-qaz hasilatı Barel ekvivalenti	Karbon izi kq CO ₂ ekv/1bbl
Upstream	3 836.24	7 736.2	8 390 738.00	105 473 483.84	35,88

Upstream-in faktiki karbon intensivliyi dəyəri 35,88 kq CO₂ ekv/1 barel olaraq qiymətləndirilmişdir ki, bu da müəyyən edilmiş ƏSG-dən 9,04% aşağıdır.

“Midstream” seqmenti

“Midstream” seqmentinə daxil olan müəssisələr aşağıdakılardır:

- Qaz İxrac İdarəsi
- Neft Kəmərləri İdarəsi

Cədvəl 32. 2023-cü ildə “Midstream” üzrə emissiyalar

Müəssisənin adı	Birbaşa və dolayı İEQ emissiyası min ton CO ₂ ekv
Neft Kəmərləri İdarəsi	16.63
Qaz İxrac İdarəsi	385.10
Cəmi	401.73

“Downstream” seqmenti

SOCAR-ın “Downstream” seqmentinə aşağıdakı müəssisələr daxil edilmişdir:

- “Azərikimya” İB
- “Azəriqaz” İB
- Heydər Əliyev adına NEZ,
- Qaz Emalı Zavodu
- Karbamid Zavodu
- Metanol Zavodu
- “SOCAR Polymer” MMC
- Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi
- “SOCAR Petroleum” QSC
- SOCAR UNİPER MMC

SOCAR-ın birbaşa strukturuna daxil olan, həmçinin Şirkətin iştirakı ilə yaradılmış emal müəssisələri, neft-qaz, neft-kimya məhsullarının satışı müəssisələri “Downstream” seqmentinin emissiya dəyərlərinə daxil edilib.

Cədvəl 33. 2023-cü ildə “Downstream” üzrə emissiyalar

Müəssisənin adı	Birbaşa və dolayı İEQ emissiyası min ton CO ₂ ekv
“Azərikimya” İB	423.53
“Azəriqaz” İB	248.28
Heydər Əliyev adına NEZ	1 893.46
Qaz Emalı Zavodu	120.62
Karbamid Zavodu	407.54
Metanol Zavodu	264.34
“SOCAR Polymer” MMC	15.55
Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	0.76
“SOCAR Petroleum” QSC	308.16
SOCAR UNİPER MMC	447.23
Cəmi	4 129.47

SOCAR-ın digər qurumları

SOCAR-ın digər qurumları "Upstream", "Midstream" və "Downstream" seqmentlərində neft və qaz əməliyyatlarının həyata keçirilməsi üçün köməkçi və biznes dəstək funksiyalarını təmin edir.

SOCAR-ın birbaşa tabeliyində olan qurumlar və ,həmcinin, xarici təşkilatlar xidmət təminatçısı hesab edilir. Bu əməliyyatlar əsas biznes proseslərini dəstəkləmək və dəyər zənciri boyunca zəruri işləri, xidmətləri və məhsulları təmin etmək üçün ayrılmaz şəkildə bağlıdır.

SOCAR-ın bilavasitə tabeliyində fəaliyyət göstərən digər qurumlar:

- "Neftqazəlmətdəqiqatlayihə" İnstitutu;
- "Neftqaztikinti" trestı;
- Bakı Dərin Özüllər Zavodu;
- Nəqliyyat İdarəsi;
- Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi;
- Təhlükəsizlik İdarəsi;
- İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi;
- Sosial İnkişaf İdarəsi;
- Təlim Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi;
- Bakı Ali Neft Məktəbi
- "EKOL Mühəndislik Xidmətləri" QSC
- SOCAR Baş ofis

Cədvəl 34. 2023-cü ildə SOCAR-ın digər qurumları üzrə emissiyalar

Müəssisənin adı	Birbaşa və dolaylı İEYQ emissiyası, min ton CO ₂ ekv.
"Neftqazəlmətdəqiqatlayihə" İnstitutu	1,33
Neftqaztikinti Trestı	6,87
Sosial İnkişaf İdarəsi	7,30
Nəqliyyat İdarəsi	62,10
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə idarəsi	1,08
Təlim Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	0,72
Təhlükəsizlik İdarəsi	0,08
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	0,17
Bakı Dərin Özüllər Zavodu	1,13
Bakı Ali Neft Məktəbi	0,06
"EKOL Mühəndislik Xidmətləri QSC"	8,03
SOCAR Baş ofis	4.16
Cəmi	93.03

Cədvəl 35. 2021-2023-cü illərdə SOCAR-da elektrik enerjisi sərfiyyatı haqqında məlumat, min kVt-saat

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
SOCAR üzrə cəmi,	2 914 605	2 708 321	2 871 191
o cümlədən:			
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1 176 429	1 202 879	1 295 521
SOCAR Türkiyə	1 688 459	1 455 071 ¹⁹	1 514 448
SOCAR Energy Georgia	24 570	31 369	27 584
SOCAR Energy Ukraine	13 046	8 989	10 448
SOCAR Energy Switzerland	12 100	10 013	9 776

Cədvəl 36. 2021-2023-cü illərdə SOCAR-da elektrik enerjisi intensivliyinin nisbəti, işçi sayına görə

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	24.2	25.04	26.8
SOCAR Türkiyə	326.0	279.28	277.34
“SOCAR Energy Georgia”	5.5	6.38	6.80
“SOCAR Energy Ukraine”	6.5	5.23	5.82
“SOCAR Energy Switzerland”	15.5	12.8	12.0

Cədvəl 37. 2021-2023-cü illər ərzində SOCAR-da istifadə olunmuş yanacaq haqqında məlumat

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Benzin, ton	6 307	6 233	5 985
Dizel, ton	29 128	31 403	27 131
Təbii qaz, min m ³	1 140 341	1 303 360	1 665 528
SOCAR Türkiyə			
Benzin, ton	0	0	46.82
Dizel, ton	904	985 ²⁰	1 287
Təbii qaz, min m ³	870 604	662 123 ²¹	567 713
“SOCAR Energy Georgia”			
Benzin, ton	519	465	336
Dizel, ton	347	478	559
Təbii qaz, min m ³	1.41	9.63	1.45
“SOCAR Energy Ukraine”			
Benzin, ton	187	135	218
Dizel, ton	82	193	279
Təbii qaz, min m ³	31.9	16.4	9.5

¹⁹ 2022-ci il üzrə elektrik enerjisi sərfiyyatı göstəriciləri əhəmiyyətlik dərəcəsinə görə əsasən “Petkim”, “STAR Refinery” və “Terminal” i əhatə edir.²⁰ 2022-ci il üzrə dizel sərfiyyatı göstəriciləri əhəmiyyətlik dərəcəsinə görə əsasən “Petkim”, “STAR Refinery”, “Terminal”, “Bursagaz”, “Kayserigaz” və “Enervis”i əhatə edir.²¹ 2022-ci il üzrə təbii qaz sərfiyyatı göstəriciləri əhəmiyyətlik dərəcəsinə görə əsasən “Petkim”, “STAR Refinery”, “Bursagaz”, “Kayserigaz” və “Enervis”i əhatə edir.

Su

GRI 303-1, GRI 303-2, GRI 303-3, 303-4, 303-5

Biz su ehtiyatlarından maksimum dərəcədə səmərəli istifadə etmək üçün Şirkətin su ehtiyatlarının effektiv istifadəsini və onların çirklənmədən qorunması üzrə tədbirlərini daimi həyata keçirir və bütün yeni layihələrdə sudan səmərəli istifadə üçün innovativ yeniliklərin tətbiqinə üstünlük veririk.

“LightHouse” layihəsinin su idarəetmə proqramı çərçivəsində SOCAR mərkəzləşdirilmiş su idarəetmə sistemini (WMS) qurmaqdadır. Bu məqsədlə 2022-ci il üçün su baza xətti müəyyənləşdirilmiş və “GRI 303” standartlarına uyğun olaraq seçilmiş əsas su metrikləri hesablanmışdır. Müəyyən edilmiş su balansı su ilə bağlı problemlərin həllində və şirkətin su səmərəliliyinin optimallaşdırılmasında mühüm rol oynayacaq, bu baxımdan ETED “WMS” üçün əsas inteqrator və ən yaxşı təcrübələrin təşviqatçısı kimi xidmət edəcəkdir. Bu yanaşmanın effektivliyini təmin etmək üçün SOCAR öz daxili su idarəetmə proseduru da yenilənməkdədir.

Cədvəl 38. 2021-2023-cü illər ərzində SOCAR üzrə alınan suyun həcmi haqqında məlumatı, mln. m³

Göstəricilər	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	55.34	56.92	57.84
SOCAR Türkiyə	26.21	24.87	23.12
SOCAR Energy Georgia	0.16	0.14	0.13
SOCAR Energy Ukraine	0.12	0.09	0.10

Cədvəl 39. 2021-2023-cü illər üzrə su intensivliyinin nisbəti (işçi sayına görə min m³ sudan istifadə)

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1.13	1.18	1.2
SOCAR Türkiyə	5.06	4.77	4.20
“SOCAR Energy Georgia”	0.03	0.03	0.03
“SOCAR Energy Ukraine”	0.06	0.05	0.06

2010-cu ildən etibarən SOCAR lay suların ekoloji cəhətdən davamlı idarə edilməsi tədbirlərini həyata keçirməyə başlamışdır. SOCAR lay sularını qapalı sistemdə idarə etməyə başlayaraq ətraf mühitə axıdılan suların birdəfəlik qarşısının alınmasını təmin etmişdir. Lay sularının idarə edilməsində əsasən ilkin təmizlənmədən sonra suyun yeraltı laylara vurulması və təkrar istifadəsi kimi həllər tətbiq edilir.

Cədvəl 40. 2022-2023-cü illərdə Lay suların həcmi, min m³

Göstəricilər	2022	2023
“Azneft” İB	6 122.5	6 149.9
SOCAR-ın iştirak etdiyi əməliyyat şirkətləri	17 028.2	18 605.1
Ümumilikdə	23 120.4	24 755

Cədvəl 41. 2021-2023-cü illərdə SOCAR-da çirkab suların idarə edilməsi, m³

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Əmələ gələn çirkab suların həcmi	7 952 773	7 652 450	8 283 706
Təmizlənmədən axıdılan çirkab suların həcmi, o cümlədən:	316 630	283 495	244 492
Torpağa	6 770	7 898	123 525
Suya	309 860	275 597	120 967
Təmizləndikdən sonra axıdılmış çirkab suların həcmi	7 636 143	7 368 955	8 039 214
SOCAR Türkiyə			
Əmələ gələn çirkab suların həcmi	10 500 322	12 132 534	10 552 998
Təmizlənmədən axıdılan çirkab suların həcmi	0	12 504	15 662
Təmizləndikdən sonra axıdılmış çirkab suların həcmi	10 500 322	12 120 660	10 537 336

Cədvəl 42. 2021-2023-cü illərdə SOCAR-da istehsalat prosesində qapalı sistemdə istifadə olunan sular, mln.

Göstəricilər	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Dövr etdirilən su	328.50	281.5	274.17
Təkrar-ardıcıl istifadə olunan su	0.88	1.22	0.01

Tullantılar

GRI 306-1, GRI 306-2, GRI 306-3, GRI 306-4, 306-5

SOCAR-da "SAP ERP" sisteminin "SAP EHS-Waste Management" (Tullantıların idarə olunması) modulu vasitəsi ilə tullantıların idarə edilməsi biznes prosesinin uçotu aparılır. Bu yanaşma ardıcıl və səmərəli tullantıların idarə edilməsi təcrübələrini təmin etməklə SOCAR-ın strukturuna daxil olan qurumlar üzrə proseslərin unifikasiyasına və standartlaşdırılmasına kömək edir. Həmçinin, əməliyyat səmərəliliyini artırmaq və davamlılıq məqsədlərimizə töhfə vermək üçün tullantıların idarə edilməsi proseslərimizi optimallaşdırmağa yönəlmiş bir sıra təşəbbüslərə başlamışıq. Bu təşəbbüslərə ətraf mühitə təsirlərimizin davamlı şəkildə azaldılmasını təmin etmək və dövrü iqtisadiyyat prinsiplərini təşviq etmək üçün tullantıların təkrar emalı və təkrar istifadə dərəcələrini yaxşılaşdırmağa yönəlmiş Tullantıların İdarə Edilməsi Sisteminin inkişafı, eləcə də emalı, saxlanması və utilizasiya proseslərinin təkmilləşdirilməsi daxildir.

Tullantıların idarə edilməsi sahəsində EKOL-un nəzdində olan Tullantıların İdarə Edilməsi Mərkəzi (TİEM) fəaliyyət göstərir. TİEM tullantıların səmərəli və təhlükəsiz idarə olunması üçün müasir infrastruktura və resurslara çıxışı olan ixtisaslaşmış təşkilatdır. Tullantıların idarə edilməsi sahəsində əməkdaşlıq çərçivəsində 2023-cü ildə TİEM tərəfindən:

- 26 159.32 ton qazma tullantısı
- 5 701.67 ton istehsalat şlamı
- 2 864.63 ton istehsalat tullantısı

qəbul edilmişdir. TİEM tərəfindən qəbul edilən və təkrar emal edilə bilən plastik tullantıların 93%-i və kağız tullantılarının 71%-i emal edilərək təkrar istifadəyə qaytarılmışdır.

Cədvəl 43. 2022-2023-cü illərdə SOCAR-da tullantıların idarə edilməsi, min ton

SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	2022		2023	
	Təhlükəli Tullantı	Təhlükəsiz Tullantı	Təhlükəli Tullantı	Təhlükəsiz Tullantı
Əmələ gəlmiş tullantılar	127.10	24.89	113.70	16.94
İstifadə olunmuş tullantılar	1.05	0	0.78	0.23
Kənar təşkilatlara ötürülmüş tullantılar	124.83	24.67	116.21	16.73
"Tullantıların İdarə Edilməsi Mərkəzi"-nə ötürülmüş tullantılar	22.19	8.96	73.63	0.82
Zərərsizləşdirilmiş və ya kənarlaşdırılmış tullantıların miqdarı	0.94	0.22	0.22	0.21

"SOCAR Türkiyə" üzrə	2022		2023	
	Təhlükəli Tullantı	Təhlükəsiz Tullantı	Təhlükəli Tullantı	Təhlükəsiz Tullantı
Əmələ gəlmiş tullantılar	33.84	226.77	32.31	70.78
Emal olunmuş tullantılar	21.01	5.77	5.72	8.86
Digər təşkilatlara ötürülmüş tullantılar	32.85	226.01	30.43	70.33

"SOCAR Energy Ukraine" üzrə	2022		2023	
	Təhlükəli Tullantı	Təhlükəsiz Tullantı	Təhlükəli Tullantı	Təhlükəsiz Tullantı
Əmələ gəlmiş tullantılar	0.00	3.34	0.00	2.44
İstifadə olunmuş tullantılar	0.00	3.34	0.00	2.44

Torpaqdan səmərəli istifadə və neft gölləri

SOCAR çirklənmiş torpaqların bərpası, yaşıllaşdırma işlərinin aparılması və meşə massivlərinin salınması layihələrini bu gün də icra etməkdədir. Biz neft və neft məhsulları ilə çirklənmiş, lay suları altında qalmış torpaqların təmizlənməsi məqsədilə davamlı olaraq beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, ən müasir reabilitasiya texnologiyalarının araşdırılması, seçilməsi və tətbiqi ilə əlaqədar məqsədyönlü tədbirlər həyata keçiririk.

Çirklənmiş torpaqların bərpası zamanı əsasən mexaniki rekultivasiya, bioloji rekultivasiya və fitoremediasiya üsullarından istifadə olunur. Rekultivasiya işləri "Azneft" İB-də, həmçinin ƏŞ və BM-in neft-mədən ərazilərində aparılmışdır.

70.88 ha

neft və neft məhsulları ilə çirklənmiş torpaq sahəsi rekultivasiya olunaraq bərpa edilmişdir (2023)

"LightHouse" layihəsi çərçivəsində çirklənmiş torpaq və göllərin rekultivasiyası ilə bağlı konsepsiya hazırlanır. Bunun üçün artıq çirklənmiş sahələrin müəyyən edilməsinə və "EKOL Mühəndislik Xidmətləri" QSC tərəfindən neftli şlam göllərində kompleks ekoloji monitoring və inventarizasiya aparılmasına başlanılmışdır.

Cədvəl 44. 2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın "Azneft" İB, BM və ƏŞ-də neft məhsulları ilə çirklənmiş və lay suları altında qalmış torpaqlar haqqında məlumat

Torpaqların çirklənmə səbəbi	2021		2022		2023	
	"Azneft" İB	BM və ƏŞ	"Azneft" İB	BM və ƏŞ	"Azneft" İB	BM və ƏŞ
Neft məhsulları ilə çirklənmiş və lay suları altında qalmış torpaqların ümumi sahəsi,	1 120.23		1 008.8		841.4	
o cümlədən:	487.33	632.90	459.63	549.17	383.92	457.48
Neft və neft məhsulları ilə çirklənmiş torpaqların sahəsi	123.85	373.38	335.8	330.76	260	305.93
Lay suları altında qalmış torpaqların sahəsi	363.48	259.52	123.9	218.4	123.9	151.55

Cədvəl 45. 2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın neft, neftli su və digər istehsalat tullantıları ilə çirklənmiş torpaq sahələrinin bərpası və abadlaşdırılması haqqında məlumat, ha

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
	SOCAR üzrə cəmi, o cümlədən:	53.61	68.2
"Azneft" İB	30.95	27.7	30.6
BM və ƏŞ	22.66	40.5	40.28

Biomüxtəliflik

GRI 304-1, GRI 304-2, GRI 304-3, GRI 304-4

SOCAR-da biz biomüxtəlifliyin qorunmasının vacibliyini qəbul edirik və kollektiv vəzifə kimi həm icmaları, həm də təbii ekosistemləri qorumağa çalışırıq. Biomüxtəlifliyin mühafizəsi SOCAR-ın fəaliyyət sahələrində bioloji müxtəlifliyin, ekoloji sistemlərin və bütövlükdə təbiət komplekslərinin qorunmasına, o cümlədən nadir və nəsli kəsilmək təhlükəsi olan canlıların mühafizəsinə, bu sahə üzrə hüquqi bazanın gücləndirilməsinə, idarəetmə və monitorinq sisteminin təkmilləşdirilməsinə xidmət edir.

SOCAR-ın Ekoloji Monitorinq Proqramına əsasən, yerli ekosistemlərdəki dəyişikliklər mütəmadi və aktiv şəkildə izlənilir. Əməliyyatlarımızın yerli ekosistemlərə potensial təsirini qiymətləndirmək, həmçinin flora, fauna və torpağın dayanıqlığını yoxlamaq üçün SOCAR-ın və törəmə müəssisələrinin obyektlərində monitorinqlər aparılır. Ətraf Mühitin Monitorinqi Proqramı havanın, suyun, torpağın keyfiyyətinin, biomüxtəlifliyin və yaşayış mühitinin vəziyyətinin monitorinqi, eləcə də Ətraf Mühitə Təsirin Qiymətləndirilməsi (ƏMTQ) sənədi öhdəliklərinin icrasının monitorinqi üçün tələbləri müəyyən edir.

ƏMTQ sənədləri müvafiq hüquqi tələblərə və beynəlxalq standartlara uyğun hazırlanır. ƏMTQ sənədinə layihə zamanı planlaşdırılan fəaliyyətlərin, eləcə də obyektlərin istismar fazalarının ətraf mühitə təsirlərinin ətraflı qiymətləndirilməsi daxildir.

Azərbaycan Respublikasının qanunlarına əsasən, layihə zamanı və hər hansı tikinti-quraşdırma işlərinə başlamazdan əvvəl ƏMTQ və müvafiq layihə-texniki layihə sənədləri baxılmaq və təsdiq edilmək üçün Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə təqdim olunur.

Hesabat dövrü ərzində SOCAR-ın təşkilatlarında mövcud olan yaşıllıq sahələrinin inventarizasiyası aparılaraq, yaşıllıqların vəziyyətinə dair məlumatlar toplanmış, onların ziyanvericilərdən mühafizə dərəcəsi, su sərfiyyatı, eləcə də fitosanitar və aqrotexniki tədbirlərin yerinə yetirilmə vəziyyəti araşdırılmışdır. Fəaliyyət sahələrində yaşıllıqlara aqrotexniki qaydada qulluq göstərilməsi, yerli iqlim şəraitinə uyğun ağac-kol bitkilərinin əkilməsi işləri davam etdirilmişdir.

SOCAR-da Biomüxtəlifliyin mühafizəsinə dair Bəyanat təbii yaşayış mühitlərinin qorunması və davamlı təcrübələrin təşviqi sahəsindəki öhdəliklərimizi, əməliyyatlarımız nəticəsində yaranması ehtimal olunan ətraf mühitə mənfi təsirləri minimuma endirmək məqsədimiz, və fəaliyyətlərimizi həyata keçirərkən yerli ekosistemlərin qorunması və mühafizəsi üçün gördüyümüz qabaqçılıq tədbirləri özündə əks etdirir. Bundan başqa, ətraf mühitə hər hansı təsir zamanı ərazilərdə yaşayış mühitinin bərpası ilə bağlı öhdəliklərimiz də SOCAR-ın Biomüxtəlifliyin mühafizəsinə dair Bəyanatında əks olunmuşdur.

SOCAR-ın "Sıfır Hədəf" strateji sənədi də, əlavə olaraq dəstəklidir və ekosistemə minimum zərər verən istehsalat mühitlərinin yaradılması məqsədimizi və biomüxtəlifliyin qorunmasına baxışımızı və yanaşmamızı vurğulayır. Bu öhdəliklər, ətraf mühitin idarə olunmasını əməliyyatlarımıza inteqrasiya etmək və təbii ekosistemlərin qorunmasına müsbət töhfə vermək məqsədilə davamlı səylərimizi əks etdirir və bütün istehsalat sahələrimizə eləcə də təchizatçılarımıza və podratçılarımıza şamil olunur.

Əlavə olaraq, "Eko-Park" layihəsi SOCAR-ın ekoloji maarifləndirmə və təbliğat hədəflərinə çatması üçün vasitə olub, Şirkətin yaşıllaşdırma tədbirlərinə dəstək və biomüxtəlifliyin qorunması məqsədlərinə xidmət edir. Eko-Parkda Azərbaycanda nəsli kəsilmək təhlükəsi altında olan flora növlərinin konservasiyası, bitki növlərinin qapalı şitilxana şəraitində yetişdirilməsi və artırılması həyata keçirilir.

SOCAR-ın davamlı səylərinin bir hissəsi olaraq, təbii ekosistemi qorumaq və ətraf mühitə təsirləri minimuma endirmək üçün mühafizə olunan ərazilər təyin olunur. İnfrastruktur, əməliyyatların ətraf mühitə bağlı mülahizələrə uyğunlaşdırılmasını təmin edərək, yarana bilən təsirləri azaltmaq üçün strateji olaraq layihələndirilmişdir. SOCAR, həmçinin təsirin qiymətləndirilməsinin nəticələrinə əsasən, əməliyyatın növü və zərurətə bağlı olaraq aktiv əməliyyatlar zamanı mane olunmuş ərazilərdə reabilitasiya və bərpa işləri aparır. Hazırda əməliyyatların hamısı bu davamlı təcrübələrə uyğun aparılır ki, bu da ətraf mühitin məsuliyyətli idarə edilməsinə sadıqlığımızı və global davamlılıq standartlarına uyğunlaşma öhdəliyimizi əks etdirir.

Dağılmalar

SOCAR müəssisələr üzrə neft çirklənməsi hadisələrinə sürətli və effektiv cavab sisteminin qurulmasını təmin etmək məqsədilə Neft dağılmaları idarəetmə planını (Oil Spill Management Plan - OSMP) hazırlamış və tətbiq etmişdir. OSMP, həmçinin planlaşdırılan layihələrdə neft dağılmaları risklərinin müəyyənləşdirilməsinə və preventiv tədbirlərin hazırlanmasına da diqqət yetirir.

“LightHouse” layihəsi çərçivəsində infrastrukturun hərtərəfli diaqnostikası aparılır. Bu, infrastrukturun hər bir komponentinin (boru kəmərləri, anbarlar) riskini qiymətləndirməyə və beləliklə, SOCAR-ın bütün aktivlərində geniş texniki xidmət proqramlarına üstünlük verməyə imkan yaradır.

Növbəti addım olaraq sənaye standartlarına uyğun mərkəzləşdirilmiş Dağılmaların İdarəetmə və Hesabat Sisteminin inkişaf etdirilməsi planlaşdırılmışdır. Bu təşəbbüs neft dağılmasına hazırlığı gücləndirməklə sağlamlıq, təhlükəsizlik və ətraf mühitə qarşı neqativ təsirləri azaldacaq və bu kimi hadisələrə cavab vermə qabiliyyətini təkmilləşdirəcəkdir.

Resurslardan istifadə və dövriyyə

SOCAR-ın Ekoloji Siyasəti təbii resursların və xammalın davamlı idarə olunması ilə bağlı həsr edilmiş genişmiqyaslı öhdəlikləri əhatə edir. Sözügedən siyasətin əsas elementi təbii resursların və xammalın istifadəsinin səmərəliliyini və davamlılığını artırmağa yönəlmiş müvafiq öhdəliklərə nail olmaq üçün maraqlı tərəflərlə əlaqələrin və əməkdaşlığın genişləndirilməsidir.

Hazırda SOCAR innovativ “Pyrolysis Gas” yaşıl layihəsini qiymətləndirir. Bu təşəbbüs tullantı plastiklərinin “Azərikimya” İB-də Buxar “Cracker” Qurğusu ilə inteqrasiya olunmuş Pirofiz Bölməsi vasitəsilə emal edilməsi məqsədi daşıyır. Texnologiya qalıq yanacaqlara və karbonun digər formalarına olan ehtiyacı aradan qaldıran yüksək səmərəli prosesə əsaslanır və plastiklə zəngin olan məişət tullantılarının Yaşıl Qaza çevrilməsi imkanlarını təmin edir. Alınan piroliz məhsullarının daha da yüksək keyfiyyətli polimerlərə çevrilməsi planlaşdırılır.

Ekoloji fəaliyyət və tədbirlərə çəkilən xərclər

Cədvəl 46. 2021-2023-ci illərdə SOCAR-ın Ekoloji fəaliyyəti və ekoloji tədbirlərinə çəkilən xərclər

Ekoloji fəaliyyət və ekoloji tədbirlərə çəkilən xərclər	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə, min AZN	26 000	34 000	15 000
SOCAR Türkiyə, AZN	22 385.93	434 640	316 515

Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri

GRI 2-21, 2-30, 202-1, 302-1, 302-3, 302-4, 302-5, 305-1, 305-3, 305-4, 305-7, 306-3, 306-4, 306-5, 401-1, 405-2

Sənaye göstəriciləri

2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın Azərbaycanda təsdiq edilmiş neft və qaz ehtiyatları

Ehtiyat kateqoriyaları	Neft, 10 ³ mt			Kondensat, 10 ⁶ mt			Qaz, 10 ⁶ m ³		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Təsdiq edilmiş, işlənmiş	56 785	61 132	55 508	6 180	7 381	7 010	68 324	61 975	59 982
Təsdiq edilmiş, işlənmiş və istehsala daxil edilən	56 785	59 280	53 211	6 180	4 718	7 010	68 324	52 040	59 596
Təsdiq edilmiş, işlənmiş və istehsala daxil edilməyən	0	1 852	2 297	0	2 663	0	0	9 935	386
Təsdiq edilmiş və işlənmemiş	24 711	32 791	26 911	9 359	8 457	6 855	62 779	51 751	52 804
Ümumi təsdiq edilmiş	81 496	93 923	82 419	15 539	15 838	13 865	131 103	131 726	112 786

2021-2023-cü illərdə SOCAR üzrə neft-qaz emalı

Sənaye nəticələri	2021	2022	2023
Neft emalı, min ton	6 630.2	6 240.32	6 501.70
Qaz emalı, mln. m ³	3 602.3	3 608.53	3 506.94

2021-2023-cü illərdə emal müəssisələrində istehsal olunmuş məhsulların həcmi, min ton

Müəssisənin adı	2021	2022	2023
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunda	6 214	5 851	6 165.21
“Azərikimya” İB-də	799.48	563.67	591.41
Metanol Zavodunda	378.0	534.5	494.59
Karbamid Zavodunda	355.25	537.07	453.58

Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi

2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın əməyin mühafizəsi xərcləri, AZN

Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi xərcləri	2021	2022	2023
Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyinə, o cümlədən:	20 838 576	24 000 076	35 008 380
Əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə nomenklatur tədbirlərə	13 002 296	16 764 746	22 209 323
Xüsusi geyim, xüsusi ayaqqabı və digər fərdi mühafizə vasitələrinə	6 390 410	5 618 055	10 890 616
Süd təchizatına	1 375 335	1 226 517	1 452 544
Digər xərclər	70 535	390 758	455 897

2023-cü il üzrə SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyət sahələrinə görə bədbəxt hadisələrin sayı

Müəssisə	Bədbəxt hadisələrin sayı
“Azneft” İB	5
Qaz İxrac İdarəsi	1
KQİT	1
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	5
“Neftqaztikinti” trestı	4
Nəqliyyat İdarəsi	1
“Neftqazelmütədqiqatlayihə” İnstitutu	1
Cəmi	18

2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

	2021	2022	2023
Cəmi bədbəxt hadisələrin sayı, o cümlədən;	12	17	18
ölümlə nəticələnən	0	0	2
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı, o cümlədən;	12	17	21
həlak olmuş işçilərin sayı	0	0	4
itkin düşmüş işçilərin sayı	1	0	0
Peşə xəstəliklərinin sayı	0	0	0
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	1 114	984	826
İşçilərin orta siyahı sayı	49 184	48 031	48 139
Cəmi işlənmiş saat	87 374 090	83 781 368	83 131 323
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	0.02	0.04	0.05
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	2.55	2.35	1.99
Bədbəxt hadisələrin tezlik əmsalı (hər 1000 nəfər işçiyə düşən hadisələrin sayı)	0.24	0.35	0.37
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	92.83	57.88	51.63

2021-2023-cü illərdə birgə müəssisələrin və əməliyyat şirkətlərinin əməyin təhlükəsizliyi sahəsində məsuldarlıq göstəriciləri

	2021	2022	2023
Cəmi bədbəxt hadisələrin sayı, o cümlədən;	16	13	14
ölümlə nəticələnən	0	2	0
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	16	12	16
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	399	352	520
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	24.93	32	37,14
Bədbəxt hadisələrin tezlik əmsalı (hər 1 000 nəfər işçiyə düşən hadisələrin sayı)	0.59	0.502	0,63
Peşə xəstəliklərinin sayı	0	0	0
İşçilərin orta siyahı sayı	27 074	25 887	22 140
Cəmi işlənmiş saat	255 276	52 119 867	45 055 475
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	155	0.046	0,06
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	0.013	1.35	2,31

2021-2023-cü illərdə "SOCAR Türkiyə"nin əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

Göstəricilər	2021	2022	2023
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	15	17	5
Cəmi həlak olmuş işçilərin sayı	0	2	0
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	346	229	43
Cəmi işlənmiş saat	7 621 629	9 655 334	9 799 788
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200000 işlənmiş saata)	0.39	0.35	0.10
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	23.07	15.27	8.6
"SOCAR Türkiyə"nin təchizatçıları və podratçıları üzrə	2021	2022	2023
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	22	17	24
Cəmi həlak olmuş işçilərin sayı	0	0	0
Cəmi işlənmiş saat	6 021 139	11 207 177	10 171 972
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	0.73	0.30	0.47

2021-2023-cü illərdə "SOCAR Energy Ukraine"nin əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

"SOCAR Energy Ukraine" üzrə	2021	2022	2023
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	0	0	1
Cəmi həlak olmuş işçilərin sayı	0	0	0
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	0	0	28
Xəstəliklə əlaqədar işə çıxmamalar	13 657	8 686	8 216
İşçilərin sayı	2 001	1 719	1 794
Cəmi işlənmiş saat	3 643 119	2 665 061	3 059 303
Cəmi işlənmiş gün	414 303	302 406	333 246
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 1000 000 işlənmiş saata)	0	0	0
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 1000 000 işlənmiş saata)	0	0	84

2021-2023-cü illərdə "SOCAR Energy Georgia"nin əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

"SOCAR Energy Georgia" üzrə	2021	2022	2023
Xəsərət almış əməkdaşların sayı	0	0	0
Həlak olmuş işçilərin sayı	0	0	0
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	0	0	0
Xəstəliklə əlaqədar işə çıxmamalar	6 929	31 956	6 269
İşçilərin sayı	4 451	4 914	4 055
Cəmi işlənmiş saat	8 668 528	9 533 040	8 027 408
Cəmi işlənmiş gün	1 083 566	1 191 630	1 003 426
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 1000 000 işlənmiş saata)	0	0	0
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 1000 000 işlənmiş saata)	0	0	0

2021-2023-cü illərdə "SOCAR Energy Switzerland"nin əməyin təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstəriciləri

"SOCAR Energy Switzerland" üzrə	2021	2022	2023
Cəmi zədə almış əməkdaşların sayı	34	43	33
Cəmi həlak olmuş işçilərin sayı	0	0	0
İstehsalat zədələnmələri nəticəsində itirilmiş iş günlərinin sayı	368	614	522
İşçilərin sayı	783	804	818
Cəmi işlənmiş saat	1 339 906	1 305 919	1 325 284
Cəmi işlənmiş gün	159 513	155 466	157 772
İstehsalat zədələnməsi əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	5.07	6.59	4.98
İtirilmiş iş günləri əmsalı (hər 200 000 işlənmiş saata)	54.93	94.03	78.78
Bədbəxt hadisələrin ağırlıq əmsalı (hər hadisəyə düşən itirilmiş günlərin sayı)	10.82	14.28	15.82

İnsan resursları üzrə əsas göstəricilər

2021-2023-cü illər üzrə işçilərin sayı, nəfər

SOCAR-ın müəssisəsi	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	48 870	48 042	48 320
SOCAR Türkiyə	5 179	5 251	5 509
SOCAR Energy Georgia	4 451	4 914	4 055
SOCAR Energy Ukraine	2 001	1 719	1 794
SOCAR Energy Switzerland	783	803	818

SOCAR üzrə 2021-2023-cü illər ərzində işçilərin sayının dinamikasına görə bölgüsü, nəfər

	2021	2022	2023
Azərbaycan			
Qadın	7 981	7 688	7 631
Kişi	40 889	40 354	40 689
Cəmi	48 870	48 042	48 320
Türkiyə			
Qadın	628	657	791
Kişi	4 551	4 553	4 718
Cəmi	5 179	5 210	5 509
Gürcüstan			
Qadın	887	1 269	1 112
Kişi	3 564	3 645	2 943
Cəmi	4 451	4 914	4 055
Ukrayna			
Qadın	1 049	874	966
Kişi	952	845	828
Cəmi	2 001	1 719	1 794
İşveçrə			
Qadın	529	544	547
Kişi	254	259	271
Cəmi	783	803	818

SOCAR üzrə 2021-2023-cü illər ərzində SOCAR üzrə işçilərin yaş qruplarına görə bölgüsü, nəfər

	30 yaşından aşağı	30-50 yaşlar arası	50 yaşından yuxarı
Azərbaycan	2023		
	4 218	23 617	20 485
	2022		
	3 863	23 153	21 026
	2021		
	3 730	23 709	21 431
Türkiyə	2023		
	758	4 456	295
	2022		
	939	4 045	226
	2021		
	848	4 026	305
Gürcüstan	2023		
	580	2 046	1 429
	2022		
	802	2 467	1 645
	2021		
	693	2 286	1 472
Ukrayna	2023		
	456	949	389
	2022		
	479	913	327
	2021		
	636	1 036	329
İsveçrə	2023		
	249	382	187
	2022		
	254	380	169
	2021		
	269	349	165

SOCAR üzrə 2021-2023-cü illər üzrə illər ərzində işçilərin əmək müqaviləsinin növünə görə bölgüsü, nəfər

	2021		2022		2023	
	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi
Azərbaycan						
Daimi işçilərin sayı	7 932	40 377	7 666	39 802	7 613	40 141
Müvəqqəti işçilərin sayı	49	512	22	552	18	548
Tam-ştat	7 979	40 879	7 686	40 344	7 629	40 679
Yarım-ştat	2	10	2	10	2	10
Türkiyə						
Daimi işçilərin sayı	628	4 551	657	4 553	791	4 718
Müvəqqəti işçilərin sayı	0	0	0	0	0	0
Tam-ştat	628	4 551	657	4 553	789	4716
Yarım-ştat	0	0	0	0	2	2
Gürcüstan						
Daimi işçilərin sayı	887	3 564	1 269	3 645	1 112	2 943
Müvəqqəti işçilərin sayı	0	0	0	0	0	0
Tam-ştat	886	3 564	1 268	3 645	1 106	2 942
Yarım-ştat	1	0	1	0	6	1
Ukrayna						
Daimi işçilərin sayı	1 049	952	874	845	966	828
Müvəqqəti işçilərin sayı	0	0	0	0	0	0
Tam-ştat	1 016	923	804	790	924	793
Yarım-ştat	33	29	70	55	42	35
İsveçrə						
Daimi işçilərin sayı	516	237	533	245	535	252
Müvəqqəti işçilərin sayı	13	17	11	14	12	19
Tam-ştat	202	158	202	157	199	164
Yarım-ştat	327	96	342	102	348	107

SOCAR üzrə 2021-2023-cü illər ərzində kadr axını və kollektiv əmək müqaviləsi ilə əhatə olunan işçilər, %

	2021	2022	2023
Azərbaycan			
Kadr axını	1.4	2.4	1.4
Kollektiv əmək müqaviləsi	100	100	100
Türkiyə			
Kadr axını	8.3	6.7	4.93
Kollektiv əmək müqaviləsi	78	77	72
Gürcüstan			
Kadr axını	17.5	27.3	41.6
Kollektiv əmək müqaviləsi	93	93	93
Ukrayna			
Kadr axını	45.2	37.26	38.26
Kollektiv əmək müqaviləsi	8.6	9.08	9.03
İsveçrə			
Kadr axını	38.7	41	40.34
Kollektiv əmək müqaviləsi	84.93	85.18	85.33

SOCAR üzrə 2021-2023-cü illər ərzində işə qəbul edilmiş və işdən azad olunmuş işçilərin cins və yaş qruplarına bölünməklə sayı, nəfər

	2021	2022	2023
Azərbaycan			
İşə qəbul edilmiş işçilər	1 871	2 781	3 313
Qadın	301	313	407
Kişi	1 570	2 468	2 906
30 yaşından aşağı	784	1 203	1 629
30-50 yaş arası	718	1 109	1 388
50 yaşından yuxarı	369	469	296
İşdən azad olunmuş işçilər	723	2 174	1 195
Qadın	64	418	237
Kişi	659	1 756	958
30 yaşından aşağı	71	324	149
30-50 yaş arası	200	1 188	327
50 yaşından yuxarı	452	662	719
Türkiyə			
İşə qəbul edilmiş işçilər	342	377	480
Qadın	109	83	155
Kişi	233	294	325
30 yaşından aşağı	193	197	252
30-50 yaş arası	147	178	225
50 yaşından yuxarı	2	2	3
İşdən azad olunmuş işçilər	428	346	264
Qadın	118	53	56
Kişi	310	293	208
30 yaşından aşağı	79	106	37
30-50 yaş arası	270	159	190
50 yaşından yuxarı	79	81	37
Gürcüstan			
İşə qəbul edilmiş işçilər	722	1 319	1 008
Qadın	90	417	298
Kişi	632	902	710
30 yaşından aşağı	308	584	351
30-50 yaş arası	325	548	447
50 yaşından yuxarı	89	187	210
İşdən azad olunmuş işçilər	784	1 276	1 867
Qadın	87	353	469
Kişi	697	923	1 398
30 yaşından aşağı	212	484	415
30-50 yaş arası	323	608	898
50 yaşından yuxarı	249	184	554
Ukrayna			
İşə qəbul edilmiş işçilər	916	411	747
Qadın	471	220	483
Kişi	445	191	264
30 yaşından aşağı	471	172	314
30-50 yaş arası	355	188	315
50 yaşından yuxarı	90	51	118
İşdən azad olunmuş işçilər	902	693	672
Qadın	435	393	390
Kişi	467	300	282
30 yaşından aşağı	450	276	278
30-50 yaş arası	358	332	312
50 yaşından yuxarı	94	85	82
İsveçrə			
İşə qəbul edilmiş işçilər	234	331	331
Qadın	149	220	184
Kişi	85	111	147
30 yaşından aşağı	133	174	188
30-50 yaş arası	88	132	109
50 yaşından yuxarı	13	25	34
İşdən azad olunmuş işçilər	312	325	330
Qadın	194	214	190
Kişi	118	111	140
30 yaşından aşağı	188	170	170
30-50 yaş arası	97	122	121
50 yaşından yuxarı	27	33	39

SOCAR üzrə 2021-2023-cü illərdə ərzində hər bir işçinin orta təhsil saati, cins və işçi kateqoriyası ilə

	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Rəhbər işçilər	12.3	10.5	9.5
Mütəxəssislər	10.4	10.8	8.9
Texniki icraçılar	11.2	6.0	1.7
Fəhlələr	8.5	7.2	10.2
Kişi	10.4	9.0	10.6
Qadın	4.0	4.3	5.5
SOCAR Türkiyə			
Rəhbər işçilər	46.7	30.1	51.0
Mütəxəssislər	22.0	61.2	54.0
Texniki icraçılar	43.8	54.2	37.0
Fəhlələr	44.8	43.7	38.0
Kişi	47.8	48.7	41.3
Qadın	49.2	51.0	55.2
SOCAR Energy Georgia			
Rəhbər işçilər	0.4	4.3	6.4
Mütəxəssislər	0.4	4.5	4.2
Texniki icraçılar	3.5	3.8	8.3
Fəhlələr	9.1	10.5	10.0
Kişi	5.3	7.4	10.0
Qadın	0.6	2.1	2.6
SOCAR Energy Ukraine			
Rəhbər işçilər	43.1	48.1	48.1
Mütəxəssislər	149.8	101.7	171.6
Texniki icraçılar	38.5	44.5	47.2
Fəhlələr	169.8	106.3	156.6
Kişi	170.7	100.5	147.2
Qadın	135.0	95.2	164.9
SOCAR Energy Switzerland			
Rəhbər işçilər	12.0	9.8	12.0
Mütəxəssislər	12.0	12.9	12.0
Texniki icraçılar	23.9	36.0	36.0
Kişi	20.1	20.2	20.0
Qadın	21.8	22.0	21.8

2023-cü ildə SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə valideyn məzuniyyəti barədə işçilərin dinamikası, nəfər

Valideyn məzuniyyətini götürmək hüququna malik işçilərin sayı	835
Valideyn məzuniyyətindən istifadə edən işçilərin sayı	501
Hesabat dövrü ərzində valideyn məzuniyyətindən qayıtmış işçilərin sayı	173
Hesabat dövrü ərzində valideyn məzuniyyətindən qayıtmağı gözlənilən işçilərin ümumi sayı	252
Valideyn məzuniyyətindən qayıtmış və artıq 12 ay ərzində işdə qalan işçilərin ümumi sayı	296
İşə qayıtma səviyyəsi	100%
İşdə qalma səviyyəsi	100%

2023-cü il üzrə SOCAR-ın "Fəhlədən Mühəndisə" İnkişaf Proqramının hədəf kütləsi

	Proqramın şamil edildiyi işçi sayı			Proqrama qoşulan işçi sayı			Mühəndis vəzifəsinə yerləşdirilən işçi sayı
	İşçi	Qazi	Ümumi	İşçi	Qazi	Ümumi	
Cəmi	579	192	771	304	169	473	145

2023-cü ildə SOCAR-ın TTSİ-də keçirilmiş təlimlərin növü və sayı, nəfər

Təlim - Tədris Mərkəzinin adı	İştirakçı sayı
Kadr Hazırlığının Təşkili Mərkəzi	7 973
Dənizdə İnsan Həyatının Mühafizəsi üzrə Təlim Mərkəzi	3 355
Sumqayıt Təlim-Tədris Mərkəzi	278
Qala Təlim-Tədris Mərkəzi	502
Qobustan Regional Təlim Mərkəzi	2 923
Kənar təlim mərkəzləri	1 714
Orietasiya təlimi	360
Cəmi	17 105

2023-cü ildə SOCAR Baş Ofis və SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə fərdi hədəfləri müəyyən edilən işçilər, nəfər

Müəssisə	
SOCAR Baş Ofis	591
"Azərikimya" İstehsalat Birliyi	709
"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi	3 211
"Azneft" İstehsalat Birliyi	3 022
Təhlükəsizlik İdarəsi	198
Geofizika və Geologiya İdarəsi	553
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	344
Karbamid Zavodu	150
"Kompleks qazma işləri" trestı	660
Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	176
Metanol Zavodu	159
Neft Kəmərləri İdarəsi	241
"Neftqazəlmətdəqiqatlayihə" İnstitutu	795
"Neftqaztikinti" trestı	643
Nəqliyyat İdarəsi	686
Qaz İxrac İdarəsi	527
Sosial İnkişaf İdarəsi	202
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	168
"Azərbaycan neft təsərrüfatı jurnalı" redaksiyası	17
Əmək Şəraiti Normalarının İşlənməsi İdarəsi	74
Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	176
Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodu	43
Cəmi	13 345

2021-2023-cü illər ərzində işçilərə təqdim olunan başlanğıc əmək haqqının ölkədə minimal əmək haqqına nisbəti

	2021		2022		2023	
	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi	Qadın	Kişi
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1.24	1.24	1.24	1.24	1.24	1.24
SOCAR Türkiyə	1.17	1.01	1.08	1.11	1.05	1.00
SOCAR Energy Georgia	7.50	7.50	7.50	7.50	10.5	10.5
SOCAR Energy Ukraine	1.03	1.03	1.00	1.00	1.00	1.00

2021-2023-cü illər ərzində işçi müraciətinə baxılması və vətəndaş müraciətləri sayı üzrə statistika

Göstəricilər	2021	2022	2023
hr@socar.az ünvanına daxil olmuş və cavablandırılmış işçi müraciətlərin sayı	4418	7153	10625
Opentext ECM vasitəsilə daxil olmuş vətəndaş müraciətlərin sayı	1626	1067	700

Sosial fəaliyyət və yerli inkişafa dəstək

2021-2023-cü illərdə SOCAR Qrupun cəmi sosial xərcləri, mln. AZN

	2021	2022	2023
SOCAR-ın cəmi sosial xərcləri	261	214	300

2021-2023-cü illərdə "SOCAR Türkiyə"nin sosial layihələr üzrə xərcləri, AZN

Sosial layihələr	2021	2022	2023
Səhiyyə	365 914	21 221	12 112
Təhsil	209 297	186 657	143 739
Ətraf mühit	788 653	434 640	316 515
Fövqəladə hallardan zərərçəkənlərə yardım	171 013	270 323	5 250 409
Fond və institutlara göstərilən maddi yardımlar	408 273	524 960	
Fərdlərə göstərilən maddi yardımlar	54 839		
Sosial			2 609 683
İdman	108 974	287 551	
Cəmi	2 106 963	1 725 352	8 332 458

2021-2023-cü illərdə "SOCAR Energy Georgia"nın sosial layihələr üzrə xərcləri, AZN

Sosial layihələr	2021	2022	2023
Səhiyyə	8 442	0	0
Təhsil	0	0	0
Digər	62 565	152 755	130 496
Cəmi	71 007	152 755	130 496

Təchizat zəncirinin idarə edilməsi

2021-2023-cü illərdə yerli təchizatçılara xərclənən vəsaitin nisbəti, %

İl	SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	SOCAR Türkiyə	SOCAR Energy Georgia	SOCAR Energy Ukraine	SOCAR Energy Switzerland
2021	88	90	94	96	86
2022	38	82	93.5	95	92
2023	52	82	97	99	81

Ekoloji Fəaliyyətin idarə edilməsi üzrə göstəricilər

2021-2023-cü illərdə SOCAR-da tullantıların idarə edilməsi, min ton

Tullantının növü	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Əmələ gəlmiş tullantılar	131.26	151.99	130.64
Təhlükəli	117.49	127.10	113.70
Təhlükəsiz	13.77	24.89	16.94
İstifadə olunmuş tullantılar	2.66	1.05	1.01
Təhlükəli	2.66	1.05	0.78
Təhlükəsiz	0	0	0.23
Kənar təşkilatlara ötürülmüş tullantılar, o cümlədən	147.4	149.49	132.95
Təhlükəli	134.4	124.83	116.21
Təhlükəsiz	12.96	24.67	16.73
Tullantı Mərkəzinə ötürülmüş tullantılar	9.46	31.15	74.45
Təhlükəli	9.03	22.19	73.63
Təhlükəsiz	0.43	8.966	0.82
Zərərsizləşdirilmiş və ya kənarlaşdırılmış tullantıların miqdarı	2.49	1.16	0.42
Təhlükəli	2.27	0.94	0.22
Təhlükəsiz	0.22	0.22	0.21
SOCAR Türkiyə üzrə			
Əmələ gəlmiş tullantılar	58.56	260.60	103.09
Təhlükəli	34.73	33.84	32.31
Təhlükəsiz	23.83	226.77	70.78
Emal olunmuş tullantılar	19.04	26.78	14.58
Təhlükəli	11.27	21.01	5.72
Təhlükəsiz	7.77	5.77	8.86
Digər təşkilatlara ötürülmüş tullantılar	57.72	258.85	100.76
Təhlükəli	33.97	32.85	30.43
Təhlükəsiz	23.75	226.01	70.33
“SOCAR Energy Ukraine” üzrə			
Əmələ gəlmiş tullantılar	10.64	3.34	2.4429
Təhlükəli	0.01	0	0.0021
Təhlükəsiz	10.63	3.34	2.44
İstifadə olunmuş tullantılar	10.64	3.34	2.44
Təhlükəli	0.01	0.00	0.0021
Təhlükəsiz	10.63	3.34	2.4429

2021-2023-cü illərdə SOCAR üzrə istifadə edilmiş suyun həcmi haqqında məlumat, mln. m³

Müəssisələr	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	55.34	56.91	57.84
SOCAR Türkiyə	26.21	24.87	23.12
SOCAR Energy Georgia	0.16	0.14	0.13
SOCAR Energy Ukraine	0.12	0.08	0.10

2021-2023-cü illərdə SOCAR üzrə su intensivliyinin nisbəti (işçi sayına görə min m³ sudan istifadə)

Müəssisələr	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1.13	1.18	1.2
SOCAR Türkiyə	5.06	4.77	4.20
SOCAR Energy Georgia	0.03	0.03	0.03
SOCAR Energy Ukraine	0.06	0.05	0.06

2021-2023-cü illərdə SOCAR-da istehsalat prosesində qapalı sistemdə istifadə olunan sular, mln. m³

Göstəricilər	2021	2022	2023
SOCAR-ın Azərbaycan üzrə			
Dövr etdirilən su	328.50	281.5	274.17
Təkrar-ardıcıl istifadə olunan su	0.88	1.22	0.01

2021-2023-cü illərdə SOCAR-da elektrik enerjisi sərfiyyatı haqqında məlumat, min kVt-saat

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
SOCAR üzrə cəmi, o cümlədən:	2 914 605	2 708 321	2 871 191
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	1 176 429	1 202 879	1 295 521
SOCAR Türkiyə	1 688 459	1 455 071	1 527 862
SOCAR Energy Georgia	24 570	31 369	27 584
SOCAR Energy Ukraine	13 046	8 989	10 448
SOCAR Energy Switzerland ²²	12 100	10 013	9 776

2021-2023-cü illərdə SOCAR-da elektrik enerjisi intensivliyinin nisbəti, işçi sayına görə

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	24.2	25.04	26.8
SOCAR Türkiyə	326.0	279.28	277.34
"SOCAR Energy Georgia"	5.5	6.38	6.80
"SOCAR Energy Ukraine"	6.5	5.23	5.82
"SOCAR Energy Switzerland"	15.5	12.8	12.0

²²"SOCAR Energy Switzerland" üzrə 2022-ci ildə elektrik enerjisi istehlakı göstəricisi cari hesabat ilində verilən son məlumatlara əsasən yenilənib.

2021-2023-cü illərdə SOCAR-da istifadə olunmuş yanacaq haqqında məlumat

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Benzin, ton	6 307	6 233	5 985
Dizel, ton	29 128	31 403	27 131
Təbii qaz, min m ³	1 140 341	1 282 037	1 665 528
SOCAR Türkiyə			
Benzin, ton	0	0	46.82
Dizel, ton	904	985.6	1 287
Təbii qaz, min m ³	870 604	662 123	567 713
“SOCAR Energy Georgia”			
Benzin, ton	519	465	336
Dizel, ton	347	478	559
Təbii qaz, min m ³	1.41	9.63	1.45
“SOCAR Energy Ukraine”			
Benzin, ton	187	135	218
Dizel, ton	82	193	279
Təbii qaz, min m ³	31.9	16.4	9.51

2021-2023-cü illərdə SOCAR-da çirkab suların idarə edilməsi, m³

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə			
Əmələ gələn çirkab suların həcmi	7 952 773	7 652 450	8 283 706
Təmizlənmədən axıdılan çirkab suların həcmi, o cümlədən:	316 630	283 495	244 492
Torpağa	6 770	7 898	123 525
Suya	309 860	275 597	120 967
Təmizləndikdən sonra axıdılmış çirkab suların həcmi	7 636 143	7 368 955	8 039 214
SOCAR Türkiyə			
Əmələ gələn çirkab suların həcmi	10 500 322	12 132 534	10 552 998
Təmizlənmədən axıdılan çirkab suların həcmi	0	12 504	15 662
Təmizləndikdən sonra axıdılmış çirkab suların həcmi	10 500 322	12 120 660	10 537 336

2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın “Azneft” İB, BM və ƏŞ-də neft məhsulları ilə çirklənmiş və lay suları altında qalmış torpaqlar haqqında məlumat, ha.

Torpaqların çirklənmə səbəbi	2021		2022		2023	
	“Azneft” İB	BM və ƏŞ	“Azneft” İB	BM və ƏŞ	“Azneft” İB	BM və ƏŞ
Neft məhsulları ilə çirklənmiş və lay suları altında qalmış torpaqların ümumi sahəsi,	1 120.23		1 008.8		841.4	
o cümlədən:	487.33	632.90	459.63	549.17	383.92	457.48
Neft və neft məhsulları ilə çirklənmiş torpaqların sahəsi	123.85	373.38	335.8	330.76	260	305.93
Lay suları altında qalmış torpaqların sahəsi	363.48	259.52	123.9	218.4	123.9	151.55

2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın neft, neftli su və digər istehsalat tullantıları ilə çirklənmiş torpaq sahələrinin bərpası və abadlaşdırılması haqqında məlumat, ha

Müəssisənin adı	2021	2022	2023
SOCAR üzrə cəmi, o cümlədən:	53.61	68.2	70.88
“Azneft” İB	30.95	27.7	30.6
BM və ƏŞ	22.66	40.5	40.28

2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın Ekoloji fəaliyyəti və ekoloji tədbirlərinə çəkilən xərclər, min AZN

Ekoloji fəaliyyət və ekoloji tədbirlərə çəkilən xərclər	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə, min AZN	26 000	34 000	15 000
SOCAR Türkiyə, AZN	22 385.93	434 640	316 515

2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyəti üzrə resursların istifadəsi intensivliyi

Upstream emissiya, su istehlakı və enerjiden istifadəsi intensivliyi	2021	2022	2023
Birbaşa (t CO ₂ e/t məhsul)	0.56	0.46	0.52
Sudan istifadə nisbəti (m ³ /t məhsul)	5.58	5.47	6.13
Elektrik enerjisi nisbəti (kVt/t məhsul)	49.03	53.66	54.52

“Downstream” emissiya, su istehlakı və enerjiden istifadə nisbətləri	2021	2022	2023
Birbaşa (t CO ₂ e/t məhsul)	0.21	0.25	0.30
Sudan istifadə nisbəti (m ³ /t məhsul)	2.16	2.25	1.99
Elektrik enerjisi nisbəti (kVt/t məhsul)	100.73	89	103.01

“Midstream” emissiya, su istehlakı və enerjiden istifadə nisbətləri	2021	2022	2023
Birbaşa (t CO ₂ e/t məhsul)	0.00005	0.00006	0.00003
Sudan istifadə nisbəti (m ³ /t məhsul)	0.00010	0.00011	0.00033
Elektrik enerjisi nisbəti (kVt/t məhsul)	0.007	0.007	0.077

2021-2023-cü illərdə SOCAR-da İEYQ emissiyaları haqqında məlumat

Müəssisələrin adı	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	7 537.7	7 852.9	8 367.45
Birbaşa emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	6 810.3	6 708.7	7 112.7
Dolay emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	727.4	1 144.2	1 254.75
“SOCAR Türkiyə” üzrə²³	4 422	4 722	4 887.13
Birbaşa emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	3 892	4 285.4	4 377
Dolay emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	530.1	436.3	510.13
“SOCAR Energy Georgia” üzrə²⁴	0.5	0.7	82.163
Birbaşa emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	0.5	0.7	82.163
Dolay emissiyalar, min ton CO ₂ -ekv.	0	0	0

²³ “SOCAR Türkiyə”nin 2023-cü il üzrə 14064-1 standartı çərçivəsində birbaşa və dolay İEYQ emissiyalarının hesablanması və təsdiqlənməsi prosesi davam edir

²⁴ “SOCAR Energy Georgia”nın 2023-cü il üzrə emissiya göstəriciləri “IPCC AR5” hesabatının yenilənmiş qlobal istiləşmə potensialı (GWP) əmsalları əsasında hesablanmışdır

2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə İEYQ-nin birbaşa emissiyaları haqqında məlumat, min ton CO₂-ekv.

İEYQ emissiyaları	2021	2022	2023
SOCAR üzrə cəmi, min ton CO ₂ -ekv., o cümlədən:	6 810.3	6 708.7	7 049.87
Stasionar mənbələrdən cəmi, o cümlədən:	6 738.9	6 605.7	6 832.85
Struktur bölmələr	6 562.8	5 996.9	6 594.14
BM və ƏŞ	176.1	608.8	238.71
Mobil mənbələrdən cəmi, o cümlədən:	71.4	102.9	64.59
SOCAR	54.6	66.3	50.96
BM və ƏŞ	16.8	36.7	13.63

2021-2023-cü illərdə SOCAR üzrə stasionar mənbələrdən atmosfərə atılan çirkləndirici maddələrin miqdarı, min ton

Müəssisələrin adı	2021	2022	2023
SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə	223.20	106.67	112.26
bərk cisimlər	0.25	0.23	0.17
qaz və maye halında olan maddələr, o cümlədən:	111.49	106.39	112.09
Kükürd dioksidi	0.76	0.58	0.85
Azot oksidi	3.08	3.44	2.49
Karbon oksidi	8.67	7.08	41.47
Karbohidrogenlər (uçucu orqanik birləşmələr olmadan)	87.91	83.35	60.52
Uçucu orqanik birləşmələr	10.28	10.61	13.07
Digər qaz halında olan maddələr	0.76	0.70	0.82
SOCAR Türkiyə üzrə cəmi, o cümlədən:	5.86	4.59	3.8
Kükürd dioksidi	2.7	1.23	1.25
Azot oksidi	2.3	2.9	2.06
Karbon oksidi	0.86	0.46	0.49
“SOCAR Energy Georgia” üzrə cəmi, o cümlədən:	0.65	0.59	0.53
Kükürd dioksidi	0.40	0.35	0.37
Azot oksidi	0.02	0.02	0.01
Karbon oksidi	0.23	0.22	0.15

2021-2023-cü illərdə SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyəti nəticəsində atmosfərə atılan qazların miqdarı, min ton

İEYQ-nin göstəriciləri	2021	2022	2023
Metan (CH ₄)	146.8	110.04	56.93
Azot oksidi (N ₂ O)	0.00913	0.0078	0.0695

2021-2023-cü illərdə SOCAR üzrə elektrik enerjisinin istehlakından (dolayı yolla) hesablanan İEYQ emissiyaları haqqında məlumat, min ton CO₂-ekv.

Biznes vahidləri	2021	2022	2023
SOCAR üzrə cəmi, o cümlədən:	717.4	813.9	1254.75
Struktur bölmələr	521.7	651	1082.73
BM və ƏŞ	195.7	162.9	172.02

2022-2023-cü illərdə SOCAR-ın strukturuna daxil olan müəssisələr üzrə birbaşa "Əhatə dairəsi 1" emissiyalarının atılmaları, min ton CO₂-ekv.

SOCAR-ın müəssisələri	2022	2023
"Azneft" İB	2 980.62	3 222.06
"Kompleks qazma işləri" trestı	17.53	31.116
Geofizika və Geologiya İdarəsi	0.15	0.83
Neft Kəmərləri İdarəsi	1.36	1.68
Qaz İxrac İdarəsi	247.57	376.09
"Azərikimya" İB	365.59	362.47
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	1 186.31	1601.72
Qaz Emalı Zavodu	225.65	106.53
Karbamid Zavodu	470.97	329.85
Metanol Zavodu	285.10	246.61
"Azəriqaz" İB	188.72	246.01
Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi	0.28	0.36
Neftqazəlmətdəqiqatlayihə İnstitutu	0.66	0.64
Bakı Ali Neft Məktəbi	0	0
"Neftqaztikinti" trestı	3.50	3.24
Təhlükəsizlik İdarəsi	0	0
Sosial İnkişaf İdarəsi	2.44	2.57
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	0.14	0.13
Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	0.31	0.30
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	0	0
Nəqliyyat İdarəsi	20.03	60.92
Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodu	0	0.95

"Upstream" üzrə birbaşa emissiyalar, min ton CO₂ ekv.

Müəssisənin adı	2023
"Azneft" İB	3 222.06
"Kompleks qazma işləri" trestı	31.116
Geofizika və Geologiya İdarəsi	0.83
Cəmi	3 254.0

"Midstream" üzrə birbaşa emissiyalar, min ton CO₂ ekv.

Müəssisənin adı	2023
Neft Kəmərləri İdarəsi	1.68
Qaz İxrac İdarəsi	376.09
Cəmi	377.77

"Downstream" üzrə birbaşa emissiyalar, min ton CO₂-ekv.

Müəssisənin adı	2023
"Azərikimya" İB	362.47
"Azəriqaz" İB	246.01
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	1601.72
Qaz Emalı Zavodu	106.53
Karbamid Zavodu	329.85
Metanol Zavodu	246.61
MİƏİ	0.36
Cəmi	2 893.55

Digər qurumlar üzrə birbaşa emissiyalar, min ton CO₂ ekv.

Müəssisənin adı	2023
"Neftqaztikinti" trestı	3.24
Nəqliyyat İdarəsi	60.92
Təlim Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsi	0.30
Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodu	0.95
Təhlükəsizlik İdarəsi	0
Sosial İnkişaf İdarəsi	2.57
Neftqazəlmətdəqiqatlayihə İnstitutu	0.64
İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi	0.13
Sənaye Təhlükəsizlik İdarəsi	0
Bakı Ali Neft Məktəbi	0
Baş ofis	0
Cəmi	68.75

"SOCAR Upstream Management" MMC üzrə 2023-cü il üzrə emissiyalar, min ton CO₂-ekv.

Əməliyyat Şirkətləri və Birgə Müəssisələr	Birbaşa emissiyalar	Dolaylı emissiyalar (elektrik enerjisindən istifadə)
Binagadi Oil Company	14.64	13.49
Karasu OC	15.58	21.33
Neftchala OCL	4.20	0
Shirvan OCL	102.85	28,93
Absheron OCL	4.77	0.21
Balakhani OCL	4.58	0.02
Surakhani Oil OCL S.A.	16.14	40.28
AzGerneft MMC	2.18	30.55
Bahar Energy OCL	52.34	13.99
Tagiyev OC	1.02	7.48
Salyan Oil Ltd.	17.70	14.17
Umid Babek OC	2.70	1.56
"SOCAR Polymer" MMC	15.55	0
Cəmi	254.25	172.02

İxtisarlər

- AB – Avropa Birliyi
AÇG – Azəri-Çıraq-Günəşli
AKİS – Aşağı Karbonlu İnkişaf Strategiyası
ANQSIHK - Azərbaycan Neft və Qaz Sənayəsi İşçiləri Həmkarlar Komitəsi
API – American Petroleum Institute (Amerika Neft İnstitutu)
AR – Azərbaycan Respublikası
ARDNŞ – Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti
AZN – Azərbaycan manatı
BANM – Bakı Ali Neft Məktəbi
BM – Birgə Müəssisələr
BMT – Birləşmiş Millətlər Təşkilatı
BOSIET – Basic Offshore Safety Induction and Emergency Training (Dənizdə təhlükəsizlik texnikasının əsasları və fəvqəladə hallar şəraitində hazırlıq üzrə təlim)
BP – “BP” Şirkəti
BTC – Bakı-Tbilisi-Ceyhan
CIS – Center for Internet Security
CQBK – Cənubi Qafqaz Boru Kəməri
COSO – “Treadway” Komissiyasının Sponsor Təşkilatları Komitəsi (Committee of Sponsoring Organization)
DDÖ – Dərin Dəniz Özülü
DEHSt – German Emissions Trading Authority (Almaniyanın Emissiyalar Ticarəti üzrə Səlahiyyətli orqanı)
DFK – Daimi Fəaliyyət göstərən Komissiyalar
DİM – Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri
DÖZ – Dərin Özüllər Zavodu
EEA – European Environment Agency (Avropa Ətraf Mühit Agentliyi)
EİB – Egey İxracatçılar Birliyi
EMEP – European Monitoring and Evaluation Programme (Avropa Monitorinq və Qiymətləndirmə Proqramı)
EMP- Ekoloji Monitorinq Proqramı
ETSN – Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
ƏSG – Əsas Səmərəlilik Göstəriciləri
ƏŞ – Əməliyyat Şirkəti
FQD – Fuel Quality Directive (Yanacaq Keyfiyyəti Direktivi)
GEL – Gürcüstan Larisi
GRI – Global Reporting Index (Hesabatlılıq üzrə Qlobal Təşəbbüs)
İB – İctimai Birlik
IEC – International Electrotechnical Commission
İEYQ – İstilik Effekti Yaradan Qazlar
INDC – Intended Nationally Determined Contributions (Nəzərdə tutulan, milli səviyyədə müəyyən edilmiş töhfələr)
İNYM – İrəlşdirilmiş Neft Yığıcı Məntəqəsində
IOGP – International Association of Oil & Gas Producers (Neft-Qaz Hasilatçılarının Beynəlxalq Birliyi)
IPCC – Intergovernmental Panel on Climate Change (İqlim Dəyişikliyi üzrə Hökumətlərəraslı Panel)
İRFT – İnsan Resursları Funksiyalarının Transformasiyası
İRİD – İnsan Resursları İdarə olunması Departamenti
İRİ – İnsan Resurslarının İdarə olunması
ISO – International Organization for Standardization (Beynəlxalq standartlaşdırma təşkilatı)
KES – Külək Elektrik Stansiyası

KİV – Kütləvi İnformasiya Vasitələri
KQIT – “Kompleks Qazma İşləri” Tresti
KSM – Korporativ Sosial Məsuliyyət
QEZ – Qaz Emalı Zavodu
QSC – Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti
LDAR – Leak Detection and Repair (Sızmaların müəyyən edilməsi və yerində aradan qaldırılması)
LPG – Liquefied Petroleum Gas (Mayeləşdirilmiş neft qazı)
MQKS – Magistral Qaz Kəmərləri Sahəsi
MMC – Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyət
MRV – Monitoring, Reporting and Verification (“Hesabatlılıq, Monitorinq və Yoxlama” Sistemi)
NAMA – Nationally Appropriate Mitigation Actions (Milli Fəaliyyət Planları)
NDC – “Nationally Determined Contributions” (Nəzərdə Tutulan Milli Səviyyədə Müəyyən edilmiş Təhfələr)
NEZ – Neft Emalı Zavodu
NQÇİ – Neft və Qaz Çıxarma İdarəsi
NQTT – “Neftqaztikinti” Tresti
NÖC – Nəzarət-Ölçü Cihazları
OC – Operating Company (Əməliyyat Şirkəti)
QİBK – Qərb İxrac Boru Kəməri
QMUÜB – Qeyri-Metan Uçucu Üzvi Birləşmələr
RİB – Risk İştahası Bəyannaməsi
RİK – Risklərin İdarə Edilməsi Komitəsi
SAP – “Sistem Analizi və Proqramlaşdırma” sistemi
SCP – South Caucasus Pipeline (Cənubi Qafqaz Boru Kəməri)
SƏTƏMM – Sağlamlıq, Əməyin Təhlükəsizliyi və Ətraf Mühitin Mühafizəsi
SOC – Security Operations Center (Təhlükəsizlik Əməliyyat Mərkəzi)
SOCAR – State Oil Company of the Republic of Azerbaijan (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti)
SOCAR AQŞ – SOCAR Abşeron Qazma Şirkəti
SRG – “Snam Rete Gas” Şirkəti
TANAP – Trans-Anadolu Qaz Boru Kəməri
TAP – Trans Adriatik Boru Kəməri
TİEM – Tullantıların İdarə Edilməsi Mərkəzi
TİM - Türkiyə İxracatçılar Məclisi
UER – Upstream Emission Reduction (Upstream seqmentində emissiyaların azaldılması)
VTİSK – Vəzifələrin Tarif-İxtisas Sorğu Kitabçası
YDM – Yanacaqoldurma Məntəqələri
WEF – World Economic Forum (Dünya İqtisadi Forumu)
4 SİM – Dördüncü Sənayə İnqilabının Təhlili və Koordinasiya Mərkəzi

GRI Standartlarına uyğunluq cədvəli

GRI Standartı	Açıqlama	Açıqlama statusu	Səhifə	Şərhlər
GRI 2: Ümumi açıqlamalar – Təşkilatın profili	2-1. Təşkilatı təfərrüatlar	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında; Şirkət haqqında; SOCAR-ın biznes modeli; SOCAR-ın Azərbaycanca fəaliyyət istiqamətləri	6, 9, 10	
	2-2. Təşkilatın dayanıqlı inkişaf hesabatına daxil edilən qurumlar	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında; SOCAR-ın Azərbaycanca fəaliyyət istiqamətləri; Xarici bazarda fəaliyyət	6, 10, 13	
	2-3. Hesabat dövrü, tezliyi və əlaqə	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında	6	
	2-4. Məlumatın yenidən təqdim edilməsi	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında	6	
	2-5. Kənar əminlik bəyannaməsi	Açıqlanmışdır, Hesabat haqqında	6	
	2-6. Fəaliyyətlər, dəyər zənciri və digər işgüzar əlaqələr	Açıqlanmışdır, Şirkət haqqında; SOCAR-ın biznes modeli; İqtisadi təsirlər və sənaye fəaliyyəti; SOCAR-ın Azərbaycanca fəaliyyət istiqamətləri; Xarici bazarda fəaliyyət; Dayanıqlı inkişafın təmin olunması; SOCAR işçilərinin sayı və kateqoriyaları; Təchizat zəncirinin idarə edilməsi	9, 10, 13, 19, 37, 50	
	2-7. Əməkdaşlar	Açıqlanmışdır, SOCAR işçilərinin sayı və kateqoriyaları; Bərabər və ədalətli imkanların təqdim edilməsi	37, 39	
	2-8. Əməkdaş olmayan digər işçilər üzrə məlumat	Açıqlanmışdır, SOCAR işçilərinin sayı və kateqoriyaları; Bərabər və ədalətli imkanların təqdim edilməsi	37, 39	
	2-9. İdarəetmə strukturu və tərkibi	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın idarəetmə strukturu; SOCAR-ın İdarə Heyəti; SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının komitələri	20, 21, 23	
	2-10. Ali idarəetmə orqanına namizədlik və seçim	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın idarəetmə strukturu; SOCAR-ın İdarə Heyəti	20, 21	.
	2-11. Ali idarəetmə orqanının sədri	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın idarəetmə strukturu	20	
	2-12. Təsirlərin idarə olunmasına nəzarətdə ali idarəetmə orqanının rolu	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın idarəetmə strukturu; SOCAR-da Risklərin idarə edilməsi	20, 27	

2-13. Təsirlərin idarə edilməsi üçün səlahiyyətin ötürülməsi	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın İdarə Heyətinin kollektiv biliyi; SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının komitələri; SOCAR-da Risklərin idarə edilməsi	22, 23, 27	
2-14. Dayanıqlı inkişaf hesabatında ali idarəetmə orqanının rolu	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın idarəetmə strukturu	20	
2-15. Maraqların toqquşması	Açıqlanmışdır, Korporativ maraqların toqquşması hallarının tənzimlənməsi	26	
2-16. Vacib məsələlər haqqında ali idarəetmə orqanının məlumatlandırılması	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın idarəetmə orqanlarının komitələri	23	
2-17. Ali idarəetmə orqanının kollektiv biliyi	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın İdarə Heyətinin kollektiv biliyi	22	
2-18. Ali idarəetmə orqanının fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın İdarə Heyətinin kollektiv biliyi; SOCAR-ın İdarə Heyətinin üzvlərinin qiymətləndirilməsi	22, 23	
2-19. Mükafatlandırma siyasətləri	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın İdarə Heyəti	21	
2-20. Mükafatlandırmanı müəyyən edən proses	Açıqlanmışdır, SOCAR-ın İdarə Heyəti	21	
2-21. İllik mükafat nisbəti	Açıqlanmışdır, Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri	68	
2-22. Dayanıqlı inkişaf strategiyası haqqında bəyanat	Açıqlanmışdır, Dayanıqlı inkişafın təmin olunması; Ekoloji fəaliyyət	19, 52	
2-23. Siyasi öhdəliklər	Açıqlanmışdır, Dayanıqlı inkişafın təmin olunması; Etik biznesin qurulması; Komplayns	19, 24	
2-24. Siyasi öhdəliklərin daxil edilməsi	Açıqlanmışdır, Dayanıqlı inkişafın təmin olunması; Etik biznesin qurulması; Komplayns	19, 24,	
2-25. Mənfi təsirləri aradan qaldırmaq üçün proseslər	Açıqlanmışdır, Etik biznesin qurulması	24	
2-26. Məsləhət və problemləri bildirmək üçün mexanizmlər	Açıqlanmışdır, Etik biznesin qurulması, Komplayns; Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz; Korporativ maraqların toqquşması hallarının tənzimlənməsi	24, 25, 26	
2-27. Qanun və qaydalara uyğunluq	Açıqlanmışdır, Etik biznesin qurulması; Komplayns; Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz	24, 25	
2-28. Üzvlüklər	Açıqlanmışdır,	31	

		Beynəlxalq idarəetmə sistemlərinin tətbiqi		
	2-29. Maraqlı tərəflərin cəlb edilməsinə yanaşma	Açıqlanmışdır, Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması	6	
	2-30. Kollektiv əmək müqavilələri	Açıqlanmışdır, Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri	68	
GRI 3: Əhəmiyyətli mövzular	3-1. Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən edilməsi prosesi	Açıqlanmışdır, Hesabat haqında; Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması	6	
	3-2. Əhəmiyyətli mövzuların siyahısı	Açıqlanmışdır, Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması; Əhəmiyyətli aspektlərin əhatə dairəsi	6, 7	
	3-3. Əhəmiyyətli mövzuların idarə edilməsi	Açıqlanmışdır, Əhəmiyyətli mövzuların müəyyən olunması	6	
GRI 201: İqtisadi fəaliyyət	201-1. Əldə edilmiş birbaşa iqtisadi dəyər və onun paylaşdırılması	Açıqlanmışdır, İqtisadi təsirlər və sənaye fəaliyyəti	9	
	201-2. İqlim dəyişikliyi ilə əlaqədar maliyyə nəticələri, risklər və imkanlar	Açıqlanmışdır, Ekoloji fəaliyyət	52	
	201-3. Müəyyən edilmiş imtiyazlar planı üzrə öhdəliklər və digər pensiya planları	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
	201-4. Dövlətdən alınan maliyyə yardımı	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
GRI 202: Bazarda mövcudluq	202-1. Yerli minimal əmək haqqı ilə müqayisədə cinslər üzrə standart əmək haqqı	Açıqlanmışdır, Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri	68	
	202-2. Yerli əhalidən olan rəhbərliyin payı	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
GRI 203: Dolay iqtisadi təsirlər	203-1. İnfrastruktur sərmayələri və dəstəklənən xidmətlər	Açıqlanmışdır, Sosial fəaliyyət və yerli inkişafa dəstək; Xeyriyyəçilik və sponsorluq; İdman, təhsil və mədəniyyət üzrə sosial layihələr; SOCAR-ın xaricdə sosial fəaliyyəti	46, 48, 49	
	203-2. Əhəmiyyətli dolay iqtisadi təsirlər	Açıqlanmışdır, Xeyriyyəçilik və sponsorluq; SOCAR-ın xaricdə sosial fəaliyyəti	48, 49	
GRI 204: Satınalma təcrübələri	204-1. Yerli təchizatçılara xərclənən vəsaitlərin ümumi büdcəyə nisbəti	Açıqlanmışdır, Təchizat zəncirinin idarə edilməsi; Yerli təchizatçıların dəstəklənməsi	50, 51	
GRI 205: Anti-korrupsiya	205-1. Korrupsiya riski üzrə qiymətləndirilmiş əməliyyatlar	Açıqlanmışdır, Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz	25	
	205-2. Anti-korrupsiya siyasət və prosedurları üzrə keçirilmiş təlim və kommunikasiya	Açıqlanmışdır, Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz; Korporativ etika, komplayns və anti-	27	

		korrupsiya üzrə təlim və mükafatlandırma		
	205-3. Qeydə alınmış korrupsiya halları və bu halların qarşısını almaq üçün həyata keçirilmiş tədbirlər	Açıqlanmışdır Korrupsiyaya qarşı fəaliyyətimiz	25	
GRI 206: Anti-rəqabət davranışı	206-1. Sağlam olmayan rəqabət davranışları, etimadsızlıq və monopoliya təcrübələri üzrə hüquqi tədbirlər	Açıqlanmamışdır		Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətinə aidiyyəti olmadığı üçün açıqlanmır
GRI 207: Vergi	207-1. Vergiyə yanaşma	Açıqlanmışdır , İqtisadi təsirlər və sənaye fəaliyyəti	9	
	207-2. Vergi idarəçiliyi, nəzarət və risklərin idarə edilməsi	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
	207-3. Maraqlı tərəflərin cəlb edilməsi və vergi narahatlıqların idarə edilməsi	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
	207-4. Ölkə üzrə hesabat	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
GRI 301: Materiallar	301-1. İstifadə olunan materiallar, həcm və ya çəki ilə	Açıqlanmışdır , SOCAR-ın Azərbaycanda fəaliyyət istiqamətləri	10	
	301-2. Təkrar istifadə olunan materiallar	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
	301-3. Geri toplanılmış məhsullar və qablaşdırma materialları	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
GRI 302: Enerji	302-1. Təşkilat üzrə enerji sərfiyyatı	Açıqlanmışdır , Enerji keçidi; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri	55, 68	
	302-2. Təşkilat xaricində enerji istehlakı	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
	302-3. Enerji intensivliyi əmsali	Açıqlanmışdır , Enerji keçidi; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri	55, 68	
	302-4. Enerji sərfiyyatının azaldılması	Açıqlanmışdır , Enerji keçidi	54	
	302-5. Məhsul və xidmətlərin enerjijə olan tələbatının azaldılması	Açıqlanmışdır , Enerji keçidi	54	
GRI 303: Su	303-1. Sudan ortağ resurs kimi birgə istifadə	Açıqlanmışdır , Suyun idarə edilməsi	63	
	303-2. Su axıdılması ilə əlaqədar təsirlərin idarə edilməsi	Açıqlanmışdır Suyun idarə edilməsi	63	
	303-3. Su çəkilməsi	Açıqlanmışdır , Suyun idarə edilməsi; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri	63, 68	
	303-4. Su axıdılması	Açıqlanmışdır , Suyun idarə edilməsi; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri	63, 68	
	303-5. Su sərfiyyatı	Açıqlanmışdır , Suyun idarə edilməsi; Dayanıqlı	63, 68	

		inkişaf üzrə indikatorların təcrruatlı cədvəlləri		
GRI 304: Biomüxtəliflik	304-1. Qorunan ərazilər və yüksək biomüxtəliflik dəyəri olan ərazilərdə və ya qonşu məkanlarda mövcud olan əməliyyat sahələri	Açıqlanmışdır, Biomüxtəliflik	66	
	304-2. Əməliyyatların, məhsulların və xidmətlərin biomüxtəlifliyə ciddi təsirləri	Açıqlanmışdır, Biomüxtəliflik	66	
	304-3. Qorunan və ya bərpa edilən yaşayış yerləri	Açıqlanmışdır, Biomüxtəliflik	66	
	304-4. Əməliyyat sahələrində Beynəlxalq Təbiəti Qoruma İttifaqının Qırmızı Siyahısına düşmüş növlərin mövcudluğu	Açıqlanmışdır, Biomüxtəliflik	66	
GRI 305: Emissiyalar	305-1. İstixana effekti yaradan qazların (İEYQ) birbaşa emissiyası (Scope 1)	Açıqlanmışdır, Emissiyalar; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təcrruatlı cədvəlləri	58,68	
	305-2. İstixana effekti yaradan qazların (İEYQ) dolayı emissiyası (Scope 2)	Açıqlanmışdır, Emissiyalar; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təcrruatlı cədvəlləri	58,68	
	305-3. Digər istixana effekti yaradan qazların (İEYQ) dolayı emissiyası (Scope 3)	Açıqlanmışdır, Emissiyalar; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təcrruatlı cədvəlləri	58,68	
	305-4. İEYQ emissiyalarının intensivlik əmsalı	Açıqlanmışdır, Ekoloji fəaliyyət; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təcrruatlı cədvəlləri	52,68	
	305-5. İEYQ emissiyalarında azalmalar	Açıqlanmışdır, Emissiyalar	58	
	305-6. Ozon qatını məhv edən emissiyalar	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
	305-7. NO _x , SO _x və digər əhəmiyyətli emissiyalar	Açıqlanmışdır, Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təcrruatlı cədvəlləri	68	
GRI 306: Atqılar və tullantılar	306-1. Tullantıların yaranması və tullantılarla bağlı əhəmiyyətli təsirlər	Açıqlanmışdır, Tullantılar	64	
	306-2. Tullantılarla bağlı əhəmiyyətli təsirlərin idarə edilməsi	Açıqlanmışdır, Tullantılar	64	
	306-3. Yaranan tullantılar	Açıqlanmışdır, Tullantılar; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təcrruatlı cədvəlləri	64,68	
	306-4. Utilizasiyadan yayındırılmış tullantılar	Açıqlanmışdır, Tullantılar; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təcrruatlı cədvəlləri	64,68	
	306-5. Utilizasiyaya yönəldilmiş tullantılar	Açıqlanmışdır,	64,68	

		Tullantılar; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri		
GRI 308: Təchizatçıların ətraf mühit üzrə qiymətləndirilməsi	308-1. Ekoloji meyarlar üzrə qiymətləndirilmiş yeni təchizatçılar	Açıqlanmışdır Təchizat zəncirinin idarə edilməsi; Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət	35, 50	
	308-2. Təchizat zəncirində mənfi ekoloji təsirlər və görülən tədbirlər	Açıqlanmışdır Təchizat zəncirinin idarə edilməsi; Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət	35, 50	
GRI 401: Məşğulluq	401-1. Yeni işə götürülən işçilər və işçi dövriyyəsi	Açıqlanmışdır, İşçilərlə münasibətlərin qurulması; SOCAR işçilərinin sayı və kateqoriyaları; Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların təfərrüatlı cədvəlləri	37,68	
	401-2. Müvəqqəti və yarımştat işçilərə təklif olunmayan, lakin tamştat işçilərə təqdim olunan əlavə ödəmələr, güzəştlər və imtiyazlar	Açıqlanmışdır İşçilərlə münasibətlərin qurulması; Qiymətləndirmə mərkəzinin tətbiqi; İşçilərə təqdim olunan imtiyazlar; İşçilərə edilən yardım və dəstək	37, 45, 46	
	401-3. Valideynlik məzuniyyəti	Açıqlanmışdır, İşçilərlə münasibətlərin qurulması; Bərabər və ədalətli imkanların təqdim edilməsi	37, 39	
GRI 402: İşçi və rəhbər əlaqələri	402-1. Əməliyyat dəyişiklikləri ilə bağlı minimal bildiriş müddətləri	Açıqlanmışdır Mütəxəssislərin cəlb olunması və işə götürülməsi	38	
GRI 403: Əməyin təhlükəsizliyi və sağlamlığı	403-1. İşçilərin sağlamlığı və əməyin təhlükəsizliyi üzrə idarəetmə sistemi	Açıqlanmışdır, Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə illik fəaliyyət	30	
	403-2. Təhlükənin müəyyən edilməsi, riskin qiymətləndirilməsi və insidentin araşdırılması	Açıqlanmışdır, Bədbəxt hadisələr; Əmək şəraitinin vəziyyətinə nəzarət	33, 36	
	403-3. Əməyin mühafizəsi xidmətləri	Açıqlanmışdır, Bədbəxt hadisələr; Texniki təhlükəsizlik tədbirləri	33, 36	
	403-4. İşçilərin əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi ilə bağlı iştirakı, məsləhətləşməsi və ünsiyyəti	Açıqlanmışdır, Bədbəxt hadisələr	36	
	403-5. İşçilərin əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi üzrə təlimi	Açıqlanmışdır, Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə işlərin təşkili; Bədbəxt hadisələr	30, 36	
	403-6. İşçilərin sağlamlığının təşviqi	Açıqlanmışdır Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə işlərin təşkili; Bədbəxt hadisələr	30, 36	
	403-7. İşgüzar əlaqələrlə birbaşa əlaqəli olan iş sağlamlığı və	Açıqlanmışdır, Bədbəxt hadisələr	36	

	təhlükəsizliyinə təsirlərin qarşısının alınması və yumşaldılması			
	403-8. Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi idarəetmə sistemi ilə əhatə olunan işçilər	Açıqlanmışdır, Bədbəxt hadisələr	36	
	403-9. İşlə əlaqədar xəsarətlər	Açıqlanmışdır, Bədbəxt hadisələr	36	
	403-10. İşlə əlaqədar xəstəlik	Açıqlanmışdır, Bədbəxt hadisələr	36	
GRI 404: Təlim və təhsil	404-1. Bir əməkdaşın payına düşən illik təlim saatları	Açıqlanmışdır, İşçilərin performansının idarə olunması; Təlim və peşəkar inkişaf; İşçilərin maarifləndirilməsi	32, 40, 43	
	404-2. İşçi bacarıqlarının artırılması və keçid üzrə təlimlər	Açıqlanmışdır, İşçilərin performansının idarə olunması; Təlim və peşəkar inkişaf; İşçilərin maarifləndirilməsi	32, 40, 43	
	404-3. Müntəzəm fəaliyyət və karyera inkişafı üzrə gözdən keçirilmiş işçilərin faizi	Açıqlanmışdır Səriştələrin idarə edilməsi	44	
GRI 405: Müxtəliflik və bərabər imkanlar	405-1. İdarəetmə orqanlarının və işçilərin müxtəlifliyi	Açıqlanmışdır, Bərabər və ədalətli imkanların təqdim edilməsi	39	
	405-2. Başlanğıc əmək haqqı və mükafatlandırma üzrə qadınların kişilərə olan nisbəti	Açıqlanmışdır, Dayanıqlı inkişaf üzrə indikatorların tərfferruatlı cədvəlləri	68	
GRI 406: Ayrı seçkiliyin olmaması	406-1. Ayrı-seçkilik hadisələri və onların qarşısını almaq üçün görülmüş tədbirlər	Açıqlanmamışdır		Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətinə aidiyyəti olmadığı üçün açıqlanmır
GRI 407: Birləşmə azadlığı və kollektiv müqavilələr	407-1. Fəaliyyət çərçivəsində birləşmə azadlığını və kollektiv müqavilələrin istifadəsi haqqını risk altına salan əməliyyatlar və təchizatçılar	Açıqlanmamışdır		Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətinə aidiyyəti olmadığı üçün açıqlanmır
GRI 408: Uşaq əməyi	408-1. Uşaq əməyinin istismarı üzrə yüksək riskli əməliyyatlar və təchizatçılar	Açıqlanmışdır İnsan haqları	27	
GRI 409: Məcburi əmək	409-1. Məcburi əməyin istismarı üzrə yüksək riskli əməliyyatlar və təchizatçılar	Açıqlanmışdır İnsan haqları	27	
GRI 410: Təhlükəsizlik təcrübələri	410-1. Təhlükəsizlik işçilərinin insan haqları üzrə siyasət və prosedurlar üzrə təlim keçməsi	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
GRI 411: Yerli xalqların hüquqları	411-1. Yerli xalqların haqlarının pozulması insidentləri	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
GRI 413: Yerli cəmiyyətlər	413-1. Yerli cəmiyyətlərin cəlb olunması, təsirlərin qiymətləndirilməsi və inkişaf proqramları	Açıqlanmışdır, Sosial fəaliyyət və yerli inkişafa dəstək; Xeyriyyəçilik və sponsorluq; İdman, təhsil	46, 48	

		və mədəniyyət üzrə sosial layihələr		
	413-2. Yerli cəmiyyətlərə mövcud və potensial əhəmiyyətli mənfi təsirlərin qiymətləndirilməsi	Açıqlanmamışdır		Hesabat çərçivəsindən kənar olduğu üçün açıqlanmır
GRI 414: Təchizatçıların sosial meyarlar üzrə qiymətləndirilməsi	414-1. Sosial meyarlar üzrə qiymətləndirilmiş yeni təchizatçılar	Açıqlanmışdır Təchizat zəncirinin idarə edilməsi; Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət	35, 50	
	414-2. Təchizat zəncirində mənfi sosial təsirlər və görülən tədbirlər	Açıqlanmışdır Təchizat zəncirinin idarə edilməsi; Üçüncü tərəf şirkətlərə nəzarət	35, 50	
GRI 415: İctimai siyasət	415-1. Siyasi xarakterli ödənişlər və fəaliyyət	Açıqlanmamışdır		Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətinə aidiyyəti olmadığı üçün açıqlanmır
GRI 416: Müştəri sağlamlığı və təhlükəsizliyi	416-1. Məhsul və xidmət kateqoriyalarının sağlamlıq və təhlükəsizlik təsirləri üzrə qiymətləndirilməsi	Açıqlanmamışdır		Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətinə aidiyyəti olmadığı üçün açıqlanmır
	416-2. Məhsul və xidmətlərin sağlamlıq və təhlükəsizlik tələblərinə cavab verməməsi halları	Açıqlanmamışdır		Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətinə aidiyyəti olmadığı üçün açıqlanmır
GRI 417: Marketing və etikətləmə	417-1. Məhsul və xidmətlər üzrə məlumatlandırma və etikətləmə tələbləri	Açıqlanmamışdır		Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətinə aidiyyəti olmadığı üçün açıqlanmır
	417-2. Məhsul və xidmətlər üzrə məlumatlandırma və etikətləmə tələbləri ilə uyğunsuzluq halları	Açıqlanmamışdır		Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətinə aidiyyəti olmadığı üçün açıqlanmır
	417-3. Marketing kommunikasiyalarında uyğunsuzluq halları	Açıqlanmamışdır		Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətinə aidiyyəti olmadığı üçün açıqlanmır
GRI 418: Müştəri məxfiliyi	418-1. Müştəri konfidensiallığının pozulması və müştəri məlumatlarının itirilməsinə dair əsaslandırılmış şikayətlər	Açıqlanmamışdır		Şirkətin fəaliyyət xüsusiyyətinə aidiyyəti olmadığı üçün açıqlanmır

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.
Port Baku Towers Business Centre
South Tower, 9th floor,
153, Neftçilər Ave.
Baku, AZ1010, Azerbaijan
Tel: +994 (12) 490 70 20
www.ey.com/az

Ernst & Yanq Holdings (SiAyEs) Bi.Vi.
Port Baku Taueris Biznes Mərkəzi
Cənub Qülləsi, 9-cu mərtəbə
Neftçilər prospekti, 153
Bakı, AZ1010, Azərbaycan
Tel: +994 (12) 490 70 20

Müstəqil Əminlik Bəyannaməsi

SOCAR-ın rəhbərliyinə

Mövzunun müəyyən edilməsi və təsviri

SOCAR-ın (bundan sonra "Şirkət") razılığı ilə biz, Əminlik Tapşırığına dair Beynəlxalq Standartlara uyğun Şirkətin 1 yanvar 2023 - 31 dekabr 2023-cü il dövrü əhatə edən Davamlı İnkişaf haqqında Hesabatında (bundan sonra "Hesabat") olan əhəmiyyətli dayanıqlıq kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinə dair (bundan sonra "Mövzu") məhdud əminlik tapşırığını (bundan sonra "Tapşırıq") yerinə yetirdik.

Mövzu yalnız aşağıda qeyd olunan göstəricilərdən ibarətdir:

- ▶ İşçilərin cəmi sayı;
- ▶ İşə qəbul olan cəmi işçi sayı;
- ▶ İşdən azad olan cəmi işçi sayı;
- ▶ İşçilərin cəmi təlim saatları;
- ▶ Sağlamlıq və əməyin təhlükəsizliyi üzrə xərclər, AZN;
- ▶ Bədbəxt hadisələrin sayı (ilkin tibbi yardımdan artıq olan yardıma səbəb olan xəsərlər);
- ▶ Birbaşa karbon emissiyaları (Əhatə dairəsi 1) – min tCO_{2e};
- ▶ Dolaylı karbon emissiyaları (Əhatə dairəsi 2) – min tCO_{2e};
- ▶ Elektrik enerjisi sərfi (min kVt*saat);
- ▶ Yanacaq istehlakı (ton);
- ▶ Təbii qaz istehlakı (min m³);
- ▶ Su istehlakı (mln. m³);
- ▶ Əmələ gəlmiş və təhvil verilmiş təhlükəli tullantılar (ton);
- ▶ Mal-material və xidmətlər üzrə təchizat xərcləri (yerli və xarici), AZN.

Biz Tapşırığın çərçivəsini əks etdirən əvvəlki paraqrafda göstərilmiş göstəricilərdən başqa Hesabatda daxil edilən performans göstəriciləri, hadisələr və planlaşdırılan fəaliyyətlər üzrə gələcək yönümlü bəyanatlar kimi digər məlumatlara əminlik prosedurlarını icra etməmişik və, müvafiq olaraq, bu məlumat üzrə əminlik təmin etmirik.

SOCAR tərəfindən tətbiq edilən meyarlar

Mövzunu hazırlayarkən Qlobal Hesabatlılıq Təşəbbüsünün dayanıqlı inkişaf sahəsində hesabatların hazırlanması standartları (bundan sonra "GRI Standartları") və Hesabatın "Hesabat haqqında" bölməsində göstərilmiş dayanıqlı inkişaf hesabatlarının hazırlanması üzrə digər prinsiplər Şirkət tərəfindən hesabatlılıq meyarları (bundan sonra "Meyarlar") kimi qəbul olunmuşdur.

Şirkətin məsuliyyəti

Şirkətin rəhbərliyi Meyarların müəyyən olunmasına və bütün Mövzunun Meyarlara uyğun olaraq təqdim edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Bu məsuliyyətə saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin qarşısını almaq məqsədilə Mövzunun hazırlanması üçün müvafiq daxili nəzarətin təşkili, tətbiqi və saxlanması; münasib hesabat prinsiplərinin seçilməsi və tətbiqi; mövcud şəraitə uyğun olan ölçmə metodları və qiymətləndirmələrin istifadə edilməsi daxildir.

Bizim məsuliyyətimiz

Bizim məsuliyyətimiz, əldə etdiyimiz dəlillərə əsaslanaraq Mövzunun təqdim edilməsi ilə bağlı rəy bildirməkdir.

Əminlik tapşırığı "Tarixi Maliyyə Məlumatlarının Auditindən və Rəylərindən Başqa Etibarlılıq Təchizatı üzrə Beynəlxalq Standart" (bundan sonra "ISAE 3000") Beynəlxalq Standartına (yenidən baxılmış) və 11 yanvar 2019-cu il tarixində Şirkətlə razılaşdırılmış müqavilənin şərtlərinə uyğun olaraq həyata keçirilmişdir. ISAE 3000, Mövzunun bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Meyarlara uyğun olaraq təqdim edilib-edilməyəcəyinə və Hesabatda əks etdiriləcəyinə dair məhdud zəmanət əldə etmək üçün fəaliyyətimizi planlaşdırmağı və yerinə yetirməyi tələb edir. Seçilən prosedurların təyinatı, vaxtı və miqyası, saxtakarlıq və ya yol verilən səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhrif riskinin qiymətləndirilməsi də daxil olmaqla, qərarımızdan asılıdır.

Hesab edirik ki, əldə etdiyimiz dəlillər məhdud əminlik rəyimizə əsas yaratmaq üçün kifayət və uyğundur.

Müstəqilliyimiz və keyfiyyətin idarə edilməsi

Biz müstəqillik prinsiplərinin və Mühəsiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurası tərəfindən qəbul edilmiş Peşəkar Mühəsiblərin Etika Məcəlləsinin (IESBA) tələblərinə əməl etdiyimizi, eləcə də Tapşırığın yerinə yetirilməsi üçün lazımı səriştə və təcürübəyə malik olduğumuzu təsdiqləyirik.

Biz həmçinin etik tələblərə, peşə standartlarına və tətbiq olunan qanuni və tənzimləyici tələblərə uyğunluqla bağlı siyasət və prosedurlar daxil olmaqla keyfiyyətin idarə edilməsi sisteminin hazırlanmasını, icra və tətbiq edilməsini tələb edən Keyfiyyətin İdarə Edilməsi üzrə 1 sayılı Beynəlxalq Standartını (ISQM 1), Maliyyə Hesabatlarının Auditlərini və ya Yoxlamalarını, Digər Əminlik və ya Aidiyyəti olan Xidmətlər üzrə Tapşırıqları İcra Edən Şirkətlər üçün Keyfiyyətin İdarə Edilməsini tətbiq edirik.

Yerinə yetirilmiş işin xülasəsi

Məhdud əminlik tapşırığı çərçivəsində yerinə yetirilən prosedurların təyinatı, vaxtı və miqyası kifayət qədər əminlik tapşırığı ilə müqayisədə daha məhduddur. Buna görə də, məhdud əminlik tapşırığı nəticəsində daha aşağı əminlik səviyyəsi əldə edilir. Prosedurlarımız əldə olunan məhdud əminliyin əsasında nəticənin formalaşması üçün həyata keçirilmişdir və kifayət qədər əminliyin alınması üçün tələb olunan bütün dəlilləri nəzərə almır.

Prosedurlarımızın mahiyyətini və miqyasını təyin edərkən rəhbərliyin daxili nəzarətinin effektivliyini nəzərə alsaq da, əminlik öhdəliyimiz daxili nəzarət sistemlərinə dair zəmanət vermək üçün nəzərdə tutulmamışdır. Prosedurlarımıza nəzarət sisteminin test olunması və ya IT sistemləri daxilində məlumatların agregasiyası və ya hesablanması ilə bağlı prosedurlar daxil edilməmişdir.

Məhdud əminlik tapşırığı ilk növbədə Mövzunun və əlaqəli məlumatların hazırlanması üzrə məsul şəxslərə sorğuların edilməsi, habelə analitik və digər müvafiq prosedurların yerinə yetirilməsindən ibarətdir.

Yerinə yetirdiyimiz prosedurlar aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

- ▶ Şirkətin dayanıqlı inkişaf sahəsində qaydaları, fəaliyyəti, iş nəticələri və müvafiq hesabatların hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyan rəhbərliyinin nümayəndələri və mütəxəssisləri ilə müsahibələr,
- ▶ Şirkətin dayanıqlı inkişaf sahəsində qaydaları, fəaliyyəti, iş nəticələri və müvafiq hesablara aid olan əsas sənədlərin təhlili,
- ▶ Hesabatın Şirkətin fəaliyyət istiqamətinə oxşar beynəlxalq miqyasda seçilmiş şirkətlərin hesabatları ilə müqayisə edilməsi,
- ▶ Şirkətin 2023-cü il üzrə dayanıqlı inkişaf sahəsində qaydaları, fəaliyyəti, tədbirləri və iş nəticələrinə dair seçilmiş daxili və xarici nəşrlərin təhlili,
- ▶ Yuxarıda təsvir olunmuş prosedurlar əsasında əhəmiyyətli problemlərin müəyyən edilməsi və onların Hesabatda əks etdirilməsinin təhlili,
- ▶ Hesabat dövrü üzrə orada açıqlanan məlumatların Meyarlara uyğun olaraq düzgün toplanılması, hazırlanması, müqayisə edilməsi və əks etdirilməsini yoxlamaq məqsədilə əsas dayanıqlılıq göstəriciləri üzrə məlumat nümunələrinə əsaslanaraq testlərin keçirilməsi,

- ▶ Şirkətin Hesabatda göstərilmiş dayanıqlı inkişaf sahəsində qaydaları, fəaliyyəti, tədbirləri və iş nəticələrinə dair məlumatları təsdiq etmək və bununla əlaqədar audit dəlilləri toplamaq məqsədi ilə Şirkətin Baş Ofisi, "Azneft" İstehsalat Birliyi, "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi, Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavoduna audit səfərləri, eləcə də "SOCAR Türkiyə" müəssisələrinin nümayəndələri ilə onlayn görüşlər,
- ▶ Hesabata daxil edilmiş keyfiyyət və kəmiyyət məlumatlarını əsaslandırان dəlillərin nümunə əsasında toplanması və yoxlanılması,
- ▶ Hesabatda məlumatların açıqlanmasının GRI Standartlarının tələbləri ilə uyğunluğunun yoxlanılması.

Aparılan işlər çərçivəsində tələb olunan digər əlavə prosedurlar da həyata keçirilmişdir.

Nəticə

Yerinə yetirdiyimiz prosedurlar və əldə etdiyimiz sübutlar nəticəsində, Mövzunun 31 dekabr 2023-cü il tarixinə olan Meyarlara uyğunluğu üçün ona edilməli hər hansı əhəmiyyətli dəyişikliklər barəsində məlumatımız yoxdur.

Məhdud istifadə

Bu hesabat yalnız SOCAR-ın rəhbərliyinin məlumatlandırılması və istifadəsi üçün nəzərdə tutulub və burada müyyən edilmişlərdən başqa digər tərəflərin istifadəsi üçün nəzərdə tutulmayıb və onlar tərəfindən istifadə edilməməlidir.

Ernst & Young Holdings (CIS) B.V.

09 avqust 2024-cü il

Bakı, Azərbaycan